

ΠΕΔΙΣ

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

**ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ
ΣΧΕΣΕΩΝ**

**ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΔΔΠΜΣ)
«ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ»**

**Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

ΕΙΡΗΝΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΑΚΗ

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια Δρ. Βικτωρία Πιστικού

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021

University Of Peloponnese
Faculty Of Social And Political Sciences
Department Of Political Studies And International Relations

**Master Program In Postgraduate Studies "Local And
Regional Development And Self-Government"**

**“The Operation Of The Community Center Of The
Municipality Of Topeiros In The Context Of
Providing Social Services”**

EIRINI THEODORAKAKI

Supervising Professor Dr. Victoria Pistikou

KOMOTINI SEPTEMBER 2021

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με την παρούσα δήλωση:

1. Δηλώνω ρητά και ανεπιφύλακτα ότι η διπλωματική εργασία που σας καταθέτω αποτελεί προϊόν δικής μου πνευματικής προσπάθειας, δεν παραβιάζει τα δικαιώματα τρίτων μερών και ακολουθεί τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα επιστημονικής συγγραφής, τηρώντας πιστά την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
2. Οι απόψεις που εκφράζονται αποτελούν αποκλειστικά ευθύνη της συγγραφέως και η επιβλέπουσα, οι εξεταστές, το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου δεν υιοθετούν κατ' ανάγκη τις εκφραζόμενες απόψεις ούτε φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη για τυχόν λάθη και παραλείψεις.

Η δηλούσα

.....ΕΙΡΗΝΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΑΚΗ.....

(Υπογραφή)

*....Στην μητέρα μου Στέλλα ...Ακούραστη
συνοδοιπόρο στο ταξίδι της ζωής και ένθερμη
υποστηρίκτρια κάθε εγχειρήματος μου.....*

*....Στον Μιχαήλ και στην Στυλιανή
Μαρία....ως μήνυμα πως το ταξίδι της
γνώσης δεν έχει ηλικία και δεν σταματά
ποτέ.....*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΔΠΜΣ) «ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ» υπό την καθοδήγηση της Καθηγήτριας κ. Βικτωρίας Πιστικού την οποία θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά για τις γνώσεις που μου μεταλαμπάδευσε, την καθοδήγηση που μου παρείχε καθώς και για τις πολύτιμες υποδείξεις της καθ' όλη την διάρκεια της εκπόνησης. Επίσης ευχαριστώ όλους τους καθηγητές του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, που συμμετείχαν στο πρόγραμμα για τις γνώσεις που αποκόμισα κατά την διάρκεια της φοίτησής μου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον Δήμαρχο Τοπείρου κ. Θωμά Μίχογλου για την υποστήριξη του, την Συντονίστρια του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου για την πολύτιμη βοήθειά της καθώς και όλους τους συμμετέχοντες στην έρευνα μου.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να εκφράσω στην οικογένειά μου και κυρίως στην μητέρα μου Στέλλα, τον σύζυγό μου Ιάκωβο, τον υιό μου Μιχαήλ και την κόρη μου Στυλιανή Μαρία και την συμπαράσταση και την ηθική υποστήριξη τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστεί ο τρόπος με τον οποίο παρέχονται οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Τοπείρου (υπηρεσίες, προγράμματα κτλ) κυρίως όμως θα ασχοληθεί με το «Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου», μια δομή που θεσμοθετήθηκε με τον Ν. 4368 (ΦΕΚ 21 Α΄/21.02.2016) και με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) που ορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές λειτουργίας του (Δ23/ΟΙΚ.14435-1135 /ΦΕΚ 854 Β΄/30.03.2016).

Θα ερευνηθεί η λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου σαν μελέτη περίπτωσης (case study) από την αρχή της λειτουργίας του το έτος 2017 μέχρι και το έτος 2021 και η μέθοδος που θα χρησιμοποιηθεί είναι ποιοτική μέσο ενός ερωτηματολογίου 23 ερωτήσεων κλειστού τύπου τα αποτελέσματα του οποίου θα επεξεργασθούν και θα συγκριθούν με τις Εκθέσεις Πεπραγμένων του Κέντρου Κοινότητας αλλά και με τα ευρήματα της συνέντευξης της συντονίστριας του Κέντρου Κοινότητας .

Τα Κέντρα Κοινότητας, είναι ο βασικός «πυρήνας» διευρυμένων υπηρεσιών τύπου “OneStopShop”, με εξατομικευμένη ολιστική προσέγγιση, τα οποία, υποστηρίζουν και συνεργούν με τη Δ/ση Κοινωνικών Υπηρεσιών του κάθε ΟΤΑ, ώστε να αποτελούν μία δράση «ομπρέλα» παρέχοντας υπηρεσίες οι οποίες ανταποκρίνονται και ενισχύουν τις πολιτικές που ήδη υλοποιούνται ή προγραμματίζονται. Οι Υπηρεσίες που παρέχει το Κέντρο Κοινότητας κινούνται σε τρεις (3) κεντρικούς άξονες ήτοι α) την υποδοχή ,ενημέρωση και υποστήριξη των δημοτών β) την συνεργασία με Υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας και γ) την παροχή Υπηρεσιών που θα αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των δημοτών και θα εξασφαλίσουν την κοινωνική ένταξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Στόχος της παρούσας έρευνας είναι να διερευνηθεί αν το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Τοπείρου πέτυχε το σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε , να εντοπισθούν προβλήματα και δυσλειτουργίες καθώς και να διεξαχθούν συμπεράσματα και προτάσεις βελτίωσης.

ABSTRACT

In the present paper, the way in which the social services of the Municipality of Topeiro are provided (services, programs, etc.) will be presented, but mainly it will deal with the "Community Center of the Municipality of Topiros", a structure established by Law 4368 (Government Gazette 21 A'/21.02.2016) and by the Joint Ministerial Decision (JMD) that defines its minimum operating standards (Δ 23/OIK.14435-1135 /Government Gazette 854 B'/30.03.2016). The operation of the Community Center of the Municipality of Topiros will be investigated as a case study from the beginning of its operation in the year 2017 until the year 2021 and the method that will be used is a qualitative means of a questionnaire of 23 closed-ended questions, the results of which will be processed and compared with the Activity Reports of the Community Center and with the findings of the interview of the coordinator of the Community Center.

The Community Centers constitute the basic "core" of expanded services of the "OneStopShop" type, with a personalized holistic approach, which support and cooperate with the Directorate of Social Services of each local government, so that they constitute an "umbrella" action providing services that respond and reinforce the policies already implemented or planned. The Services provided by the Community Center are based on three (3) central axes, namely a) the reception, information and support of citizens b) the cooperation with Services, Bodies and Structures for the provision of social protection services and c) the provision of Services that will aim at improving the standard of living of citizens and will ensure the social integration of vulnerable social groups.

The aim of this research is to investigate whether the Community Center of the Municipality of Topeiros achieved the purpose for which it was created, to identify problems and malfunctions as well as to conduct conclusions and suggestions for improvement.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΚΕΝΤΡΟ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1 Η Εξέλιξη της Κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση	18
1.2 Προγράμματα και Θεσμοί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.....	22
1.3 Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική πολιτική στην Ευρώπη.....	31
1.4 Καλές πρακτικές κοινωνικής πολιτικής Ευρωπαϊκών Χωρών.....	37
1.5 Κοινωνική Πολιτική και κράτος πρόνοιας στην Ελλάδα-Θεωρητικό πλαίσιο.....	40
1.6 Ιστορική αναδρομή της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα.....	43
1.7 Το φαινόμενο του Κοινωνικού Αποκλεισμού.....	45
1.8 Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας (2021).....	46

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1 Σκοπός της έρευνας	49
2.2 Μεθοδολογία.....	49
2.2.1 Ερωτηματολόγιο.....	49
2.2.2.Συνεντεύξη.....	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

3.1 Η εξέλιξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα.....	52
3.2 Το πλαίσιο Κοινωνικής Πολιτικής στην Τοπική Αυτοδιοίκησης.....	55
3.3 Το θεσμικό πλαίσιο των Κοινωνικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ.....	58
3.4 Γενικό Πλαίσιο προγράμματος – Στόχευση πολιτικής των Κέντρων Κοινότητας.....	60
3.5 Τρόπος λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας.....	61
3.6 Παροχή υπηρεσιών από τα Κέντρα Κοινότητας	61
3.7 Σχέδιο Δικτύωσης των Κέντρων Κοινότητας	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Ο ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

4.1 Παρουσίαση του Δήμου Τοπείρου.....	65
4.2 PEST Ανάλυση του Δήμου Τοπείρου.....	70
4.3 Οι Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Τοπείρου	71
4.4 Ανάλυση SWOT των Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου Τοπείρου.....	77
4.5 Γενικά στοιχεία για το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου.....	79
4.6 Στόχος της Δομής «Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου» και οι Αρμοδιότητες των στελεχών του.....	81
4.7 Παρεχόμενες υπηρεσίες του Κέντρου Κοινότητας.....	82
4.8 Ωφελούμενοι του Κέντρου Κοινότητας.....	85
4.9 Η εξυπηρέτηση των ωφελούμενων από το 2017 έως τον Ιούνιο 2021.....	86
4.10 Η συμβολή του Κέντρου Κοινότητας κατά την περίοδο της πανδημίας του ιού COVID- 19.....	88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1 Παρουσίαση αποτελεσμάτων	89
5.2 Αποτίμηση των ερωτηματολογίων του δείγματος	98
5.3 Αποτίμηση συνέντευξης.....	100
5.4 Προτάσεις βελτίωσης.....	102

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	105
--------------------------	------------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	108
--------------------------	------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	116
-----------------------	------------

Κατάλογος Πινάκων

6.1 Η επισκεψιμότητα στο Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου.....	87
6.2 Οι παροχές του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου.....	87
7.1 Πίνακας Ωφελούμενων κέντρου κοινότητας Δήμου Τοπείρου ανά φύλλο.....	89
7.2 Πίνακας Οικογενειακής Κατάσταση Ωφελούμενων Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου.....	90
7.3 Πίνακας Ηλικιακής Κατανομής Ωφελούμενων Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου.....	91
7.4 Πίνακας Ωφελούμενων Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου Με Παιδιά-Άτεκνοι.....	92
7.5 Πίνακας Ωφελούμενων Με Βάση Των Αριθμό Παιδιών.....	93
7.6 Πίνακας Ωφελούμενων Με Βάση Το Μορφωτικό Επίπεδο.....	94
7.7 Πίνακας Ωφελούμενων Με Βάση Την Επαγγελματική Κατάσταση.....	95
7.8 Πίνακας Ωφελούμενων Με Βάση Το Εισόδημα.....	96
7.9 Πίνακας Ωφελούμενων Με Βάση Την Συχνότητα Επίσκεψης.....	97

Κατάλογος Διαγραμμάτων

5.1 Η πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Τοπείρου 1981-2011.....	68
5.2 Ποσοστιαία σύνθεση πληθυσμού κατά μορφωτικό επίπεδο.....	69
7.1 Ποσοστό ωφελούμενων Κέντρου Κοινότητας Δ. Τοπείρου Ανά Φύλο.....	89
7.2 Οικογενειακή Κατάσταση Ωφελούμενοι Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου.....	90
7.3 Ηλικιακή Κατανομή Ωφελούμενων Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου.....	92
7.4 Διάγραμμα Ωφελούμενων Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου Με Παιδιά- Άτεκνοι.....	92
7.5 Διάγραμμα Ωφελούμενων Με Βάση Των Αριθμό Παιδιών.....	94
7.6 Διάγραμμα Ωφελούμενων Με Βάση Το Μορφωτικό Επίπεδο.....	95
7.7 Διάγραμμα Ωφελούμενων Με Βάση Την Επαγγελματική Κατάσταση.....	96
7.8 Διάγραμμα Ωφελούμενων Με Βάση Το Εισόδημα.....	97
7.9 Διάγραμμα Ωφελούμενων Με Βάση Την Συχνότητα Επίσκεψης.....	98

Κατάλογος Χαρτών

5.1 Χωροταξική ένταξη του Δήμου Τοπείρου στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.....	65
5.2 Χωροταξική ένταξη του Δήμου Τοπείρου στο νομό Ξάνθης.....	66

Κατάλογος Συντομογραφιών

ΑΜΕΑ: Άτομα με αναπηρία

ΑΣΕΠ: Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού

Γ.Γ. : Γενική Γραμματεία

Ε.Ε : Ευρωπαϊκή Ένωση

Ε.Ε.Ε: Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

Ε.Ε: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΣΤΑΤ: Ελληνική Στατιστική Αρχή

ΕΟΠΥΥ: Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

ΕΣΠΑ: Εταιρικό Σύμφωνο για το πλαίσιο Ανάπτυξης

ΕΦΚΑ: Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης

ΗΔΙΚΑ: Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης

Κ.Α.Π.Η: Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων

ΚΕΑ: Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης

ΚΕΠΑ : Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας

ΚΕΠ: Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών

Κ.Κ.: Κέντρο Κοινότητας

ΚΟΙΝΣΕΠ: Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση

ΚΥΑ: Κοινή Υπουργική Απόφαση

Μ.Κ.Ο: Μη Κυβερνητική Οργάνωση

Ν.Π.Δ.Δ. : Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

Ν.Π.Ι.Δ.: Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου

Ο.Α.Ε.Δ: Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού

ΟΚΑΝΑ: Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών

Ο.Τ.Α: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΤΕΒΑ : Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έπειτα από δέκα χρόνια οικονομικής κρίσης που επέφεραν σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές στην Ελλάδα ήταν επιβεβλημένη η ανάγκη να στραφεί η πολιτεία στην εύρεση μηχανισμών και στην ίδρυση δομών που θα μπορούσαν να στηρίζουν ουσιαστικά στις ευάλωτες και πληττόμενες από την κρίση πληθυσμιακές ομάδες. Μια από αυτές τις δομές που ιδρύθηκαν ήταν και το Κέντρο Κοινότητας.

Στην παρούσα διπλωματική εργασία θα γίνει παρουσίαση των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Τοπείρου και συγκεκριμένα η λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας στον Δήμο Τοπείρου από την έναρξη της λειτουργίας του το έτος 2017 μέχρι και το έτος 2021.

Τα Κέντρα Κοινότητας εντάσσονται στον στρατηγικό σχέδιο της Ελληνικής Πολιτείας και του Υπουργείου Εργασίας για την δημιουργία ενός ενιαίου Εθνικού Μηχανισμού (ΕΜ) ο οποίος συντονίζει τις πολιτικές κοινωνικής ένταξης, παρακολουθεί και θα αξιολογεί την εφαρμογή τους και προσδιορίζει τις προτεραιότητες, με βάση τις εκάστοτε ανάγκες, ώστε να ενισχύει την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Η δημιουργία των Κέντρων Κοινότητας στοχεύει στον ολοκληρωμένο σχεδιασμό κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο και να αντιμετωπίσει την αποτελεσματικότητα των δράσεων μεμονωμένων φορέων χωρίς κεντρικό σχεδιασμό καθώς και την άνιση χωρική κατανομή των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών στους Δήμους.

Το ερευνητικό ερώτημα εξετάζει την παροχή των υπηρεσιών του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου και αν συντελείτε ο σκοπός για τον οποίο έχει δημιουργηθεί (αν εξυπηρετεί τους δημότες και σε ποιο βαθμό, με ποιο τρόπο τους

εξυπηρετεί, ποιες είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες κτλ) ποιες είναι οι κοινωνικές ανάγκες των δημοτών και αν αυτές καλύπτονται από το Κέντρο Κοινότητας .

Σκοπός της εργασίας είναι να εξετάζει τον θεσμό και ως προς την αποτελεσματικότητά του, αλλά και ως προς τα πεπραγμένα του (τι παρέσχε κατά την υλοποίησή του από το 2017 έως το 2021). Ερευνάται η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητά του καθώς και οι ελλείψεις, τα προβλήματα και οι δυσλειτουργίες του.

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε είναι ποιοτική και επαγωγική και αποτελείται από ένα ερωτηματολόγιο κλειστού τύπου με 23 ερωτήσεις το οποίο είναι χωρισμένο σε ενότητες και εφαρμόστηκε σε δείγμα 100 ατόμων οι οποίοι κάνουν χρήση των υπηρεσιών που παρέχει το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Τοπείρου. Επίσης έγινε μελέτη των εκθέσεων πεπραγμένων του Κέντρου Κοινότητας προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα για το έργο του Κέντρου, αλλά και συνέντευξη της Συντονίστριας του Κέντρου Κοινότητας προκειμένου να διερευνηθούν τυχόν προβλήματα και δυσλειτουργίες.

Το θεωρητικό πλαίσιο βασίστηκε σε διερεύνηση του βιβλιογραφικού υλικού μέσα από τη μελέτη ελληνικών και ξενόγλωσσων άρθρων, βιβλίων και ηλεκτρονικών πηγών και στην συνέχεια έγινε προσπάθεια να συνδεθούν τα αποτελέσματα της έρευνας τόσο με το θεωρητικό πλαίσιο που αφορά την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών όσο και με το ερευνητικό ερώτημα, δηλαδή την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Κέντρου Κοινότητας Δ. Τοπείρου.

Μετά την επεξεργασία των ευρημάτων της έρευνας γίνεται αντιληπτό πως το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου έχει πραγματώσει τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε και έχει επιτύχει την αντιμετώπιση και άμβλυνση κοινωνικών ανισοτήτων, την προστασία κοινωνικά ασθενέστερων, την βελτίωση της ποιότητας διαβίωσης των πολιτών, την προαγωγή της κοινωνικής δικαιοσύνης, την προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και την αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών των δημοτών σε κοινωνικές υπηρεσίες.

Συμπεραίνεται λοιπόν πως το Κέντρο Κοινότητας είναι ένα σπουδαίο εργαλείο στα χέρια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για να πετύχει την αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών και να επιτευχθεί η κοινωνική συνοχή και το Κέντρο

Κοινότητας Δήμου Τοπείρου έχει καταφέρει να πραγματοποιήσει τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε.

Η προστιθέμενη γνώση που κομίζει η παρούσα εργασία είναι η, για πρώτη φορά, αξιολόγηση του έργου του Κέντρου Κοινότητας Δ. Τοπείρου καθώς μέχρι τώρα δεν έχει γίνει καμία μελέτη που να αφορά το Κέντρο Κοινότητας αλλά και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών από τον Δήμο Τοπείρου γενικότερα.

Η εργασία διαρθρώνεται σε επτά κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο μελετάται η Εξέλιξη της Κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γίνεται αναφορά σε προγράμματα και θεσμούς σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ,ερευνάτε η άσκηση Κοινωνικής πολιτικής στα πλαίσια της Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ευρώπη και παρουσιάζονται καλές πρακτικές κοινωνικής πολιτικής Ευρωπαϊκών χωρών.

Στο δεύτερο κεφάλαιο τίθεται το θεωρητικό πλαίσιο της Κοινωνικής Πολιτικής και του κράτους Πρόνοιας στην Ελλάδα, γίνεται ιστορική αναδρομή της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα, μελετάται το φαινόμενο του Κοινωνικού Αποκλεισμού και παρουσιάζεται η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας που εκπονήθηκε το 2021.

Στο τρίτο κεφάλαιο μελετάτε η εξέλιξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, το πλαίσιο κοινωνικής πολιτικής στην Τοπική Αυτοδιοίκησης καθώς και το θεσμικό πλαίσιο των Κοινωνικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ.

Στο τέταρτο κεφάλαιο περιγράφεται το γενικό πλαίσιο προγράμματος του Κέντρου Κοινότητας, η στόχευση πολιτικής, ο τρόπος λειτουργίας και η παροχή υπηρεσιών από τα Κέντρα Κοινότητας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση του Δήμου Τοπείρου, των Δημογραφικών και ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του πληθυσμού , γίνεται PEST Ανάλυση του Δήμου, παρουσιάζονται οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Τοπείρου και γίνεται ανάλυση SWOT των Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου.

Στο έκτο κεφάλαιο εστιάζεται το ενδιαφέρον στο Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπίου, στον στόχο του ,τις αρμοδιότητες των στελεχών, τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τους ωφελούμενους και την εξυπηρέτηση τους από το έτος 2017 έως το έτος 2021 και την συμβολή του Κέντρου Κοινότητας κατά την περίοδο της εξάπλωσης του ιού COVID- 19.

Στο έβδομο κεφάλαιο αναπτύσσεται ο σκοπός και η μεθοδολογία της έρευνας και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας μέσω της αποτίμηση των ερωτηματολογίων του δείγματος και της συνέντευξης της συντονίστριας. Γίνονται προτάσεις βελτίωσης και εξάγονται συμπεράσματα για την λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1 Η Εξέλιξη της Κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Με την πάροδο των ετών η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση έχει οδηγήσει σε σημαντικές κοινωνικές εξελίξεις. Οι κοινοί στόχοι της ΕΕ και των κρατών μελών της στον κοινωνικό τομέα και στον τομέα της απασχόλησης είναι η προώθηση της απασχόλησης, η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, η κατάλληλη κοινωνική προστασία, ο διάλογος μεταξύ της διοίκησης και των λοιπών μελών του προσωπικού, η ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και η καταπολέμηση του κοινωνικός αποκλεισμός.

Με την Συνθήκη της Ρώμης (1957) η κοινωνική πρόοδος ακολουθούσε την οικονομική ολοκλήρωση και οι κοινωνικές διατάξεις περιελάμβαναν την αποφυγή στρέβλωσης των κανόνων της εσωτερικής αγοράς και την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και αναζήτησης απασχόλησης σε ολόκληρη την κοινή αγορά. Με την εν λόγω Συνθήκη κατοχυρώθηκε το δικαίωμα να αμείβονται ίσα άνδρες και γυναίκες και προβλέφθηκε η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ).

Η Συνθήκη των Παρισίων (1952) για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) καθώς και η Συνθήκη δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την Ατομική Ενέργεια (ΕΚΑΕ) το 1957 εμφανίζουν εντονότερο

κοινωνικό πρόσημο καθώς προβλέπουν ρυθμίσεις για την υγεία και την προστασία των εργαζομένων αλλά και πόρους για την μετεγκατάστασή τους.

Το επόμενο σημαντικό βήμα γίνεται το 1974 με την θέσπιση του πρώτου προγράμματος κοινωνικής δράσης από το Συμβούλιο Υπουργών και ακολουθεί ο κανονισμός 1408/71 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης .Ο Κανονισμός σέβεται την αυτονομία των εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών –μελών , καθώς δεν υποκαθιστά την εθνική νομοθεσία, αλλά αντιθέτως προτάσσει τον συντονισμό έναντι της εναρμόνισης. Ακολουθεί η θέσπιση μιας σειράς Οδηγιών , όπως η Οδηγία 75/117 ΕΟΚ « περί προσέγγισης των νομοθεσιών των κρατών-μελών που αφορούν στην ίση αμοιβή μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών», η Οδηγία 76/207/ΕΟΚ « περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον αφορά στην πρόσβαση στην απασχόληση , την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τις συνθήκες εργασίας» και η Οδηγία 79/7/ΕΟΚ « περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως» (Αγγελάκη Μ, 2018).

Το 1986 η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ) θέσπισε τις διατάξεις για την εναρμόνιση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας στην εργασία και επέτρεψε επίσης στους κοινωνικούς εταίρους να διαπραγματεύονται συλλογικές συμβάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθιερώνοντας μια κοινοτική πολιτική για την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Το 1989 ύστερα από μακρές συζητήσεις, εγκρίθηκε στη σύνοδο κορυφής του Στρασβούργου, ο Κοινοτικός Χάρτης των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των εργαζομένων («Κοινωνικός Χάρτης») ο οποίος κωδικοποίησε τα δικαιώματα των εργαζομένων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και αποτέλεσε σημαντικό μέσο για την διαμόρφωση μιας συνεκτικής προσέγγισης στα κοινωνικά ζητήματα. Το Ηνωμένο Βασίλειο επέλεξε να μείνει εκτός.

Προβλέφθηκε το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων και της κοινωνικής ασφάλισης για τους διακινούμενους κοινοτικούς εργαζόμενους και με το νέο άρθρο 19 ανατέθηκε στην ΕΚ η αρμοδιότητα να αναλαμβάνει «κατάλληλη δράση ώστε να καταπολεμηθούν οι φυλετικές, εθνικές και θρησκευτικές διακρίσεις καθώς

και οι διακρίσεις λόγω ηλικίας, αναπηρίας ή γενετήσιου προσανατολισμού». Η Συνθήκη του Άμστερνταμ συμπεριέλαβε επίσης την προώθηση υψηλού επιπέδου απασχόλησης ενθαρρύνοντας την συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών.

Το 2000 κατά τη Σύνοδο Κορυφής της Νίκαιας, εγκρίθηκε ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και δημιουργήθηκε η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας για να προωθήσει την συνεργασία σε πολιτικές κοινωνικής προστασίας μεταξύ των κρατών μελών και Επιτροπής (άρθρο 160 ΣΛΕΕ).

Το 2007 συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για την παροχή στήριξης σε εργαζόμενους που απολύθηκαν λόγω των μεταβαλλόμενων παγκόσμιων εμπορικών δομών.

Στην Συνθήκη της Λισαβόνας του 2007 τονίζονται οι κοινωνικοί στόχοι της ΕΕ, και συμπεριλαμβάνει την πλήρη απασχόληση και την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών (άρθρο 3). Ο ίδιος ο Χάρτης αναγνωρίζει τα λεγόμενα «δικαιώματα αλληλεγγύης», όπως είναι το δικαίωμα των εργαζομένων σε ενημέρωση και διαβούλευση, το δικαίωμα για εργασία με θεμιτούς και δίκαιους όρους, το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση και στην κοινωνική πρόνοια.

Η Κοινωνική Ευρώπη μετά την κρίση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια της στρατηγικής για την κοινωνική επένδυση ανακοίνωσε μια δέσμη μέτρων προσπαθώντας να δώσει το στίγμα της κοινωνικής Ευρώπης στην μετά τη Λισσαβόνα περίοδο. Πρόκειται για ένα νέο παράδειγμα το οποίο αντιλαμβάνεται την κοινωνική πολιτική ως προαπαιτούμενο για την ανάπτυξη και την δημιουργία θέσεων εργασίας. Στα πλαίσια του παραδείγματος αυτού τρία στοιχεία αναδεικνύονται ως σημαντικά : η επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, οι πολιτικές για την συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και οι εργασιακές σχέσεις (Αγγελάκη Μ, 2018).

Το 2010 εγκρίνεται η στρατηγική «Ευρώπη 2020». Η στρατηγική χαρακτηρίζεται από πέντε πρωταρχικούς στόχους, στους οποίους περιλαμβάνονται η μείωση του κινδύνου της φτώχειας για 20 εκατομμύρια ανθρώπους μέχρι το 2020 καθώς και μέτρα για την απασχόληση. Επτά πρωτοβουλίες θεσπίστηκαν προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι. Σε αυτές περιλαμβάνεται η Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις

απασχόλησης, η Νεολαία σε κίνηση και η ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Στις 26 Απριλίου 2017, η Επιτροπή παρουσίασε τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, ο οποίος θεσπίζει 20 αρχές και δικαιώματα κεφαλαιώδους σημασίας. Όλα αυτά διαρθρώνονται γύρω από τρεις κατηγορίες: i) ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας, ii) δίκαιες συνθήκες εργασίας και iii) πρόσβαση σε επαρκή και βιώσιμη κοινωνική προστασία. Στον Κοινωνικό Πυλώνα εντάσσεται το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη και η Ενεργειακή Ένωση.

Επίσης στις 20 Ιουνίου 2019, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν την οδηγία 2019/1158 σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και τους φροντιστές.

Την ίδια ημέρα τέθηκε σε ισχύ η οδηγία 2019/1152 για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας. Σκοπός της είναι να αναγνωριστούν στους εργαζόμενους νέα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα ειδικότερης ενημέρωσης για τις βασικές πτυχές της εργασίας τους, η θέσπιση ορίου διάρκειας της δοκιμαστικής περιόδου στην αρχή της απασχόλησής τους καθώς και η παροχή δωρεάν υποχρεωτικής κατάρτισης.

Στις 8 Νοεμβρίου 2019, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση με την οποία εξασφαλίζει ότι εργαζόμενοι και αυτοαπασχολούμενοι σε παρόμοιες συνθήκες θα μπορούν να υπάγονται στα αντίστοιχα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης.

Συμπεραίνεται λοιπόν πως η ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική διαμορφώθηκε ως παρακολούθημα της διαδικασίας οικονομικής ολοκλήρωσης, ενώ ακόμα και οι πανευρωπαϊκού χαρακτήρα ρύθμιση έχουν ως στόχο την διευκόλυνση της οικονομικής εμβάθυνσης, προσδίδοντας με τον τρόπο αυτό στην κοινωνική πολιτική της Ευρώπης ρυθμιστικό και όχι αναδιανεμητικό χαρακτήρα. Ωστόσο από την δεκαετία του 2000 και εξής διαπιστώνεται μια αλλαγή καθώς οι σχετικές προσπάθειες δεν επικεντρώνονται πλέον στην εκχώρηση αρμοδιοτήτων από το εθνικό στο υπερεθνικό, αλλά αντιθέτως δίνουν έμφαση σε ένα νέο μοντέλο το οποίο προτάσσει τη συνεργασία, την αμοιβαία μάθηση και την ανταλλαγή καλών πρακτικών. (Αγγελάκη, 2018)

Στην πράξη η ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική έχει κυρίως ρυθμιστικό χαρακτήρα , ο εξευρωπαϊσμός των εθνικών πολιτικών λαμβάνει χώρα εντός ενός πλαισίου που διασφαλίζει πρώτον την συμβατότητα μεταξύ εθνικών πολιτικών και στόχων της Ένωσης, δευτέρων την ύπαρξη συνέχειας προκειμένου οι εθνικές πολιτικές να αλληλοενισχύονται και τρίτον την σύγκλιση των εθνικών επιδόσεων. (Αγγελάκη, 2018)

1.2 Προγράμματα και θεσμοί σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο

Αν και η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) θεωρήθηκε αρχικά ως οικονομικό σχέδιο, τις τελευταίες δεκαετίες, η ένωση άρχισε σταδιακά να παρεμβαίνει στην κοινωνική πολιτική. Οι πολιτικοί ηγέτες της ΕΕ πιστεύουν όλο και περισσότερο ότι μια «Κοινωνική Ευρώπη» είναι απαραίτητη για την επιβίωση του ευρωπαϊκού σχεδίου. Εν προκειμένω, ο πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Jean-Claude Juncker, εξέφρασε τη φιλοδοξία να επιτύχει μια «βαθμολογία τριπλού Α-κοινωνικού δικτύου» για την ΕΕ, θέτοντας τα κοινωνικά ζητήματα υψηλότερα στην ημερήσια διάταξη. Λόγω της οικονομικής κρίσης και της νέας οικονομικής διακυβέρνησης, τα ευρωπαϊκά εθνικά κράτη πρόνοιας αντιμετωπίζουν αυξανόμενες δυσκολίες στη διατήρηση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας τους (Hemerijck, 2012). Ως αποτέλεσμα, έχει γίνει εντατικοποίηση της συζήτησης σχετικά με το εάν η ΕΕ πρέπει να αναλάβει την ευθύνη για τις συνθήκες διαβίωσης των ευρωπαίων πολιτών και για την αναγκαιότητα και τη σκοπιμότητα των αναδιανεμητικών μηχανισμών πρόνοιας σε επίπεδο ΕΕ. (Sharon Baute, Bart Meuleman,2020)

Ευρώπη 2020 : η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» διασφάλιζε την υποστήριξη της οικονομικής ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση και είχε

σκοπό να δώσει στην ΕΕ τη δυνατότητα να αποκτήσει έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» υλοποιήθηκε με γενικές κατευθυντήριες γραμμές οικονομικής πολιτικής των χωρών της ΕΕ και της ΕΕ (Σύσταση (ΕΕ) 2015/1184 του Συμβουλίου) και κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των χωρών της ΕΕ (Απόφαση (ΕΕ) 2015/1848 του Συμβουλίου).

Οι χώρες της ΕΕ κλήθηκαν να μετατρέψουν τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε εθνικούς στόχους.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί την πρόοδο και να καταρτίζει ετήσια επισκόπηση ανάπτυξης, να αξιολογεί τα μεταρρυθμιστικά προγράμματα των χωρών της ΕΕ διατυπώνοντας συγκεκριμένες συστάσεις για κάθε χώρα

Η ίδια η ΕΕ είχε θέσει πέντε βασικούς στόχους που έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2020:

- αύξηση του ποσοστού απασχόλησης του πληθυσμού ηλικίας 20 έως 64 ετών τουλάχιστον στο 75 %·
- επενδύσεις της τάξης του 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης·
- μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον κατά 20 %, αύξηση του ποσοστού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά 20 % και αύξηση κατά 20 % της ενεργειακής απόδοσης·
- μείωση του ποσοστού των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα τη σχολική εκπαίδευση σε λιγότερο από 10 % και αύξηση του ποσοστού των πτυχιούχων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τουλάχιστον κατά 40 %·
- μείωση του αριθμού των ανθρώπων που απειλούνται από τη φτώχεια ή τον κοινωνικό αποκλεισμό κατά 20 εκατομμύρια.

Ωστόσο η κρίση που έπληξε την ΕΕ λίγο πριν από την έναρξη της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" είχε βαθύ και, για ορισμένα κράτη μέλη, διαρκή αντίκτυπο στην απασχόληση και την κοινωνική κατάσταση κατά την τελευταία δεκαετία και παρεμπόδισε τη συνολική πρόοδο προς την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων της στρατηγικής. Έχοντας όμως εισέλθει σε ισχυρή και διαρκή ανάκαμψη από το 2013, η ΕΕ έχει σημειώσει ισχυρή επέκταση της απασχόλησης που οδηγεί σε επίπεδα ρεκόρ απασχόλησης.

Οι λόγοι για την πιο περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού περιλαμβάνουν ότι, ενώ τα τελευταία χρόνια οι βελτιώσεις στην οικονομική δραστηριότητα και στις αγορές εργασίας έχουν οδηγήσει σε μείωση του αριθμού των (οιονεί) ανέργων νοικοκυριών και ουσιαστική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου στη μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών, τα οφέλη της οικονομικής ανάκαμψης δεν έχουν διανεμηθεί έτσι ώστε να μειωθεί σημαντικά ο κίνδυνος σχετικής εισοδηματικής φτώχειας (δηλαδή το ποσοστό κινδύνου φτώχειας, AROP) μεταξύ του συνολικού πληθυσμού. Οι αυξήσεις της συνολικής απασχόλησης δεν συνδέονται συστηματικά με αλλαγές στον κίνδυνο σχετικής εισοδηματικής φτώχειας και οι συνεχιζόμενοι μετασχηματισμοί στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της πόλωσης της απασχόλησης, συνδέονται με την εμβάθυνση των εισοδηματικών ανισοτήτων στην αγορά. Επιπλέον, υπήρξε μια τάση προς λιγότερο προοδευτικά εθνικά φορολογικά συστήματα και αποδυνάμωση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, ιδίως όσον αφορά τη μείωση του κινδύνου σχετικής φτώχειας.

Όσον αφορά την αντιμετώπιση του κόστους εργασίας και τη βελτίωση του καθορισμού των μισθών, έχει σημειωθεί πρόοδος σε ορισμένα κράτη μέλη με στοχευμένες μειώσεις φόρων προς τους χαμηλόμισθους, και σε άλλα με περισσότερες γενικές μειώσεις των φορολογικών σφηνών ή με στόχο συγκεκριμένες ομάδες. Ελήφθησαν μέτρα σε αρκετές χώρες για τη μείωση της φορολογικής σφήνας στην εργασία, κυρίως μέσω της μετατόπισης της φορολογίας προς πιο φιλική προς την ανάπτυξη κατανάλωση και περιβαλλοντικούς φόρους. Η μακροχρόνια ανεργία εξακολουθεί να αποτελεί μείζονα ανησυχία στην ΕΕ και αντιμετωπίζεται μέσω της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή).

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής (ESPN)

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής (ESPN) ιδρύθηκε το 2014 και παρέχει υψηλής ποιότητας και έγκαιρες ανεξάρτητες πληροφορίες, συμβουλές, αναλύσεις και εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα κοινωνικής πολιτικής στην ΕΕ, σε γειτονικές χώρες και σε τρίτες χώρες.

Ειδικότερα, το ESPN υποστηρίζει την Επιτροπή και παρακολουθεί την πρόοδο των στόχων κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης της ΕΕ που καθορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.

Το ESPN παρέχει στην Επιτροπή:

- μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των πολιτικών που αντιμετωπίζουν βασικές προκλήσεις στους τομείς της κοινωνικής προστασίας (όπως οι συντάξεις, η υγειονομική περίθαλψη και η μακροχρόνια περίθαλψη) και η κοινωνική ένταξη στις καλυπτόμενες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών τους.
- εκτιμήσεις για το κατά πόσον οι πολιτικές αντικατοπτρίζουν την προσέγγιση των κοινωνικών επενδύσεων

Το ESPN βοηθά την Επιτροπή και τις συμμετέχουσες χώρες:

- ενίσχυση και προώθηση του ρόλου των κοινωνικών πολιτικών στη χάραξη εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
- διασφαλίζοντας ότι οι οικονομικές και χρηματοοικονομικές πολιτικές λαμβάνουν καλύτερα υπόψη τους στόχους κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης.

Παρέχει στην Επιτροπή μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των πολιτικών για την κοινωνική προστασία (π.χ. συντάξεις, υγειονομική περίθαλψη και μακροχρόνια περίθαλψη) και την κοινωνική ένταξη στις καλυπτόμενες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών τους, και προσδιορίζει τομείς που χρειάζονται περισσότερο κοινωνικές επενδύσεις.

Λειτουργεί επίσης ως γραμματεία του MISSOC (Αμοιβαία Πληροφοριακά Συστήματα Κοινωνικής Προστασίας) .

Στην καρδιά του ESPN υπάρχουν ομάδες χωρών ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων για τις κοινωνικές πολιτικές. Υποστηρίζονται και συντονίζονται από μια κεντρική ομάδα διεθνών εμπειρογνομόνων. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας

Η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας (SPC) είναι μια συμβουλευτική επιτροπή πολιτικής. Η SPC ιδρύθηκε με απόφαση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 160 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ .

Η SPC χρησιμοποιεί ως κύριο πλαίσιο πολιτικής την κοινωνική ανοιχτή μέθοδο συντονισμού (OMC) , η οποία στοχεύει στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής. Περιλαμβάνει όλα τα κύρια σκέλη κοινωνικής πολιτικής:

- κοινωνική προστασία και κοινωνική ένταξη ,
- συντάξεις ,
- υγειονομική περίθαλψη και μακροχρόνια περίθαλψη .

Το SPC :

- παρακολουθεί την κοινωνική κατάσταση και την ανάπτυξη πολιτικών κοινωνικής προστασίας στα κράτη μέλη και στην ΕΕ,
- προώθηση της συζήτησης και του συντονισμού των προσεγγίσεων πολιτικής μεταξύ των εθνικών κυβερνήσεων και της Επιτροπής,
- προετοιμάζει εκθέσεις, διατυπώνει γνώμες ή αναλαμβάνει άλλες εργασίες εντός των αρμοδιοτήτων της

- προετοιμασία των συζητήσεων του Συμβουλίου σχετικά με την κοινωνική προστασία και τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου .

Η SPC αποτελείται από δύο αντιπροσώπους από κάθε κράτος μέλος και την Επιτροπή και συνεδριάζει κάθε μήνα εκτός από τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Δύο φορές το χρόνο, οι συνεδριάσεις πραγματοποιούνται στη χώρα με την προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ. Η SPC εκλέγει έναν πρόεδρο που ασκεί τα καθήκοντά του για διετή περίοδο (ανανεώσιμη μία φορά). Ο πρόεδρος επικουρείται από ένα προεδρείο , το οποίο αποτελείται από την Επιτροπή, 4 αντιπροέδρους (2 εκλεγμένοι αντιπρόεδροι, 1 εκπρόσωπος από τον τρέχοντα και 1 εκπρόσωπο από την επόμενη χώρα της προεδρίας του Συμβουλίου), τον γραμματέα της SPC, τη Γενική Γραμματεία της Συμβούλιο και ο πρόεδρος της υποομάδας Δείκτες .

Η SPC διαθέτει μια μόνιμη υποομάδα - την υποομάδα δεικτών (ISG) , η οποία ευθύνεται για την ανάπτυξη και τον καθορισμό κοινωνικών δεικτών της ΕΕ για την παρακολούθηση της προόδου των κρατών μελών προς τους στόχους που υποστηρίζουν την κοινωνική ΑΜΣ. Επιπλέον, η SPC μπορεί να συγκροτήσει ad hoc ομάδες εργασίας για σε βάθος εργασίες / εκθέσεις πολιτικής.

Οι επί του παρόντος ενεργές ad hoc υποομάδες SPC περιλαμβάνουν την Ομάδα Εργασίας για την Επάρκεια Συντάξεων (WG PA) που έχει αναλάβει την ανάπτυξη της επόμενης τριετούς Έκθεσης για την Επάρκεια Συντάξεων και την Ομάδα Εργασίας για τη Μακροχρόνια Φροντίδα (WG-LTC) που είναι επιφορτισμένη με την ανάπτυξη έκθεση σχετικά με τις ανάγκες μακροχρόνιας φροντίδας σε μια γηράσκουσα κοινωνία. Και οι δύο ομάδες θα είναι ενεργές μέχρι την ολοκλήρωση των αναφορών, η οποία έχει προγραμματιστεί για το 2021.(Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Το ΕΚΤ μέσω της Ευρώπης υποστηρίζει την απασχόληση, τη στήριξη των πολιτών για την εξεύρεση καλύτερων θέσεων εργασίας και τη διασφάλιση πιο δίκαιων ευκαιριών απασχόλησης για όλους τους πολίτες της ΕΕ.

Το ΕΚΤ εκπληρώνει τους στόχους της Ευρώπης και μετριάξει τις επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης - και ειδικότερα της ανόδου των ποσοστών ανεργίας και

φτώχειας. Προτεραιότητα του είναι να ενισχυθούν οι εργαζόμενοι με νέες δεξιότητες και οι επιχειρήσεις με νέους τρόπους εργασίας. Εστιάζει στην πρόσβαση της απασχόλησης και βοηθά άτομα μειονεκτούντων ομάδων ώστε να βρουν θέσεις εργασίας.

Το ΕΚΤ δεν είναι φορέας εξεύρεσης εργασίας αντίθετα, χρηματοδοτεί δεκάδες χιλιάδες έργα απασχόλησης σε ολόκληρη την ΕΕ. Υπάρχουν έργα εκπαιδευτικών συστημάτων, εκπαιδευτικών και μαθητών, νέων και άτομων μεγαλύτερης ηλικίας που αναζητούν εργασία και έργα για δυνητικούς επιχειρηματίες.

Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Η πλατφόρμα δημιουργήθηκε για να δημιουργήσει μια σύμπραξη μεταξύ διαφορετικών κοινωνικών ομάδων, κρατών, θεσμών, ΜΚΟ και των ατόμων που ζουν οι ίδιοι υπό συνθήκες φτώχειας.

Η σύμπραξη τους στοχεύει στην πρόσβαση στην απασχόληση, σε βασικές υπηρεσίες και την κοινωνική προστασία, στην μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και των ανισοτήτων στην εκπαίδευση, στην οικονομική και κοινωνική ένταξη μεταναστών και στην καταπολέμηση των διακρίσεων, ιδιαίτερα σε βάρος των μειονοτήτων, των ατόμων με αναπηρία και των αστέγων.

Όλες οι χώρες της ΕΕ έχουν θεσπίσει εθνικούς στόχους και πολιτικές ανάπτυξης με γνώμονα τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και η Επιτροπή παρακολουθεί τις εν λόγω μεταρρυθμίσεις μέσω ενός ετήσιου κύκλου συντονισμού των οικονομικών πολιτικών, το Ευρωπαϊκό εξάμηνο.

Το πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI)

Το πρόγραμμα Απασχόλησης και Κοινωνικής Καινοτομίας (EaSI) είναι ένας χρηματοδοτικός μηχανισμός σε επίπεδο ΕΕ και προάγει την απασχόληση, τη διασφάλιση της κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Για την περίοδο 2021-2027, το πρόγραμμα EaSI θα αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

Το πρόγραμμα στοχεύει στην ανάπτυξη ενός πλαισίου κοινωνικής προστασίας και πολιτικών για την αγορά εργασίας, στον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας της ΕΕ και διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της και στην ανάπτυξη ευκαιριών απασχόλησης και μικροχρηματοδοτεί ευάλωτες ομάδες και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Το EaSI εστιάζει σε ευάλωτες ομάδες, όπως οι νέοι, προάγει την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, καταπολεμά τη μακροχρόνια ανεργία και αγωνίζεται κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας

Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (FEAD) στηρίζει τις δράσεις των χωρών της ΕΕ για παροχή τροφίμων και βασικής υλικής βοήθειας στους απόρους με τρόφιμα, ρουχισμό και άλλα βασικά είδη προσωπικής χρήσης, όπως υποδήματα ή είδη ατομικής υγιεινής. Η υλική βοήθεια πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα κοινωνικής ένταξης για να βγουν τα άτομα αυτά από τη φτώχεια. Η στήριξη του FEAD βοηθά στην έξοδό τους από την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Το FEAD καλύπτει τις βασικότερες ανάγκες των απόρων προκειμένου να βρουν δουλειά ή να συμμετάσχουν σε προγράμματα επιμόρφωσης.

Η κοινότητα του FEAD ιδρύθηκε το 2016 και αποτελείται από άτομα που παρέχουν βοήθεια σε απόρους, από κράτη και οργανώσεις από ΜΚΟ, εθελοντές και θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Μέσω της επιτροπής εγκρίθηκαν τα εθνικά προγράμματα για την περίοδο 2014-2020. Οι χώρες της ΕΕ επιλέγουν το είδος της βοήθειας που επιθυμούν να προσφέρουν αλλά και τον τρόπο απόκτησης και διανομής της βοήθειας.

Τα κράτη που συμμετέχουν είτε αγοράζουν τα τρόφιμα και τα άλλα είδη και τα προωθούν στις συνεργαζόμενες οργανώσεις, είτε χρηματοδοτούν τις οργανώσεις προκειμένου να αγοράζουν τα είδη. Οι συνεργαζόμενες οργανώσεις που αγοράζουν οι ίδιες τα τρόφιμα ή άλλα είδη μπορούν είτε να τα διανέμουν απευθείας είτε να ζητούν

τη βοήθεια άλλων συνεργαζόμενων οργανώσεων. Οι συνεργαζόμενες οργανώσεις είναι κρατικοί φορείς ή μη κυβερνητικές οργανώσεις .

Για να αντιμετωπιστεί η κρίση COVID-19 έχουν διατίθει συμπληρωματικοί πόροι από το FEAD για τα έτη 2020, 2021 και 2022, ως μέρος των αυξημένων πόρων για την πολιτική συνοχής στο πλαίσιο του προϋπολογισμού 2014-2020 της ΕΕ.

Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων

Το Νοέμβριο του 2017, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησαν τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, για την εξασφάλιση νέων και αποτελεσματικών δικαιωμάτων, τη στήριξη μιας δίκαιης και εύρυθμης αγοράς εργασίας αλλά και την ενίσχυση της κοινωνικής πρόν

οιας.

Οι 20 αρχές είναι:

1. Εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση
2. Ισότητα των φύλων
3. Ίσες ευκαιρίες
4. Ενεργός υποστήριξη στην απασχόληση
5. Ασφαλής και προσαρμόσιμη απασχόληση
6. Μισθοί
7. Πληροφορίες σχετικά με τους όρους απασχόλησης και την προστασία σε περίπτωση απολύσεων
8. Κοινωνικός διάλογος και συμμετοχή των εργαζομένων
9. Ισορροπία εργασίας-ζωής
10. Υγιές, ασφαλές και καλά προσαρμοσμένο περιβάλλον εργασίας και προστασία δεδομένων
11. Παιδική μέριμνα και υποστήριξη παιδιών

12. Κοινωνική προστασία
13. Παροχές ανεργίας
14. Ελάχιστο εισόδημα
15. Εισόδημα και συντάξεις γήρατος
16. Υγειονομική περίθαλψη
17. Ένταξη ατόμων με αναπηρία
18. Μακροχρόνια φροντίδα
19. Στέγαση και βοήθεια για τους άστεγους
20. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες

1.3 Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική πολιτική στην Ευρώπη

Τοπική Αυτοδιοίκηση

Οι σχέσεις της **Τοπικής Αυτοδιοίκησης** με το κεντρικό κράτος αποτελούν την βάση όπου αναπτύσσονται πολιτικές και παρεμβάσεις. Στον ευρωπαϊκό χώρο υπάρχει μια ποικιλομορφία ως προς την οργάνωση του κράτους και της αυτοδιοίκησης και παρατηρούνται διαφορές στον τρόπο με τον οποίο ασκούνται οι αρμοδιότητές τους. Αυτό που καθορίζει τη σημασία της αυτοδιοίκησης είναι ο βαθμός της αποκέντρωσης του κράτους και των λειτουργιών του. (Σκαμνάκης Χ, 2020)

Οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί μεταβάλλουν τη λειτουργία τους σε συμμετρία με το κεντρικό κράτος, δηλαδή οι διαφοροποιήσεις στην αυτοδιοίκηση συνδέονται και αντιστοιχούν με άλλες στην λειτουργία του κράτους. Οι αλλαγές καθορίζονται κυρίως και αποφασιστικά από τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του κεντρικού κράτους και των μηχανισμών του. Η μορφή του σύγχρονου κράτους περιλαμβάνει νέους ρόλους για τους αυτοδιοικητικούς θεσμούς. (Keating, 2013, peck, 2013)

Οι μεταβολές αυτές αποτυπώνονται μέσω δύο κεντρικών αξόνων αλλαγών. Ο πρώτος άξονας μεταβολών αφορά το εξωτερικό περιβάλλον της αυτοδιοίκησης. Η περιφερειακή οργάνωση, ενισχύει τους τοπικούς θεσμούς αυτοδιοίκησης και κυρίως τους Δήμους και ο πρώτος βαθμός αυτοδιοίκησης επιφορτίζεται με ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων και ευθυνών, ενισχύονται οι μηχανισμοί και οι υπηρεσίες του συγκεντρώνει ένα ευρύ φάσμα λειτουργιών, τόσο σε χώρες με παράδοση ισχυρών αυτοδιοικητικών θεσμών, αλλά και σε περιπτώσεις όπου η δομή παραπέμπει σε σύστημα με ισχυρό έλεγχο από το κέντρο (Marcou and Woolmans, 2008) .Με την ενίσχυση των αυτοδιοικητικών θεσμών, ενδυναμώνεται η συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων στην λήψη αποφάσεων καθώς και ο ρόλος τους στην έκφραση τοπικών συμφερόντων. Ωστόσο η τοπική δημοκρατία δεν ενισχύεται σε όλες τις περιπτώσεις. (Schiller,2011) Ο δεύτερος άξονας αλλαγών αφορά την εσωτερική οργάνωση των αυτοδιοικητικών θεσμών. Οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί εντάσσονται σε ένα πλέγμα αλλαγών ως προς την διοίκηση του προσωπικού και την εργασία του και το πλαίσιο διαφοροποιείται και προσανατολίζεται σύμφωνα με το νέο δημόσιο μάνατζμεντ.

Η αυτοδιοίκηση στην Ευρώπη διακρίνεται σε ενιαία (unitary) και ομοσπονδιακά κράτη τα οποία διαφέρουν μεταξύ τους ως προς την παρέμβαση του κεντρικού κράτους το οποίο ρυθμίζει την αυτονομία των αυτοδιοικητικών θεσμών. Σε κάποια ενιαία κράτη, συγκεντρώνεται το σύνολο των λειτουργιών στην κεντρική κυβέρνηση ενώ σε άλλα οι αρμοδιότητες κατανέμονται στο τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, διαθέτοντας ισχυρούς αυτοδιοικητικούς θεσμούς (Loughlin, 2001) ενώ στα ομοσπονδιακά κράτη η ανώτερη βαθμίδα αυτοδιοίκησης διαθέτει και τη δυνατότητα να οργανώνει ένα πλέγμα διακριτών νόμων και κανόνων που ρυθμίζουν τις εσωτερικές υποθέσεις (Σκαμνάκης Χ, 2020).

Σύμφωνα με τους Hesse και Sharpe (1991), εντοπίζονται στον ευρωπαϊκό χώρο σύμφωνα με τον τρόπο διακυβέρνησής τους, τρεις κατηγορίες κρατών. Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται τα κράτη των οποίων η οργανωτική δομή έχει καθοριστεί από το γαλλικό σύστημα (Franco-).Η εξουσία συγκεντρώνεται γύρω από ένα μοναδικό κέντρο το οποίο ελέγχει τη λειτουργία των αυτοδιοικητικών θεσμών, οι πολιτικές των οποίων εντάσσονται στο πλαίσιο των κεντρικών πολιτικών, περιορίζοντας την τοπική αυτονομία. Η Γαλλία και οι χώρες του ευρωπαϊκού Νότου εντάσσονται στην κατηγορία αυτή. Στην δεύτερη κατηγορία εντάσσονται η Ιρλανδία και το Ηνωμένο

Βασίλειο που ανήκουν στο αγγλικό σύστημα (Anglo-) και η τοπική αυτονομία τους μολονότι δεν είναι ισχυρή ,διαθέτει ένα ευρύτερο πλαίσιο. Στην Τρίτη κατηγορία εντάσσονται τα κράτη που διαθέτουν ευρεία αυτονομία αυτοδιοικητικών θεσμών και θεσμικά μπορούν να κατοχυρώσουν παρεμβάσεις , αυτόνομα από το κεντρικό κράτος.Οι σκνδιναβικές χώρες μαζί με την Γερμανία , την Αυστρία και την Ελβετία εντάσσονται στην κατηγορία αυτή.

Ως αναφορά την δομή και την οργάνωση των τοπικών εξουσιών , σύμφωνα με τους Mouritzen και Svara, διακρίνονται τέσσερις τύποι: Το Δημαρχο- κεντρικό σύστημα (strong mayor form) στο οποίο ο Δήμαρχος είναι επικεφαλής της πλειοψηφούσας παράταξης στο Δημοτικό Συμβούλιο και διαθέτει την εκτελεστική εξουσία του οργανισμού (Γαλλία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Αγγλία). Ο Τύπος Επιτροπείας (committee-leader form) στο οποίο ένα πρόσωπο αναγνωρίζεται ως ο πολιτικός επικεφαλής και οι εκτελεστικές εξουσίες μοιράζονται μεταξύ του επικεφαλής, αιρετών και ενός ακόμα προσώπου που ανήκει στην διοίκηση του οργανισμού ως διευθύνων σύμβουλος.(Δανία, Αυστρία). Ο Τύπος Συλλογικής εξουσίας (collective form) στο οποίο οι πολιτικές αποφάσεις λαμβάνονται συλλογικά και η εκτελεστική εξουσία ανήκει σε επιτροπή αποτελούμενη από τον Δήμαρχο και λίγους αιρετούς.(Βέλγιο, Τσεχία, Ολλανδία,Ελβετία). Το Διευθυντικό-κεντρικό σύστημα (council-manager form) στο οποίο η εκτελεστική εξουσία ανήκει στην διοίκηση του οργανισμού που ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο με αρμοδιότητες στην πολιτική της αυτοδιοίκησης και όχι στα διοικητικά ζητήματα. (Ιρλανδία) (Mouritzen and Svara, 2002).

Κοινωνική Πολιτική

Η **Κοινωνική Πολιτική** στο τοπικό επίπεδο εκτείνεται σε ολόκληρο το φάσμα της κοινωνικής προστασίας ωστόσο δίνεται έμφαση σε τρεις άξονες. Ο πρώτος είναι η απασχόληση στις τοπικές αγορές εργασίας και στην εμπλοκή της αυτοδιοίκησης στους μηχανισμούς αντιμετώπισης της ανεργίας με πολιτικές απασχόλησης ομάδων και ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα αποκλεισμού από την εργασία μέσω εκπαιδευτικών δομών κατάρτισης. Στις ενέργειες αυτές ,που στόχο έχουν την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνεργοι και η διασύνδεσή τους με τους εργοδότες, καθοριστικό ρόλο παίζει και ο ιδιωτικός τομέας.

Ο δεύτερος άξονας αφορά τις υπηρεσίες φροντίδας στις οποίες η παρέμβαση της αυτοδιοίκησης είναι μεγάλη. Αναπτύσσονται σε τοπικό επίπεδο δομές παροχής κοινωνικών υπηρεσιών παράγοντας ένα σύνθετο αποτέλεσμα, ευμετάβλητο στις συνθήκες ζωής, εργασίας και οικογένειας. Ο τρίτος άξονας αφορά την αντιμετώπιση της επιδείνωσης των κοινωνικών ανισοτήτων με την ανάπτυξη μηχανισμών προστασίας από την φτώχεια, με χρηματικές ενισχύσεις και παροχές σε είδος. (Σκαμνάκης Χ, 2020)

Παρακάτω παρουσιάζονται παραδείγματα άσκησης κοινωνικής πολιτικής σε πέντε ευρωπαϊκές χώρες.

Σουηδία

Η χώρα αποτέλεσε παράδειγμα ακόμα και μεταξύ των άλλων σκανδιναβικών χωρών εστιάζοντας στην ισότητα των πολιτών και στον περιορισμό της υλικής αποστέρησης. Το κοινωνικό κράτος εξακολουθεί να επιτυγχάνει σημαντικά αποτελέσματα και στις επιμέρους πτυχές των ανισοτήτων, όπως αυτές των έμφυλων ταυτοτήτων, των μεταναστών κλπ. (Daly, 2020). Οι παροχές αποκτούν εξατομικευμένο χαρακτήρα και η ανεργία αντιμετωπίζεται με ένα σχέδιο το οποίο εγκρίνεται και παρακολουθείται από τον αρμόδιο για την απασχόληση οργανισμό.(Arbetsformedlingen). Οι υπηρεσίες φροντίδας παρέχονται από την αυτοδιοίκηση όπως η φροντίδα των παιδιών από τις δημοτικές υπηρεσίες η οποία είναι εγγυημένη για όλους ωστόσο προβλέπονται χρεώσεις αναλογικά με τα ετήσια εισοδήματα της οικογένειας. Η φροντίδα των ηλικιωμένων βρίσκεται σε πολύ υψηλό επίπεδο (Wilson,1979) παρέχοντας υπηρεσίες σε δομές φροντίδας κλειστού τύπου αλλά και φροντίδας στο σπίτι. Η πρόσβαση έχει θεσμικό χαρακτήρα, επιβεβαιώνοντας το κεντρικό χαρακτηριστικό του συστήματος.(Anttonen,2002).Ο αναδιανεμητικός χαρακτήρας του συστήματος επιτυγχάνει σημαντικές επιδόσεις στην καταπολέμηση της φτώχειας. (Παπαθεοδώρου και Δαφέρμος, 2012). Στους δήμους παραχωρείται ένα σημαντικό τμήμα της λειτουργίας του συστήματος με αυτονομία στην εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων. Προκειμένου να υπάρχει ισοκατανομή των πόρων στις περιφέρειες της χώρας και να αποφεύγονται χωρικές ανισότητες στην κοινωνική προστασία, λειτουργεί σε κεντρικό επίπεδο ένα σύστημα εξισορρόπησης των πόρων της κοινωνικής προστασίας. Επιπλέον οι δήμοι επιφορτίζονται με την διανομή του ελάχιστου εγγυημένου

εισοδήματος η χορήγηση του οποίου συνοδεύεται από την ανάληψη υποχρεώσεων από την πλευρά του πολίτη, στα πλαίσια των πολιτικών απασχόλησης, και ενός εξατομικευμένου σχεδίου επανένταξης στην εργασία μέσω της συνεργασίας με τοπικά γραφεία απασχόλησης που λειτουργούν υπό κεντρική διοίκηση.

Γερμανία

Στην Γερμανία δίνεται μεγάλη σημασία στην εργασία και στην προστασία της και οι λήπτες των κοινωνικών παροχών έχουν ανταποδοτική σχέση με το σύστημα κοινωνικής προστασίας. Οι χρηματικές ενισχύσεις αποφασίζονται από το κεντρικό κράτος αλλά διανέμονται τοπικά από τους δήμους οι οποίοι παρέχουν και άλλες υπηρεσίες στους δικαιούχους του επιδόματος ανεργίας όπως κάλυψη δαπανών στέγασης και θέρμανσης, φροντίδα εξαρτωμένων μελών και ψυχολογική υποστήριξη. Οι υπηρεσίες αυτές οργανώνονται από τους δήμους σε συνεργασία με ιδιώτες και εθελοντές. Για την καταπολέμηση της ανεργίας χορηγείται επίδομα κοινό για όλους με την προϋπόθεση οι άνεργοι να αναζητούν εργασία. Ο τομέας της φροντίδας έχει ανατεθεί στους δήμους, υποστηρίζεται ωστόσο από τα κρατίδια και τον Ομοσπονδιακό προϋπολογισμό. Δίνονται χρηματικά βοηθήματα ανταποδοτικού χαρακτήρα προκειμένου να κατοχυρωθεί το ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης και επίδομα παιδιού. Οι ηλικιωμένοι προστατεύονται μέσω της κοινωνικής ασφάλισης με υπηρεσίες σε χρήμα και είδος.

Γαλλία

Η περίπτωση της Γαλλίας μοιάζει με της Γερμανίας καθώς στοχεύουν στην διατήρηση του εισοδήματος μέσα από ένα ανταποδοτικό σύστημα με βάση την κοινωνική ασφάλιση. Η κοινωνική προστασία παρέχεται σε δύο επίπεδα, το πρώτο αφορά τις ανταποδοτικές παροχές και το δεύτερο την κοινωνική αλληλεγγύη και το ελάχιστο επίπεδο προστασίας. (Hassenteufel, Parlier, 2017). Προκειμένου να καταπολεμηθεί η ανεργία, υπογράφεται από τον εργαζόμενο ένα ατομικό σχέδιο αναζήτησης εργασίας με το οποίο ενισχύονται οι γνώσεις και οι δεξιότητες του και χορηγείται το εισόδημα αλληλεγγύης εργαζομένων για να προστατεύει ο εργαζόμενος από τον κίνδυνο της φτώχειας. Επίσης στην χώρα εφαρμόζεται μια πολιτική

αρνητικού φόρου για να ενισχυθούν τα οικονομικά αδύναμα νοικοκυριά και μια πολιτική ελαχίστου εισοδήματος ενώ ταυτόχρονα βοηθούνται οι λήπτες του βοηθήματος αυτού στην εξεύρεση εργασίας. Για τα παιδιά υπάρχει το επίδομα μέριμνας και έχει θεσπιστεί ένα εθνικό ταμείο για την προστασία και ανάπτυξη τους καθώς και δομές με την στήριξη του κράτους και της αυτοδιοίκησης που παρέχουν υπηρεσίες ακόμα και στο σπίτι. Στους ηλικιωμένους χορηγείται επίδομα προκειμένου να ζουν αυτόνομα.

Ιταλία

Η κοινωνική πολιτική στην Ιταλία παρουσιάζει διαφοροποιήσεις ως προς τον χώρο αλλά και ως προς το περιεχόμενο της. Την αντιμετώπιση της ανεργίας αναλαμβάνουν οι περιφέρειες και οι επαρχίες με την λειτουργία Κέντρων Απασχόλησης όπου υποστηρίζεται και προωθείται η απασχόληση. Χορηγείται ένα ανταποδοτικό επίδομα σε εργαζόμενους οι οποίοι δεν εργάζονται λόγω οικονομικών προβλημάτων της επιχείρησης αλλά και ένα επίδομα σε εργαζομένους που δεν εργάζονται πια με την προϋπόθεση ότι εργαζόταν τα δύο προηγούμενα έτη. Την φροντίδα των ηλικιωμένων την έχουν οι δήμοι και οι περιφέρειες μέσω τοπικών υπηρεσιών υγείας και δομών φιλοξενίας. Η φροντίδα των παιδιών προσχολικής ηλικίας θεσμοθετείται από το κεντρικό κράτος και οργανώνεται από την περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η φτώχεια θεσπίστηκε το 2008 η Κοινωνική Κάρτα η οποία λειτουργούσε ως χρεωστική για αγορά βασικών αγαθών και χορηγήθηκε κυρίως σε χαμηλοσυνταξιούχους. Το κράτος δεν διαθέτει ελάχιστο ενιαίο επίπεδο προστασίας και δεν παρέχει σε όλους χρηματικά βοηθήματα.

Βρετανία

Η Βρετανία στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής της χορηγεί προνοιακές υπηρεσίες μόνο στα πολύ οικονομικά αδύναμα άτομα κατόπιν ελέγχου εισοδηματικών κριτηρίων. Για την καταπολέμηση της ανεργίας χορηγεί χρηματικό βοήθημα υπό την προϋπόθεση ο εργαζόμενος να είχε εργαστεί νόμιμα κατά τους τελευταίους 24 μήνες και να παρακολουθεί πρόγραμμα κατάρτισης για την επανένταξή του στην εργασία. Το πλαίσιο της φροντίδας χαρακτηρίζεται αναιμικό με χρηματικές ενισχύσεις σε

ηλικιωμένους και με τοπικές παρεμβάσεις σε περίπτωση άμεσης ανάγκης ενισχύοντας έτσι τον ιδιωτικό τομέα. Οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί παρέχουν είδη ένδυσης και τρόφιμα σε συνεργασία με διάφορες ΜΚΟ.

Διαπιστώνεται λοιπόν πως οι χώρες της Ευρώπης διαθέτουν αποκεντρωμένες πολιτικές ενισχύοντας την αυτοδιοίκηση στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής η οποία ακολουθεί το εθνικό πλαίσιο και οι ρυθμίσεις μετατοπίζονται από το συλλογικό στο ατομικό επίπεδο. Επίσης παρατηρείται η ανάπτυξη τοπικών δικτύων συνεργασίας υπό την αιγίδα της αυτοδιοίκησης μεταξύ δημοσίου, ιδιωτικού και εθελοντικού τομέα παρέχοντας κοινωνικές υπηρεσίες που τα εθνικά συστήματα αδυνατούν.

1.4 Καλές πρακτικές κοινωνικής πολιτικής Ευρωπαϊκών Χωρών

Σε ολόκληρη την Ευρώπη συναντούνται ενδιαφέρουσες παρεμβάσεις κοινωνικής προστασίας που αξίζει να αναφερθούν.

1. Η περίπτωση της Σουηδίας.

Στην πόλη του Μάλμε αξιοποίησαν την χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και δημιούργησαν ένα κέντρο που προσφέρει υπηρεσίες σε νέους που θέλουν να υλοποιήσουν μια επιχειρηματική ιδέα. Οι νέοι εκτός από την χρηματοδότηση λαμβάνουν και τα απαραίτητα εφόδια προκειμένου να δραστηριοποιηθούν όπως κατάρτιση και συμβουλευτική υποστήριξη. Επίσης προωθείται και η δημιουργία ΚΟΙΝΣΕΠ με πολλαπλά κοινωνικά οφέλη όπως η καταπολέμηση της ανεργίας και η προώθηση προϊόντων με ελάχιστο κόστος.

Επίσης στους δήμους της χώρας αναπτύχθηκε το πρόγραμμα Plug-in το οποίο είναι μια δράση παράλληλη με το εκπαιδευτικό σύστημα προκειμένου να αντιμετωπισθεί η σχολική διαρροή. Το πρόγραμμα αυτό σε συνεργασία με τοπικούς φορείς υποστηρίζει τα παιδιά που είναι επίφοβα να εγκαταλείψουν την δευτεροβάθμια εκπαίδευση και τους βοηθά μέσω συμβουλευτικής να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. (Σκαμνάκης Χ, 2020)

2. Η περίπτωση της Γερμανίας.

Στην πόλη Μύνστερ δημιουργήθηκε από το Ομοσπονδιακό κράτος και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο η πρωτοβουλία MAMBA. Πρόκειται για ένα έργο που παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες σε άτομα που έχουν αδυναμία πρόσβασης σε υπηρεσίες όπως πρόσφυγες και μετανάστες. Στοχεύει στην πρόσβαση στην εργασία μέσω σύνταξης ατομικού σχεδίου ενημέρωσης, κατάρτισης και προώθησης και στην εξάλειψη στερεοτύπων και προκαταλήψεων στους δημόσιους χώρους. (Borosch and Klein,2017)

Στο Αμβούργο έχει αναπτυχθεί ένα τοπικό δίκτυο υποστήριξης ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης κτλ και παρέχουν συμβουλές οργάνωσης της ζωής στην πόλη και προσαρμογής σε οικογένειες μετανάστών. Το δίκτυο αυτό υποστηρίζεται από εθελοντές που εκπαιδεύονται από τις τοπικές κοινωνικές υπηρεσίες.

3. Η περίπτωση της Γαλλίας.

Στους Δήμους της Γαλλίας ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο θεσμός των Κοινοτικών Κέντρων Δράσης (CCAS) που προσομοιάζει με τα Κέντρα Κοινότητας της Ελλάδας καθώς πρόκειται για δομές άμεσης παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας. Παρέχουν συμβουλευτική για ανεύρεση εργασίας, κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη, φροντίδα σε αστέγους και ηλικιωμένους, προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, τηλεφωνική γραμμή επείγουσας βοήθειας και υπηρεσίες διανομής γευμάτων σε ηλικιωμένους.(Θωμαΐδου Ζ, 2018)

Στην πόλη της Λιλ υπήρχε πρόβλημα στέγασης και στόχος ήταν η οικιστική ανάπτυξη να προσφέρει προσιτή στέγη στους οικονομικά αδύνατους κατοίκους και να αποφευχθεί η πόλωση της πόλης. Έτσι εκπονήθηκε ένα σχέδιο αναλογίας νέων μονάδων προς τις μονάδες κοινωνικής κατοικίας, ανακαίνισης και συντήρησης εγκαταστάσεων της πόλης και ενεργειακής αναβάθμισης των υφιστάμενων κτιρίων. Το σχέδιο αυτό ήταν αποτέλεσμα συμβιβασμού των ιδιωτικών συμφερόντων με την εξυπηρέτηση των αναγκών

της κοινότητας μέσα από την διαβούλευση, καθορίστηκε το πλαίσιο των ιδιωτικών επενδύσεων και δεσμευτήκαν δημόσιοι πόροι για την εξυπηρέτηση των στόχων. (Σκαμνάκης Χ, 2020)

4. Η περίπτωση της Ιταλίας.

Στην Μπολόνια ο δήμος και η ΜΚΟ Piazza Grande οργάνωσαν ένα δίκτυο κοινωνικής στέγης καλύπτοντας τις ανάγκες 150 αστέγων μέσω δομών σταθερής στέγης αλλά και μέσω υπνωτηρίων. Η επεξεργασία των αιτήσεων των ενδιαφερομένων γίνεται από τις κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου σε συνεργασία με την ΜΚΟ .Επιπλέον παρεμβαίνουν συμβουλευτικά ώστε οι λήπτες της υπηρεσίας να μπορούν σταδιακά να αυτονομηθούν.

Στην Μπρέσια ο δήμος οργάνωσε το πρόγραμμα Η Διπλανή Πόρτα με στόχο την υποστήριξη οικογενειών που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα. Συνδέουν τις οικογένειες αυτές με τις κοινωνικές υπηρεσίες , τους παρέχουν είδη πρώτης ανάγκης και ένδυσης και τους βοηθούν μέσω επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας. Ακόμη οι χρήστες του προγράμματος ανταλλάσσουν χρόνο και υπηρεσίες στα νοικοκυριά που έχουν ανάγκη, στα πλαίσια της αμοιβαιότητας. (Σκαμνάκης Χ, 2020)

5. Η περίπτωση της Βρετανίας.

Στο Μπερμινχαμ προκειμένου η αυτοδιοίκηση να αντιμετωπίσει την ανεργία , οργάνωσε την δράση « Σχέδιο Απασχόλησης και Δεξιοτήτων Γειτονιάς» η οποία χρηματοδοτήθηκε από εθνικούς πόρους. Δημιουργήθηκε ένα δίκτυο από τις κοινωνικές υπηρεσίες της κοινότητας και από εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης και του κράτους που παρέχει στους ανέργους σχέδιο για επανένταξη στην εργασία και περιλαμβάνει συνεντεύξεις εργασίας ,συμβουλευτική και χρηματοδοτική υποστήριξη προκειμένου να ξεκινήσει μια νέα επιχείρηση. Το σημαντικό σε αυτήν την ενέργεια είναι ότι πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο γειτονιάς.

Στο Ντόβερ δημιουργήθηκε το πρόγραμμα « Χαρούμενες πατούσες» που παρέχει υπηρεσίες για παιδιά προσχολικής ηλικίας με μαθησιακές δυσκολίες και απευθύνεται σε οικογένειες με χαμηλό εισόδημα. Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από κράτος και από ένα θρησκευτικό οργανισμό που αναλαμβάνει την κάλυψη του κόστους των προσλήψεων ανάλογων ειδικοτήτων. Η τοπική αυτοδιοίκηση χρηματοδοτεί το πρόγραμμα αυτό προκειμένου να μπορούν να συμμετέχουν οι δημότες- λήπτες κοινωνικών παροχών, μιας και η πρόσβαση στο πρόγραμμα αυτό δεν είναι δωρεάν.

Διακρίνουμε λοιπόν τον νέο ρόλο της αυτοδιοίκησης στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη η οποία στρέφεται στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και στοχεύει στην μείωση του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού και των συνεπειών της φτωχοποίησης .Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί χώρο συντονισμού δράσεων και συνεργασιών στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

1.5 Κοινωνική Πολιτική και κράτος πρόνοιας-Θεωρητικό πλαίσιο

Οι έννοιες του « Κράτους Πρόνοιας » και της « Κοινωνικής Πολιτικής» αποδίδουν συμβατικά το σύνολο των σύγχρονων κοινωνικών δράσεων και πολιτικών που σχεδιάζονται , εφαρμόζονται και χρηματοδοτούνται, από τις κυβερνήσεις , με σκοπό την κοινωνική προστασία των πολιτών και των εργαζομένων, εντός και εκτός της παραγωγικής-οικονομικής διαδικασίας.(Σακελλαρόπουλος Θ,2018)

Η κοινωνική πολιτική είναι ένα διεπιστημονικό – πολυεπιστημονικό εφαρμοσμένο αντικείμενο που διερευνά την ανταπόκριση των κοινωνιών στις κοινωνικές ανάγκες .Η ανάλυσή της προϋποθέτει την δυνατότητα κατανόησης θεωρητικών και εμπειρικών στοιχείων που έχουν ως βάση ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών επιστημών και αντικειμένων, όπως η κοινωνιολογία, τα οικονομικά, η πολιτική, η ιστορία, η ψυχολογία, η φιλοσοφία, και το δίκαιο.(Βενιέρης, 2015)

Η Κοινωνική Πολιτική συνδέεται με τις άλλες κοινωνικές επιστήμες εμφανίζοντας πολλά κοινά σημεία αλλά και σημαντικές διαφορές, καθώς τα θέματα ενδιαφέροντός της, τα προσεγγίζει από διαφορετική σκοπιά. Στοχεύει σε δράσεις που επιδιώκουν την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών και στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων.(Spicker, 2004)

Η Κοινωνική πολιτική αποτελεί ένα μεταβαλλόμενο διεπιστημονικό πεδίο κοινωνικής διερεύνησης και συλλογικής δράσης , διότι αντλεί στοιχεία και μετεξελίσσεται μέσα από άλλες κοινωνικές επιστήμες και εννοιολογικά επιδέχεται πολύσημους, σύνθετους ενίοτε ασαφείς ορισμούς και προσεγγίσεις που αντισταθμίζονται από τα οριοθετημένα πεδία ενασχόλησής της (υγεία, κοινωνική πρόνοια, απασχόληση, παιδεία, περιβάλλον, κατοικία, πολιτισμός, μετανάστευση) και τα αντίστοιχα συστήματα υλοποίησης αυτών , με βασικό στόχο την κοινωνική ευημερία. (Βενιέρης, Παπαθεοδώρου, 2003)

Βασικά χαρακτηριστικά της Κοινωνικής πολιτικής είναι :α) ότι η κοινωνική πολιτική είναι μεταβαλλόμενη διότι αναπτύσσεται και αναδιαμορφώνεται με βάση την αέναη διαδικασία μετεξέλιξης των κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων β) είναι αντιφατική διότι σηματοδοτεί μια «δημοκρατική κατάκτηση» αλλά ενεργοποιεί παράλληλα μηχανισμούς « κοινωνικού ελέγχου» και γ) πολυεπιστημονική διότι η διερεύνησή της μπορεί να έχει αφετηρία μια συγκεκριμένη επιστήμη από ένα φάσμα πολλών επιστημών. (Βενιέρης, 2015)

Σκοπός της Κοινωνικής πολιτικής είναι η κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών και επιχειρείται μέσω των κατάλληλων αρχών και των κοινωνικών πολιτικών που αναπτύσσονται σ πεδία όπως η πρόνοια , η υγεία, η παιδεία, τα οποία αντιστοιχούν στις ανθρώπινες ανάγκες. Οι κοινωνικές αυτές πολιτικές στοχεύουν στην συλλογική κάλυψη των βασικών αναγκών και στην καταπολέμηση των αιτιών άνισης διανομής της ευημερίας. (Βενιέρης, 2015)

Ο όρος « Κράτος Πρόνοιας» αντιστοιχεί στην διεύρυνση της κοινωνικής λειτουργίας του κράτους στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές κοινωνίες. Είναι ιδεολογικά φορτισμένος με ιδέες και αξίες για την κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη και εκφράζει την υπόθεση ότι στις σύγχρονες καπιταλιστικές κοινωνίες είναι εφικτή η

ευημερία όλων των πολιτών, για την επίτευξη της οποίας η κοινωνική λειτουργία του κράτους παίζει τον κεντρικό ρόλο. (Στασινοπούλου Ο, 2004)

Αποτελεί ένα ιδεατό μοντέλο κράτους, αναλαμβάνοντας την ευθύνη κάλυψης αναγκών κοινωνικής φροντίδας, υγείας, παιδείας, απασχόλησης και προστασίας για τον ενεργό και μη ενεργό πληθυσμό, παρέχοντας τις ανάλογες υπηρεσίες, βασιζόμενο στην κοινωνική δικαιοσύνη και την σχεδιασμένη κοινωνική δράση, με απώτερο στόχο την ευημερία των πολιτών και την μείωση της κοινωνικής ανισότητας. (Στασινοπούλου Ο, 2004)

Ο Esping- Andersen στο έργο του “The three worlds of welfare capitalism” {1990} προσδιορίζει το κοινωνικό κράτος με βάση τρεις αρχές:

- Την αναγνώριση των κοινωνικών δικαιωμάτων του πολίτη σε συνάρτηση με την αποεμπορευματοποίηση (δηλαδή πόσο ανεξάρτητα είναι τα δικαιώματα από την αγορά εργασίας)
- Την διάσταση της κοινωνικής στρωμάτωσης με το κράτος πρόνοιας
- Τις διαμορφωμένες σχέσεις μεταξύ του κράτους, της αγοράς και της οικογένειας σε επίπεδο παροχής κοινωνικής προστασίας.

Ο Titmuss το 1958 σε εργασίες του για το κράτος πρόνοιας διακρίνει τρία μοντέλα κράτους πρόνοιας:

- Το υπολειμματικό, όπου το κράτος ασκεί κοινωνική πολιτική όταν η αγορά και η οικογένεια αποτυγχάνουν να καλύψουν τις ανάγκες του ατόμου.
- Το βιομηχανικό, όπου η κοινωνική πολιτική συνδέεται με την οικονομία ώστε οι ανάγκες να καλύπτονται με βάση την παραγωγικότητα και την επίδοση στην εργασία.
- Το θεσμικό- αναδιανεμητικό μοντέλο, όπου η κοινωνική πολιτική καλύπτει τις κοινωνικές ανάγκες εκτός αγοράς.

Σύμφωνα με τον Esping- Andersen (1990) διακρίνονται τρία «προνοιακά καθεστώτα»:

- Το φιλελεύθερο μοντέλο , στο οποίο η αγορά αναδιανέμει τους πόρους και το κράτος προωθεί την κοινωνική ευημερία με παροχές έπειτα από έλεγχο των πόρων των δικαιούχων , μόνο όταν η αγορά και η οικογένεια αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες του ατόμου.
- Το συντηρητικό-κορπορατιστικό μοντέλο, το οποίο χορηγεί πλήθος παροχών ανάλογα με την κοινωνικοεπαγγελματική θέση του ατόμου και την δυνατότητα απασχόλησής του στην βάση της ανταποδοτικότητας.
- Το σοσιαλδημοκρατικό μοντέλο, στο οποίο οι παροχές είναι γενναιόδωρες και καθολικές χωρίς έλεγχο πόρων των δικαιούχων με στόχο την απασχόληση και την ισότητα. Το μοντέλο αυτό ονομάζεται και σκανδιναβικό διότι εφαρμόστηκε για πρώτη φορά από σοσιαλοδημοκρατικά κόμματα στις σκανδιναβικές χώρες.

Ο Ferrera στο έργο του « The“southern model”of welfare (1996)» προσθέτει και ένα τέταρτο μοντέλο το νοτιοευρωπαϊκό, το οποίο δεν διαθέτει καθολικότητα, υπάρχει χαμηλή αποδοτικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και υψηλή πόλωση. Η οικογένεια καλείται να αναπληρώσει τα κενά στην κοινωνική πολιτική. (Παπαδόπουλος, διπλωματική)

1.6 Ιστορική αναδρομή της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα

Τα πρώτα σημάδια κοινωνικής πολιτικής εντοπίζονται ήδη από την Καποδιστριακή περίοδο με την ίδρυση και τη λειτουργία επτά συνολικά νοσοκομείων, ενός μεγάλου ορφανοτροφείου στην Αίγινα αλλά και οικονομική στήριξη περιφερειακών ιδρυμάτων, όπως αυτό που λειτουργούσε στην Άνδρο ο Θεόφιλος Καΐρης. Παράλληλα θεσπίζονται και οι Νόμοι «Περί βοήθειας των εκ της πολυομβρίας παθόντων εν Ερετρεία οικογενειών των Ψαριανών» και «Περί περιθάλψεως των εν

Θήβαις απόρων οικογενειών καταστραφεισών εκ των προ μικρού συμβάντων σεισμών».

Με το Νόμο ΓπΛΒ' (3932) /12 Νοεμβρίου 1911 προστίθεται το τμήμα Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας και συγκροτείται 'Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας' και με το Νόμο 748/1917 «Περί συστάσεως Υπουργείου Περιθάλψεως» συγκροτείται το πρώτο υπουργείο που παρέχει κοινωνικές υπηρεσίες. Το υπουργείο μετονομάζεται σε «Υπουργείο Υγιεινής Προνοίας και Αντιλήψεως» το 1922. Το 1928 ο Βενιζέλος δημιουργεί μέσα σε αυτό μια ιδιαίτερη δομή για τα θέματα υγείας και με το Νόμο 4172/1929 μετατρέπεται σε «αυτοτελές Υπουργείον Υγιεινής» και αποσυνδέεται από το Υπουργείο Προνοίας και Αντιλήψεως.

Έπειτα συγκροτείται η Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων, μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, που είναι μια ανεξάρτητη διεθνής επιτροπή χωρίς έλεγχο από την ελληνική κυβέρνηση, με αμερικανό πρόεδρο, και λειτουργική και οικονομική αυτοτέλεια, η οποία συντόνισε το όλο έργο της προσφυγικής αποκατάστασης.

Μετά την κατοχή δημιουργείται το 1947 ο οργανισμός «Πρόνοιας Βορείων Επαρχείων Ελλάδος» και το 1955 μετονομάζεται σε «Βασιλική Πρόνοια». Το 1970 ο οργανισμός «Βασιλική Πρόνοια» μετατρέπεται σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) κοινωφελούς χαρακτήρα και υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας μετονομαζόμενος εκ νέου σε «Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας» (Ε.Ο.Π.). Το 1998 ο Ε.Ο.Π. μετατρέπεται σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και μετονομάζεται σε «Εθνικό Οργανισμό Κοινωνικής Φροντίδας» (Ε.Ο.Κ.Φ.). Το 2003 καταργούνται όλοι οι προνοιακοί οργανισμοί και οι υπηρεσίες τους μεταφέρονται στα Περιφερειακά Συστήματα Υγείας και Πρόνοιας (ΠΕ.Σ.Υ.Π.).

Με το Ν. 2646/1998 ο Ε.Ο.Π. μαζί το Π.Ι.Κ.Π.Α. και το κέντρο βρεφών «Μητέρα» ενοποιήθηκαν και μετονομάστηκαν σε Εθνικό Οργανισμό Κοινωνικής Φροντίδας (Ε.Ο.Κ.Φ.). Ο Ε.Ο.Κ.Φ. εντάχθηκε στο Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας (Ε.ΣΥ.Κ.Φ.) ως Ν.Π.Δ.Δ..

Με το Ν. 3106/2003 οι υπηρεσίες του Ε.Ο.Κ.Φ. μετατρέπονται σε υπηρεσίες του ΠΕ.Σ.Υ.Π. στην περιφέρεια του οποίου λειτουργούν. Οι υπηρεσίες αυτές αποτελούν αποκεντρωμένες και ανεξάρτητες υπηρεσιακές μονάδες του ΠΕ.Σ.Υ.Π. με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και στο εξής αναφέρονται ως μονάδες κοινωνικής

φροντίδας.(Κοντιάδης Ξ, κλπ Κοινωνική Πολιτική Και Τοπική Αυτοδιοίκηση Τελική Έκθεση , 2006 I.T.A.)

1.7 Το φαινόμενο του Κοινωνικού Αποκλεισμού

Η πατρότητα του όρου κοινωνικό αποκλεισμός ανήκει στον Rene Lenoir, με τον οποίο αναφέρθηκε σε διάφορες ομάδες πληθυσμού που δεν καλύπτονταν από την κοινωνική ασφάλιση όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι ηλικιωμένοι, οι μονογονεϊκές οικογένειες. Πυρήνας του κοινωνικού αποκλεισμού είναι η αδυναμία των ατόμων να συμμετέχουν σε βασικές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές λειτουργίες.(Silver, 1994)

Ο Κοινωνικός αποκλεισμός αποτελεί ένα ισχυρό παράδειγμα «ανομίας» και «κοινωνικής παθολογίας» στην σύγχρονή τους μορφή. Το φαινόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού επηρεάζεται από τους κοινωνικούς δεσμούς , τις κοινωνικές σχέσεις και την κοινωνική αλληλεγγύη μιας κοινωνίας και οι ρίζες του βρίσκονται στην κοινωνική ανισότητα. Ο κοινωνικός αποκλεισμός πλήττει τα κοινωνικά δικαιώματα όπως αυτά καταγράφηκαν από την Παγκόσμια Διακήρυξη Των Δικαιωμάτων Του Ανθρώπου που ψηφίστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη το 1948 και εμφανίζεται εκεί που δεν υπάρχουν δικαιώματα ή είναι αδύνατη η πρόσβαση σ'αυτά. (Παπαδοπούλου, 2018)

Οι πολιτικές καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού εισήχθησαν στο ελληνικό κράτος στις αρχές της δεκαετίας του '90 μέσα από πολιτικές της ευρωπαϊκής ενοποίησης (Πράσινη και Λευκή Βίβλος) κι συνδέθηκαν με τα φαινόμενα της φτώχειας, της ανεργίας, της αστεγίας, της αναπηρίας, της μετανάστευσης και της περιθωριοποίησης λόγω πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων.

Οι πολιτικές για την καταπολέμηση του αποκλεισμού και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής στην χώρα μας είναι οι εξής:

- Λειτουργικές πολιτικές που περιλαμβάνουν δράσεις υπέρ της φτώχειας, του εισοδήματος, της απασχόλησης και της δια βίου εκπαίδευσης.

- Κοινωνικές πολιτικές υπέρ των ευπαθών ομάδων όπως φτωχοί, ηλικιωμένοι, ανάπηροι, μετανάστες και μονογονεϊκές οικογένειες.
- Πολιτικές με κριτήριο τον χώρο όπως αστικές και αγροτικές, πολιτικές αποβιομηχάνησης και πολιτικές κατά της γκετοποίησης.

Γίνεται λοιπόν αντιληπτό πως ο κοινωνικός αποκλεισμός δεν αντιμετωπίζεται με τις παραδοσιακές κοινωνικές πολιτικές ούτε και με τις παροχές κοινωνικής βοήθειας αλλά μέσω της αλλαγής νοοτροπίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της απασχόλησης, της στέγης, της πρόσβασης στην υγειονομική φροντίδα, της πρόσβασης στην εκπαίδευση και στην δικαιοσύνη. Βασικός στόχος των πολιτικών είναι όχι η καταστολή και η εκ των υστέρων θεραπεία αλλά η πρόληψη του αποκλεισμού. Η καταπολέμηση του αποκλεισμού πρέπει να στηρίζεται στην γνώση και όχι σε αυθαίρετες παρεμβάσεις διότι η γνωριμία με αυτές τις ομάδες που χρήζουν βοήθειας βοηθά στην χάραξη καλύτερων πολιτικών. Η διαχείριση των πολιτικών αυτών είναι καθοριστικής σημασίας προκειμένου να διαφανούν αποτελέσματα και να μην διογκώνονται τα προβλήματα. (Παπαδοπούλου, 2018)

1.8 Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας (2021)

Η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας του Υπουργείου Εργασίας Και Κοινωνικών Υποθέσεων δια της αρμόδιας Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (ΔΚΕΚΣ), σε συνέχεια της επικαιροποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης του 2018, εκπόνησε τον Μάιο του 2021 την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας η οποία τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στον ιστότοπο gov.gr

Οι συνθήκες υπό τις οποίες καθορίζεται το όραμα της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη Φτώχεια είναι ιδιαίτερες καθώς η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τον σχεδιασμό σήμερα αλλά και

στο μέλλον. Το πλαίσιο πολιτικής που έχει διαμορφωθεί στην ΕΕ δίνει ένα πλέγμα μέσα στο οποίο μπορεί να διαμορφωθεί το Στρατηγικό Σχέδιο, μαθαίνοντας από την προηγούμενη εμπειρία και τροποποιώντας την προτεραιοποίηση βάσει των αναγκών του σήμερα και του αύριο.

Τρεις είναι οι άξονες που καθορίζουν το όραμα της Στρατηγικής:

- Να αμβλυνθούν κάθε μορφής ανισότητες, δίνοντας προτεραιότητα στις πιο ευάλωτες ομάδες. Η πολυμορφία/ποικιλομορφία (diversity) και η κοινωνική ενσωμάτωση αποτελούν πλεονεκτήματα για την κοινωνία στο σύνολο της.
- Το κράτος πρέπει να στηρίζει ενεργά τους πολίτες και τις πιο ευπαθείς ομάδες, όχι μόνο με παθητικές παρεμβάσεις, όπως γινόταν μέχρι πρόσφατα, αλλά και με εφόδια ώστε οι πολίτες να ωφεληθούν και να αποκτήσουν (ξανά) ενεργό ρόλο στην κοινωνία και την οικονομία.
- Να υπάρχει ανοικτός διάλογος κράτους και πολιτών, ώστε ο σχεδιασμός να αντανακλά τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας. Απαραίτητος είναι και ο διάλογος των διαφορετικών επιπέδων διακυβέρνησης και φορέων που ασκούν κοινωνική πολιτική.

Με αφετηρία το γεγονός ότι η «ύπαρξη και εφαρμογή Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας (National strategic policy framework for social inclusion and poverty reduction)», αποτελεί αναγκαίο πρόσφορο όρο στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027, τον Νοέμβριο του 2020, ξεκίνησε από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η διαδικασία σχεδιασμού της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης και Μείωσης της Φτώχειας, αξιοποιώντας τις συστάσεις της εκ των υστέρων (expost) αξιολόγησης της Ε.Σ.Κ.Ε. 2014-2020.

Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης και Μείωσης της Φτώχειας, εντούτοις, δεν περιορίζεται και δεν εξαντλείται αποκλειστικά στην εκπλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου. Επεκτείνεται πέραν αυτού, συνιστώντας το εθνικό κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού που επιχειρεί να απαντήσει στη συντριπτική πλειοψηφία των ήδη διαπιστωμένων ή διαφαινόμενων αναγκών των ειδικών και ευάλωτων

ομάδων του πληθυσμού, μετά από μια δύσκολη και παρατεταμένη περίοδο οικονομικής και υγειονομικής κρίσης.

Στόχος της νέας Εθνικής Στρατηγικής είναι να οριοθετήσει και να τεκμηριώσει τις στρατηγικές επιλογές του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κατά τη νέα προγραμματική περίοδο, μέσα από την ανάπτυξη μίας ολοκληρωμένης πολιτικής πρόληψης και καταπολέμησης του εργασιακού και κοινωνικού αποκλεισμού, κυρίως των ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, που διαβιούν στην Ελλάδα.

Η νέα Εθνική Στρατηγική στοχεύει στην ανασυγκρότηση της χώρας και στην αναβάθμιση του κοινωνικού της ιστού, στην κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού καθώς στην εθνική αναπτυξιακή πολιτική της χώρας στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης.

Η νέα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, σε κάθε περίπτωση, αποτελεί ένα κείμενο δυναμικής φύσεως, της οποίας τα Μέτρα και οι σχετικές δράσεις δεν είναι εξαντλητικά. Ο εθνικός και ευρωπαϊκός προσανατολισμός και σχεδιασμός, οι τυχόν νέες εθνικές και ευρωπαϊκές συνθήκες και προκλήσεις, καθώς και η ετήσια παρακολούθηση των πολιτικών προτεραιοτήτων και η αξιολόγησή των μέτρων και δράσεων της νέας Στρατηγικής, ενδεχομένως να επιφέρουν, κατά τη διάρκεια της νέας προγραμματικής περιόδου, τροποποιήσεις αυτών ή και προσθήκη νέων παρεμβάσεων, ώστε η ελληνική πολιτεία να μπορεί να ανταποκριθεί άμεσα και αποτελεσματικά στις επίκαιρες κάθε φορά ανάγκες των ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1 Σκοπός της έρευνας

Η παρούσα εργασία διερευνά αν η δομή του Κέντρου Κοινότητας που δημιουργήθηκε στον Δήμο Τοπείρου για την ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής του, ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των ωφελουμένων και αν είναι ικανοποιημένοι οι δημότες από την λειτουργία του και από το προσωπικό του.

Τα ευρήματα της έρευνας μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο από την Δημοτική Αρχή, τους αιρετούς και τα στελέχη ώστε να εκπονήσουν ένα στρατηγικό σχεδιασμό κοινωνικής πολιτικής στον Δήμο Τοπείρου αλλά και να απολέσουν πηγή ανατροφοδότησης παρέχοντας πληροφόρηση στους εργαζομένους του Κέντρου Κοινότητας σχετικά με την αποτελεσματικότητα λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας, την ικανοποίηση των πολιτών και το επίπεδο κάλυψης των αναγκών τους.

2.2 Μεθοδολογία (ερωτηματολόγιο- συνέντευξη)

Ως προς την μέθοδο συλλογής δεδομένων επιλέχθηκε

- Η συλλογή δεδομένων με την χρήση ερωτηματολογίου.
- Η συνέντευξη της συντονίστριας του Κέντρου Κοινότητας.

2.2.1.Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 23 ερωτήσεις κλειστού τύπου που βοηθά στην γρήγορη συλλογή δεδομένων και επιτρέπει την ταχεία οργάνωση και ανάλυσή τους (Cohen & Manion, 1997) και χρησιμοποιήθηκε δείγμα 100 ατόμων, ωφελούμενων του Κέντρου Κοινότητας. Ο σχεδιασμός και η τελική του διαμόρφωση βοηθούν στο να συλλεχθούν δεδομένα, ώστε να δοθούν απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα και να επιτευχθεί ο σκοπός της έρευνας (Robson, 2010). Για την δημιουργία του ερωτηματολογίου , χρειάστηκε να ληφθούν υπόψη συγκεκριμένα χαρακτηριστικά

όπως η πληρότητα, η σαφήνεια, η συνοχή και η σωστή δομή.(Janeau, 1996, Ρούσσο, Τσαούσης 2002). Στην κατάρτιση του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις σημαντικότητας στις οποίες οι συμμετέχοντες καλούνταν να βαθμολογήσουν από το 1 μέχρι το 4 τον βαθμό της ικανοποίησης τους σε διάφορα θέματα σχετικά με την έρευνα. (κλίμακα Likert).

Οι ερωτήσεις είναι δομημένες και τοποθετημένες σε ενότητες χωρίς τίτλους για να αποφευχθεί η στοχοποίηση του πληθυσμού. Αρχικά παραθέτονται ερωτήσεις που παρέχουν πληροφορίες για δημογραφικά, κοινωνικά και επαγγελματικά δεδομένα όπως το φύλο, η ηλικία, η σύνθεση της οικογένειας, το μορφωτικό επίπεδο, η ανεργία και το ετήσιο εισόδημα. Οι πληροφορίες αυτές είναι πολύ σημαντικές για την έρευνα μας καθώς σκιαγραφούν το προφίλ των ωφελουμένων και βοηθούν στην χάραξη πολιτικών. Έπειτα περιλαμβάνονται ερωτήσεις που αφορούν την σχέση των ωφελουμένων με το Κέντρο Κοινότητας (συχνότητα και λόγος επίσκεψης) και ακολουθούν ερωτήσεις που σχετίζονται με την ικανοποίηση των ωφελούμενων, τον βαθμό επίλυσης των προβλημάτων τους, την σημαντικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, την αξιολόγηση του προσωπικού και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο άρνησης συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου από τους ωφελούμενους έγινε προσπάθεια ώστε το ερευνητικό εργαλείο να έχει απλή και κατανοητή γλώσσα και να είναι σύντομο αλλά και περιεκτικό σε ερωτήσεις.

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ενημερώθηκαν για τον σκοπό της, την διαδικασία, την διαφύλαξη της ανωνυμίας τους και τον χρόνο που θα έπρεπε να αφιερώσουν και συμμετείχαν εθελοντικά.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στον Δήμο Τοπείρου από 01-06-2021 έως 30-06-2021 και το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε τυχαία σε 100 ωφελούμενους τα οποία και συμπληρώθηκαν όλα. Η εύκολη πρόσβαση της ερευνήτριας στον πληθυσμό και η εγγύτητα της με τα στελέχη του Κέντρου Κοινότητας, στα πλαίσια της συναδερφικής αλληλεγγύης, εξασφάλισε την καλή συνεργασία και την εύκολη διακίνηση των ερωτηματολογίων τόσο από την ίδια όσο και από τα στελέχη του Κέντρου Κοινότητας, που από την αρχή δήλωσαν την πρόθεσή τους να συνδράμουν στην έρευνα.

Η προσέγγιση των ερωτώμενων έγινε με ευγένεια και διακριτικότητα ώστε να αντιμετωπισθεί η συστολή και η καχυποψία τους για να εκφράσουν ανεμπόδιστα την άποψη τους για την λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας και το προσωπικό του και να το αξιολογήσουν.

2.2.2. Συνέντευξη

Η συνέντευξη ως ερευνητικό μεθοδολογικό εργαλείο χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο συλλογής πληροφοριών που έχουν άμεση σχέση με την έρευνα. (Cohen & Manion, 1997). Διενεργήθηκε ανοιχτού τύπου, μη δομημένη συνέντευξη με την συντονίστρια του Κέντρου Κοινότητας σε κλίμα εμπιστοσύνης ώστε να εκμαιευτούν ειλικρινείς και πλήρης απαντήσεις. Η συνεδρία διήρκησε μία ώρα χωρίς την χρήση μαγνητοφώνου προκειμένου να εξασφαλιστεί ο αυθορμητισμός και η ελευθερία του λόγου ωστόσο καταγράφηκαν λεπτομερείς σημειώσεις. Με αυτό το εργαλείο ποιοτικής έρευνας έγινε προσπάθεια να αποτυπωθεί μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για την λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

3.1 Η εξέλιξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα

Η αυτοδιοίκηση έκανε την εμφάνισή της από τα πρώτα χρόνια του νέου κράτους καθώς αυτοδιοικητικά μορφώματα αναπτύσσονται παράλληλα με την οργάνωση του κράτους. Μιας μορφής αυτοδιοίκησης συναντάται και στις πόλεις – κράτη της αρχαιότητας, στο διοικητικό σύστημα του Βυζαντίου αλλά και στο οθωμανικό διοικητικό σύστημα. Το νέο ελληνικό κράτος εφαρμόζει τον θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης ωστόσο η παρουσία της ήταν ισχνή μέχρι και την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974. Την δεκαετία του '80 η αυτοδιοίκηση αναβαθμίζεται και αποκτά ενεργό ρόλο.

Το νέο ελληνικό κράτος που δημιουργήθηκε μετά την επανάσταση προϋπέθετε ισχυρή κεντρική εξουσία ώστε να λειτουργήσει και για τον λόγο αυτό ψηφίζεται από την Πρώτη Εθνοσυνέλευση 30/04/1822 ο «Οργανισμός των Ελληνικών Επαρχιών» και ορίζονται οι Επαρχίες με επικεφαλείς Έπαρχους διορισμένους από το Υπουργείο Εσωτερικών. Το σύστημα αυτό ανανεώθηκε από την Δεύτερη Εθνοσυνέλευση όπου ενισχύθηκαν οι Επαρχίες ενώ η αυτοδιοίκηση παρέμεινε στο επίπεδο των δημογεροντιών. (Σκαμνάκης Χ,2020)

Ο Καποδίστριας από το 1828 υιοθέτησε ένα αυτοδιοικητικό σύστημα με βάση ένα κλιμακωτό σύστημα Δημογεροντιών όπου δικαίωμα συμμετοχής είχαν μόνο οι οικονομικά εύρωστοι το οποίο δεν ευδοκίμησε (Εγκύκλιος ρ. 1883 19/04/1828) και έτσι η περίοδος του χαρακτηρίζεται από συγκεντρωτισμό.

Οι Δημογεροντίες αντικαθίστανται το 1833 από ένα νέο σύστημα σύμφωνα με το οποίο δημιουργούνται Δήμοι τριών τάξεων ανάλογα με τον πληθυσμό (ΦΕΚ 3 Α'/1833) και υπάγονται στις επαρχίες οι οποίες με την σειρά τους υπάγονται στον Νομάρχη. Ο Έπαρχος και ο Νομάρχης διορίζονται από το κράτος και κατά συνέπεια

οι Δήμοι βρίσκονται υπό κεντρικό έλεγχο. Την ίδια περίοδο αναγνωρίζεται δικαίωμα παροχής στέγης και περίθαλψης σε δημότες με βεβαιωμένες ανάγκες. (Σκαμνάκης Χ,2006)

Το επόμενο σημείο σταθμός στην εξέλιξη της αυτοδιοίκησης είναι ο νόμος ΔΝΖ/12 ο οποίος εφαρμόστηκε μέχρι την μεταπολίτευση. Στον νόμο αυτό θεσπίζονται κριτήρια για την ίδρυση ή αναγνώριση Δήμων και Κοινοτήτων. Ως Δήμοι αναγνωρίζονται όλες οι πρωτεύουσες των Νομών καθώς και οι πόλεις με περισσότερους από 10.000 κατοίκους. Ωστόσο οι αρμοδιότητες είναι περιορισμένες και το κράτος παραμένει συγκεντρωτικό. (Χριστοφιλοπούλου Π, 1997)

Με την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974, έρχεται μια σύγχρονη εποχή για την αυτοδιοίκηση η οποία αναπτύσσεται και αναβαθμίζεται μέσα από διευρυμένες αρμοδιότητες. Η συμβολή της αυτοδιοίκησης στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής οδηγεί στην διάκριση τριών κυμάτων αλλαγών.(Hlepas&Getimis,2011)

Στο **πρώτο κύμα** αλλαγών με την αποκατάσταση της δημοκρατίας θεσπίζεται το νέο Σύνταγμα στο άρθρο 102 του οποίου γίνεται αναφορά για τον θεσμικό ρόλο της αυτοδιοίκησης. Ορίζεται ο πρώτος βαθμός αυτοδιοίκησης που περιλαμβάνει Δήμους και Κοινότητες και αφήνεται περιθώριο για την θεσμοθέτηση και του δεύτερου βαθμού. Αναγνωρίζεται έτσι από το κεντρικό κράτος η ανάγκη για περισσότερη αυτονομία των τοπικών αρχών και το 1980 ψηφίζεται ο Νέος Κοινοτικός και Δημοτικός Κώδικας ενισχύοντας τον ρόλο της αυτοδιοίκησης. Με τον Νόμο 1270/1982 ιδρύθηκαν τα Νομαρχιακά Συμβούλια ως συμβουλευτικό όργανο του Νομάρχη που ήταν διορισμένος από την Κυβέρνηση .Τα όργανα αυτά είχαν γνωμοδοτικό χαρακτήρα και στόχο την ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας, στα πλαίσια της αποκέντρωσης, ενισχύοντας την συμμετοχή της κοινότητας στην διαδικασία λήψης αποφάσεων κάνοντας τις διαδικασίες πιο δημοκρατικές. Με τον ίδιο Νόμο θεσμοθετούνται τα Δημοτικά και Συνοικιακά Συμβούλια και με τον Νόμο 1270/1985 θεσμοθετείται η θέση του Αντιδημάρχου σε Δήμους με περισσότερους από 10.000 κατοίκους και ορίζεται από τον Δήμαρχο, ισχυροποιώντας τον ρόλο του. Με το Νόμο 1622/1986 θεσμοθετήθηκε ο δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης σε επίπεδο νομού και θεσμοθετήθηκε η εθελοντική συνένωση υφιστάμενων αυτοδιοικητικών μονάδων προκειμένου να έχουν διοικητική επάρκεια. Η κατοχύρωση του δεύτερου

βαθμού αυτοδιοίκησης αποσκοπούσε στην μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κέντρο προς την περιφέρεια ωστόσο η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση δεν προχώρησε. (Σκαμνάκης Χ,2020). Παρολαυτα οι νόμοι του 1982 και του 1986 έδωσαν στην αυτοδιοίκηση σημαντική ώθηση και η κύρωση το 1989 του « Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας » (Ν. 1850/89) αναβάθμισε την θέση της τοπικής αυτοδιοίκησης και προσανατολίστηκε στο παράδειγμα του ευρύτερου ευρωπαϊκού περιβάλλοντος (Τάχος, 1991-Φιλίππου 1995)

Το **δεύτερο κύμα** αλλαγών έρχεται στα μέσα της δεκαετίας του '90 όταν και καθιερώνεται ο δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης στο επίπεδο νομού (Ν. 2218/94). Ο νέος νόμος αναπτύχθηκε σε τέσσερις βασικούς άξονες: α) αντικατάσταση του νομαρχιακού συστήματος διοίκησης, β) μεταβολή των διαδικασιών εποπτείας της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, γ) η αποκεντρωμένη λειτουργία του κράτους στο επίπεδο περιφέρειας, δ) αντιμετώπιση του κατακερματισμού της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης μέσω των συμβουλίων περιοχής (Χριστοφιλοπούλου, 1997) ωστόσο με τον Ν. 2240/94 περιορίστηκε ο χαρακτήρας του νέου θεσμού και θεσμοθετήθηκε η θέση Περιφερειακού Διευθυντή, ορισμένου και πάλι από την κυβέρνηση. Με τον Ν. 2539/97 θεσπίστηκε το πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας και συνενώθηκαν δήμοι και κοινότητες προκειμένου να υπάρχει επάρκεια στελεχών και μέσω στα πλαίσια μιας προσπάθειας αποκέντρωσης του κράτους μέσω μεταφοράς αρμοδιοτήτων στους δήμους. Στο δεύτερο κύμα αλλαγών υλοποιείται ο δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης και αναβαθμίζεται ο πρώτος. Οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί αναπτύσσονται και εμπλουτίζονται με σημαντικές αρμοδιότητες , ωστόσο η μεταφορά αυτή δεν συνοδεύεται και από την μεταφορά των αντίστοιχων πόρων με αποτέλεσμα πολλές από τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες να μένουν αδρανείς. (Σκαμνάκης Χ,2020)

Στο **τρίτο κύμα** συναντούμε το πρόγραμμα Καλλικράτης (Ν. 3852/2010) μέσω του οποίου οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης αποκτούν δυναμικό ρόλο. Αποτυπώνονται σημαντικές αλλαγές με την μεταφορά του δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης στην Περιφέρεια, την συνένωση των δήμων και την κατάργηση των κοινοτήτων. Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης εμπλουτίστηκαν διαδικασίες δημοκρατικής συμμετοχής, καταπολεμήθηκε ο συγκεντρωτισμός μέσω της μεταφοράς αρμοδιοτήτων στους ΟΤΑ, ενισχύθηκε η διακυβέρνηση τοπικών υποθέσεων , προωθήθηκαν διαδικασίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ,

υποστηρίχθηκε η «πράσινη» ανάπτυξη και αξιοποιήθηκαν οι διαδικασίες διαφάνειας.(Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 3852/2010) Στο πρώτο βαθμό αυτοδιοίκησης αναπτύσσεται στενότερη σχέση του πολίτη με την διοίκηση και στο δεύτερο βαθμό αναδεικνύεται ο αναπτυξιακός χαρακτήρας της αυτοδιοίκησης σε αντιστοίχιση του θεσμού με αντίστοιχους ευρωπαϊκούς. (Υπουργείο Εσωτερικών) Με το πρόγραμμα του Κλεισθένη δεν μεταβλήθηκε η λειτουργία των αυτοδιοικητικών θεσμών ούτε και το πλαίσιο παροχής κοινωνικής προστασίας.

Συμπερασματικά, γίνεται αντιληπτό πως ο συγκεντρωτικός χαρακτήρας του κράτους είναι ισχυρός και το κράτος παραμένει ο πυρήνας της εξουσίας ωστόσο οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί ενισχύονται και ακολουθούν δυναμική τροχιά ανάπτυξης

3.2 Το πλαίσιο Κοινωνικής Πολιτικής στην Τοπική Αυτοδιοίκησης

Την τελευταία δεκαετία, στα χρόνια της κρίσης, παρατηρήθηκε μετατόπιση της κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο και αναπροσανατολισμός των στόχων της με έμφαση στον προνοιακό χαρακτήρα της. Με τον τρόπο αυτό αναβαθμίζεται ο ρόλος της αυτοδιοίκησης στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής, συμβαδίζοντας με το ευρωπαϊκό περιβάλλον, και συντίθεται ένα ελάχιστο δίκτυο προστασίας μέσω της παροχής βασικών βιοτικών αγαθών.

Οι πολιτικές κοινωνικής προστασίας εμφανίζονται ασύνδετες με την οικονομία και αναπτύσσονται μετά την δεκαετία του '80. Η αδράνεια του κράτους και η άρνησή του να χορηγήσει πόρους για την κοινωνική πολιτική κράτησαν για αρκετά χρόνια την Ελλάδα μακριά από τα ευρωπαϊκά παραδείγματα και η αυτοδιοίκηση έμεινε για μακρά περίοδο δέσμια ενός συγκεντρωτικού κράτους.(Loughlin-Peters,1997)

Μέσα από μια σειρά αλλαγών επιχειρήθηκε η ενίσχυση των αυτοδιοικητικών θεσμών και η διεύρυνση της κοινωνικής τους πολιτικής. Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης αναπτύσσονται δομές κοινωνικής προστασίας όπως το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», τα Κέντρα Δημιουργικής απασχόλησης, Βρεφονηπιακοί σταθμοί και Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων. Οι υπηρεσίες αυτές χρηματοδοτούνται με την

συμβολή των κοινοτικών πόρων, κυρίως μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου καλύπτοντας πραγματικές κοινωνικές ανάγκες. Οργανώνεται με αυτόν τον τρόπο ένα πλέγμα κοινωνικής προστασίας σε τοπικό επίπεδο το οποίο όμως είναι ανομοιογενές σε χωρικό επίπεδο.(Σκαμνάκης,2020)

Στην περίοδο της κρίσης οι κοινωνικές ανάγκες αυξάνονται ενώ οι πόροι για κοινωνική προστασία περιορίζονται. Η κοινωνική πολιτική των δήμων βασίζεται στον τακτικό προϋπολογισμό που στηρίζεται στην κρατική χρηματοδότηση και στους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υποστηρίζουν τοπικές πολιτικές. Στην πραγματικότητα πρόκειται για κρατικές πολιτικές που υλοποιούνται από τους ΟΤΑ.

Για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών χορηγούνται βοηθήματα απορίας, με την μορφή έκτακτων επιδομάτων, μέσω του τακτικού προϋπολογισμού των δήμων .Πρόκειται για έκτακτες χρηματικές ενισχύσεις σε δημότες με έκτακτα οικονομικά προβλήματα που λαμβάνουν ένα μικρό βοήθημα από τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων. Την περίοδο αυτή κάνει την εμφάνισή του και το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ) το οποίο αργότερα μετονομάστηκε σε Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ).

Ακόμη, αναπτύσσονται δίκτυα επισιτιστικής βοήθειας με την συμμετοχή των ΟΤΑ, της εκκλησίας και διάφορων ΜΚΟ τα οποία αποκτούν χαρακτήρα μονιμότητας. Οι δήμοι σε ολόκληρη την χώρα οργανώνουν δομές επισιτιστικής βοήθειας προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες που προέκυψαν κατά την περίοδο της κρίσης αλλά και οι ανάγκες των προσφυγικών πληθυσμών. Με τον τρόπο αυτό διαπιστώνεται ότι η κοινωνική πολιτική των δήμων επηρεάζεται και από το ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον. (Σκαμνάκης,2020)

Ένα ακόμα θεσμικό εργαλείο άσκησης κοινωνικής πολιτικής που έχουν στην διάθεση τους οι δήμοι είναι τα διάφορα Νομικά Πρόσωπα, τα οποία είναι πιο ευέλικτα σε σχέση με τις δομές των δήμων και ασχολούνται με δράσεις φροντίδας, πολιτισμού και αθλητισμού. Τα Νομικά Πρόσωπα υποστηρίζουν σε μεγάλο βαθμό την κοινωνική πολιτική των δήμων και χρηματοδοτούνται για τον σκοπό αυτό από τον προϋπολογισμό των δήμων.

Με τους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναπτύχθηκαν δομές αντιμετώπισης των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στο πεδίο της φροντίδας .Με το πρόγραμμα « Εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής» το οποίο υλοποιείται από ευρωπαϊκούς πόρους που διαχειρίζεται η ΕΕΤΑΑ και τους κατανέμει τους δήμους , ενισχύονται δομές φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας με ταυτόχρονο όφελος την προώθηση στην εργασία γυναικών με παιδιά προσχολικής ηλικίας. Επιπλέον μέσω κοινοτικών πόρων υποστηρίζονται δομές όπως τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) για την κάλυψη αναγκών των ατόμων αυτών καθώς και για παροχή ειδών διατροφής σε ευπαθείς ομάδες. Συμπεραίνεται λοιπόν πως ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης θεμελιώθηκε από τους κοινοτικούς πόρους, στο πλαίσιο ευρύτερων στρατηγικών στόχων σε επίπεδο κράτους, οι οποίοι αποτελούν κεντρικό χρηματοδοτικό εργαλείο της κοινωνικής πολιτικής των ΟΤΑ.

Τα τελευταία χρόνια οι χρηματικές ενισχύσεις οργανώνονται από το κεντρικό κράτος και διανέμονται από τους δήμους στα πλαίσια ενός ενιαίου συστήματος κοινωνικής πολιτικής. Ωστόσο υπάρχουν δήμοι στους οποίους δεν λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο οι κοινωνικές υπηρεσίες αλλά και δήμοι που οργανώνουν περισσότερες δομές και προγράμματα κοινωνικής προστασίας.

Οι μηχανισμοί κοινωνικής προστασίας των ελληνικών δήμων είναι οι εξής:

- Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) που στόχο έχουν την ψυχοκοινωνική στήριξη των ηλικιωμένων με δράσεις που διαφοροποιούνται από δήμο σε δήμο.
- Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» που στόχο έχει την κατ' οίκον φροντίδα ηλικιωμένων με δυσκολίες στην αυτοεξυπηρέτηση.
- Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) που στόχο έχουν την φροντίδα ηλικιωμένων και ΑΜΕΑ μέσω τακτικής επικοινωνίας σε συγκεκριμένο κέντρο.
- Δημοτικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί που εκτός από φύλαξη προετοιμάζουν τα παιδιά για την υποχρεωτική εκπαίδευση.

- Δημοτικά Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης (ΚΔΑΠ) και ΚΔΑΠ ΜΕΑ για άτομα με αναπηρίες που στοχεύουν στην δημιουργική απασχόληση των παιδιών και την απρόσκοπτη πρόσβαση των γονέων στην εργασία.
- Δομές καταπολέμησης φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού με στόχο την κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε άτομα που βρίσκονται στο φάσμα της φτώχεια.
- Δομές σίτισης που παρέχουν τα στοιχειώδη μέσα διαβίωσης.
- Πρόγραμμα Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Άπορους (TEBA) που παρέχει βασική υλική αρωγή μετά από έλεγχο των μέσων διαβίωσης .
- Κέντρα Κοινότητας που δημιουργήθηκαν με κοινοτικούς πόρους προκειμένου να βοηθήσουν τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων στο έργο τους και να παρέχουν στήριξη και πληροφόρηση στους ωφελούμενους.
- Δομές παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και δομές φιλοξενίας σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας.
- Κέντρα πρόληψης των εξαρτήσεων υπό την καθοδήγηση του ΟΚΑΝΑ.

Συμπερασματικά, γίνεται αντιληπτό ότι με το νέο θεσμικό πλαίσιο διευρύνονται οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας με αποτέλεσμα να κατέχουν κεντρικό ρόλο στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής χωρίς ωστόσο να αναπτύσσουν αυτόνομα τον ρόλο τους καθώς οι τοπικές παρεμβάσεις σχεδιάζονται από το κεντρικό κράτος .

3.3 Το θεσμικό πλαίσιο των Κοινωνικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ

Όπως έχει καταγραφεί σε πρόσφατες μελέτες, ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και ο συντονισμός των πολιτικών κοινωνικής προστασίας σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη Χώρα μας, στο πλαίσιο ενός ελλειμματικού δημόσιου μοντέλου

παρέμβασης κοινωνικής προστασίας, παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες και στρεβλώσεις.

Οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού περιορίζονται είτε στην περιστασιακή λήψη επιδομάτων είτε παραπέμπονται σε αναχρονιστικές μορφές ιδρυματικής περίθαλψης με κίνδυνο «υψηλού στιγματισμού».

Παράλληλα, έχουν διαπιστωθεί προβλήματα οργανωτικά, διοικητικά και χρηματοδοτικά στη λειτουργία του προνοιακού συστήματος κοινωνικής φροντίδας. Η κατάσταση αυτή επιτείνεται από τα λειτουργικά προβλήματα των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων, που ενισχύονται ακόμα περισσότερο από το χαμηλό βαθμό αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων και μεταφοράς επαρκών πόρων από την κεντρική Διοίκηση. (Κοντιάδης Ξ. Απίστουλας Δ.,2006.)

Με το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α' /2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» διαμορφώνεται ένα νέο πλαίσιο ανάπτυξης της Τοπικής Διακυβέρνησης μέσω των αιρετών Περιφερειών και των νέων, ισχυροποιημένων Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.

Οι ρυθμίσεις του νόμου 3852/2010 εξασφαλίζουν στη σύγχρονη αυτοδιοίκηση:

- εγγύτητα στη λήψη αποφάσεων
- χρήστη διακυβέρνησης
- πολυεπίπεδη διακυβέρνηση
- εποπτεία και έλεγχο
- κοινωνική και οικονομική συνοχή
- ενισχύουν τον ρόλο και τα δικαιώματα του πολίτη
- σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και

Με τον τρόπο αυτό, οι δύο βαθμοί λειτουργούν μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους απονέμονται και οι σχέσεις τους δεν είναι σχέσεις ιεραρχίας και ελέγχου αλλά σχέσεις συνεργασίας και συναλληλίας.

3.4 Γενικό Πλαίσιο προγράμματος – Στόχευση πολιτικής των Κέντρων Κοινότητας

Το Κέντρο Κοινότητας είναι μια νέα δομή που θεσμοθετήθηκε με τον ν. 4368 (ΦΕΚ 21 Α΄/21.02.2016) και την Κοινή Υπουργική Απόφαση με Α.Π. Δ23/ΟΙΚ. 14435/1135/29.03.2016 στην οποία ορίζονται οι τις ελάχιστες προδιαγραφές λειτουργίας τους (ΦΕΚ 854 Β΄/30.03.2016). Τα Κέντρα Κοινότητας, είναι ο βασικός «πυρήνας» διευρυμένων υπηρεσιών τύπου “One Stop Shop”, με εξατομικευμένη ολιστική προσέγγιση, τα οποία, υποστηρίζουν ή συνεργούν με τη Δ/ση Κοινωνικών Υπηρεσιών του κάθε ΟΤΑ και αποτελούν μία δράση «ομπρέλα» που παρέχει υπηρεσίες οι οποίες ανταποκρίνονται και ενισχύουν τις πολιτικές που ήδη υλοποιούνται ή προγραμματίζονται.

Με τη λειτουργία τους αναπτύσσεται ένα τοπικό σημείο αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης. Τα Κέντρα ενσωματώνουν τα Γραφεία Διαμεσολάβησης του Δικτύου Δομών για την Αντιμετώπιση της Φτώχειας (το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ την ΠΠ 2007-2013), καθώς και τις λειτουργίες εξειδικευμένων κέντρων που αποτελούν διακριτά Παραρτήματα για ειδικές κατηγορίες του πληθυσμού (π.χ. Κέντρα Ρομά, Κέντρα Ένταξης Μεταναστών). Η Ελληνική Πολιτεία και του Υπουργείο Εργασίας δημιούργησαν τα Κέντρα Κοινότητας, στα πλαίσια δημιουργίας ενός ενιαίου Εθνικού Μηχανισμού (ΕΜ), που θα συντονίζει τις πολιτικές κοινωνικής ένταξης, θα παρακολουθεί και θα αξιολογεί την εφαρμογή τους προκειμένου να ενισχυθεί η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Η παρακολούθηση γίνεται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο μέσω του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος και μέσω συστήματος δεικτών συμβάλλοντας έτσι στην αξιολόγησή τους.

Η δημιουργία των Κέντρων Κοινότητας αντιμετωπίζει την απουσία ολοκληρωμένης παροχής κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο και της άνισης κατανομής των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών στους Δήμους.

3.5 Τρόπος λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας

Η λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας, στο πλαίσιο της πρόσκλησης των ΠΕΠ 2014-2020 για συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ, περιλαμβάνει **υποχρεωτικά** 3 κεντρικούς άξονες:

A) Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών

B) Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές

Γ) Παροχή Υπηρεσιών που αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων.

Τα Κέντρα Κοινότητας παρέχουν ολιστική υποστήριξη στους κατοίκους των Δήμων, και καταπολεμούν την φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό και προωθούν την απασχόληση. Το κάθε Κέντρο Κοινότητας πληροφορεί, προσφέρει υπηρεσίες συμβουλευτικής καθώς και υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση.

Ο στόχος του θεσμού είναι διττός:

- παρέχει ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών και άλλων υπηρεσιών ώστε να επιτευχθεί η παρέμβαση σε πολλές ομάδες πληθυσμού,
- υποστηρίζει την Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας / Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου

Η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας βασίζεται:

- ❖ στην εξατομικευμένη προσέγγιση ώστε να οδεύει ο ωφελούμενος προς την κοινωνική ένταξη
- ❖ στη σύνδεση με τοπικές και κεντρικές υπηρεσίες που προωθούν στην κοινωνική προστασία, την κοινωνική ένταξη και την προώθηση στην απασχόληση των ωφελουμένων
- ❖ στην συνεργασία με κάθε αρμόδιο φορέα και Υπηρεσία για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους

3.6 Παροχή υπηρεσιών από τα Κέντρα Κοινότητας

Παρεχόμενες Υπηρεσίες

A. Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών

- Τα ΚΚ πληροφορούν και παραπέμπουν τους δημότες σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης που γίνονται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο όπως το *Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα*, το *Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας* προς τους Απόρους, κοινωνικές δομές και υπηρεσίες όπως το *Βοήθεια στο σπίτι*, τα *Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων*, τα *Κέντρα Δημέρευσης- Ημερήσιας Φροντίδας για άτομα με αναπηρία*, τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, κ.α.
- Υποστηρίζουν τους πολίτες ώστε να ενταχθούν στα προαναφερόμενα προγράμματα και τους υποστηρίζουν για την υποβολή αίτησης στο πρόγραμμα *Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα*. Τα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας φροντίζουν τόσο για την ορθή συμπλήρωση των αιτήσεων όσο και για την συλλογή των απαραίτητων συνοδευτικών εγγράφων και δικαιολογητικών.

B. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές

Τα ΚΚ συνεργάζονται και παραπέμπουν τα αιτήματα σε άλλες δομές και υπηρεσίες που υπάρχουν στα γεωγραφικά όρια της περιοχής λειτουργίας του «Κέντρου Κοινότητας». Συνεργάζονται και παραπέμπουν τα αιτήματα σε υπηρεσίες απασχόλησης για την ένταξη των ωφελούμενων σε προγράμματα κατάρτισης, επιμορφωτικά σεμινάρια καθώς φυσικά και σε θέσεις εργασίας σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς.

Γ. Παροχή Υπηρεσιών που αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελούμενων

Τα Κέντρα Κοινότητας στοχεύουν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελούμενων.

- Παρέχουν συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας και παρέχουν υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού κ.α.
- Παρέχουν συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική στήριξη σε παιδιά, ενήλικες και οικογένειες
- Υλοποιούν μεικτές δράσεις για την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική ένταξη, μαθητών, ΑμεΑ, παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας
- Παρέχουν ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα
- Συγκεντρώνουν και διανέμουν βασικά αγαθά
- Αναπτύσσουν Δικτύο Εθελοντισμού

Υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης

- Παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες ένταξης της οικογένειας, στήριξης και προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού
- Στηρίζουν, ενδυναμώνουν και ενεργοποιούν τις γυναικών

Υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης

- Συμβάλουν και υποτρίζουν ώστε να αναπτυχθούν Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες (Ν.Ε.Ε.), συνεταιρισμοί και επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας
- Συμβάλουν και υποστηρίζουν τους απασχολούμενους προκειμένου να διευρύνουν τα επαγγελματικά τους προσόντα
- Υποστηρίζουν την ανεύρεση εργασίας
- Προωθούν δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης.

Υπηρεσίες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και στήριξης

- Ευαισθητοποιούν το κοινωνικό σύνολο και αίρουν τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις

- Ενημερώνουν τους εξυπηρετούμενους για θέματα δημόσιας Υγείας

3.7 Σχέδιο Δικτύωσης των Κέντρων Κοινότητας

Η δικτύωση των Κέντρων με όλους τους φορείς και υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας και προώθησης της απασχόλησης οι οποίοι/ες δραστηριοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, αλλά και η διασύνδεση των Κέντρων Κοινότητας μεταξύ τους γίνεται με φυσική ή ηλεκτρονική διασύνδεσή.

Η διασύνδεση με τους φορείς είναι απαραίτητη ώστε οι πολίτες να πληροφορηθούν σχετικά με τα προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης που υλοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο .

Η δικτύωση των Κέντρων μεταξύ τους διενεργείται μέσω συνεργασίας και ανάπτυξης κοινής δράσης με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών, τεχνογνωσίας ώστε να επιτευχθούν οι κοινοί στόχοι.

Η Δικτύωση μπορεί να επιτευχθεί μέσω του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος όπου περιλαμβάνονται στοιχεία όλων των εξυπηρετούμενων, των φορέων και των Προγραμμάτων και μέσου του συστήματος καταγραφής όλων των φορέων και Υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

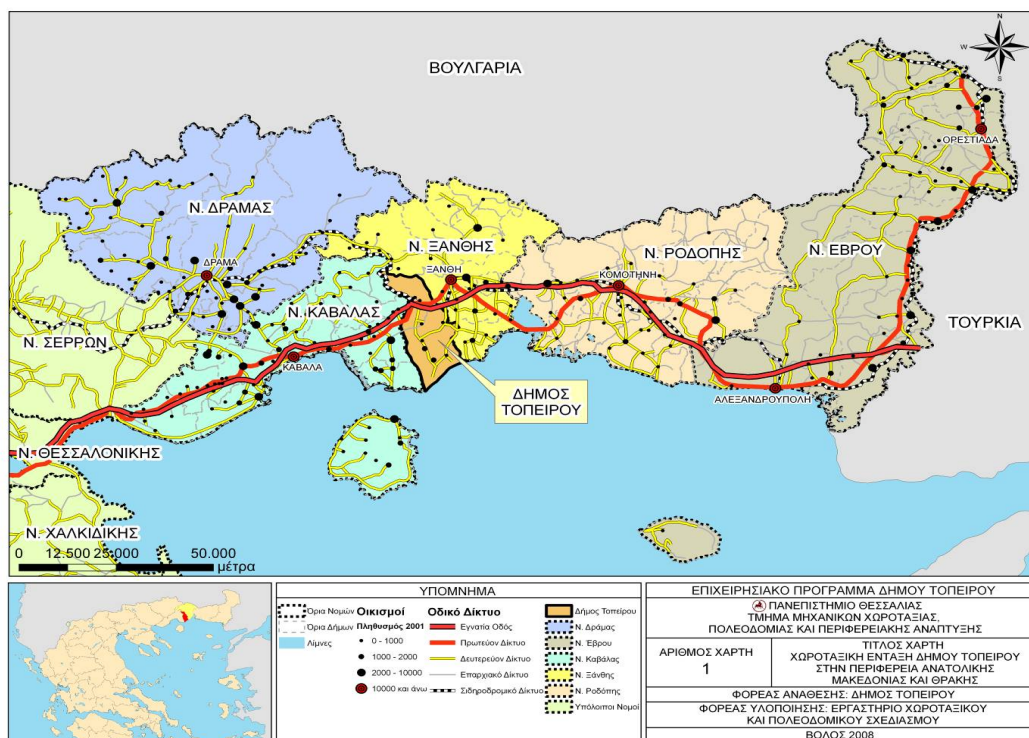
Ο ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

4.1 Παρουσίαση του Δήμου Τοπείρου

Ο Δήμος Τοπείρου βρίσκεται στον Νομό Ξάνθης της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Χάρτης 5.1

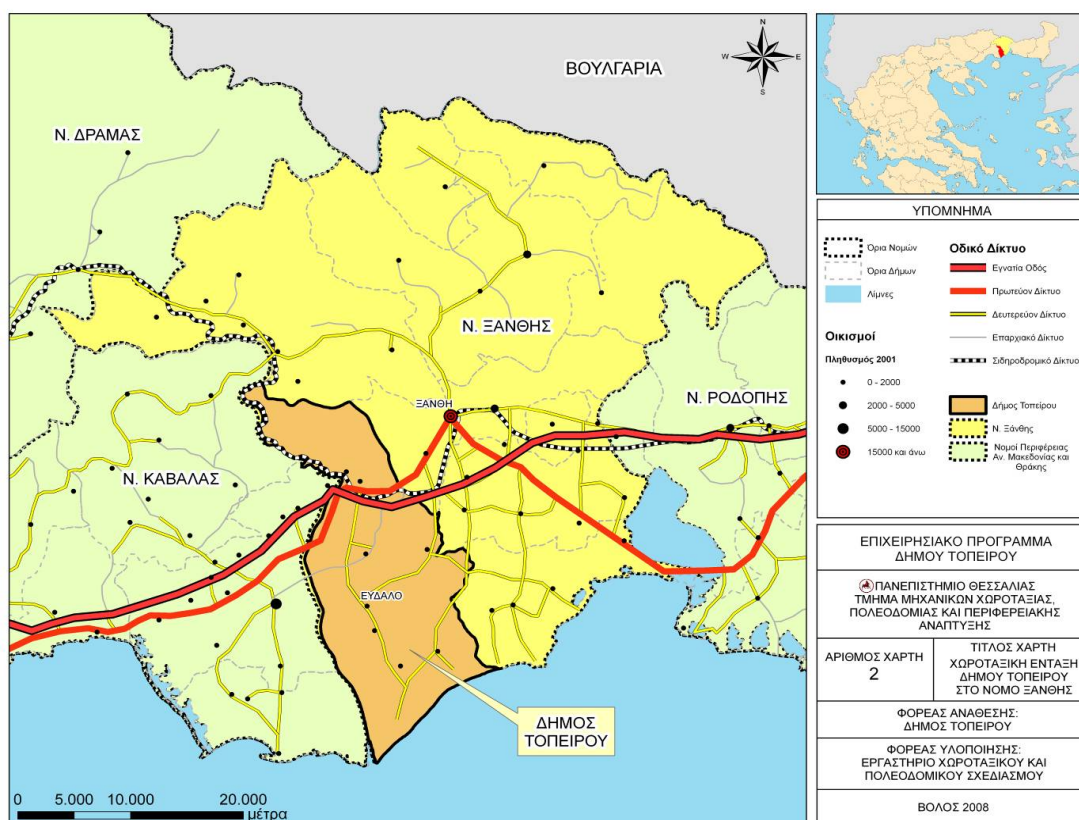
Χωροταξική ένταξη του Δήμου Τοπείρου στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας
Θράκης

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Τοπείρου 2015-2019

Ο Δήμος Τοπείρου συστάθηκε με τον Νόμο 2539/97 περί Συγκρότησης της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, γνωστού και ως επιχειρησιακό σχέδιο “**Ι. Καποδίστριας**”. Ο Δήμος Τοπείρου λοιπόν, προέκυψε από τη συνένωση οκτώ πρώην Κοινοτήτων που συμβολίζονται στο έμβλημα του Δήμου Τοπείρου με οκτώ άστρα: Αβάτου, Γαλάνης, Εξοχής, Ερασμίου, Ευλάλου, Μαγάνων, Ολβίου, Τοξοτών. Η έκταση του Δήμου είναι **312.493 στρέμματα** και αποτελείται από **36 οικισμούς** με συνολικό πληθυσμό που ανέρχεται στους **12.500** κατοίκους περίπου. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο πληθυσμός είναι μικτός, δηλαδή το 65% είναι Χριστιανοί και το 35% του πληθυσμού αποτελείται από Μουσουλμάνους. Έδρα του Δήμου είναι ο οικισμός του Ευλάλου όπου και στεγάζεται το Δημαρχείο.

Χάρτης 5.2
Χωροταξική ένταξη του Δήμου Τοπείρου στο νομό Ξάνθης

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Τοπείρου 2015-2019

Ο ποταμός Νέστος είναι και το δυτικό σύνορο του Δήμου, ο οποίος σε όλο το μήκος του, και ιδιαίτερα στη κατάληξη του στη θάλασσα, όπου σχηματίζει το Δέλτα, παρουσιάζει ιδιαίτερη οικολογική και αισθητική σημασία. Επίσης, ο υγρότοπος του Νέστου αποτελεί τον συνδετικό κρίκο στο σύστημα των υγροτόπων της Θράκης και της Ανατολικής Μακεδονίας.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Ο Δήμος οφείλει την ονομασία του στη ρωμαϊκή πόλη Τόπειρο.

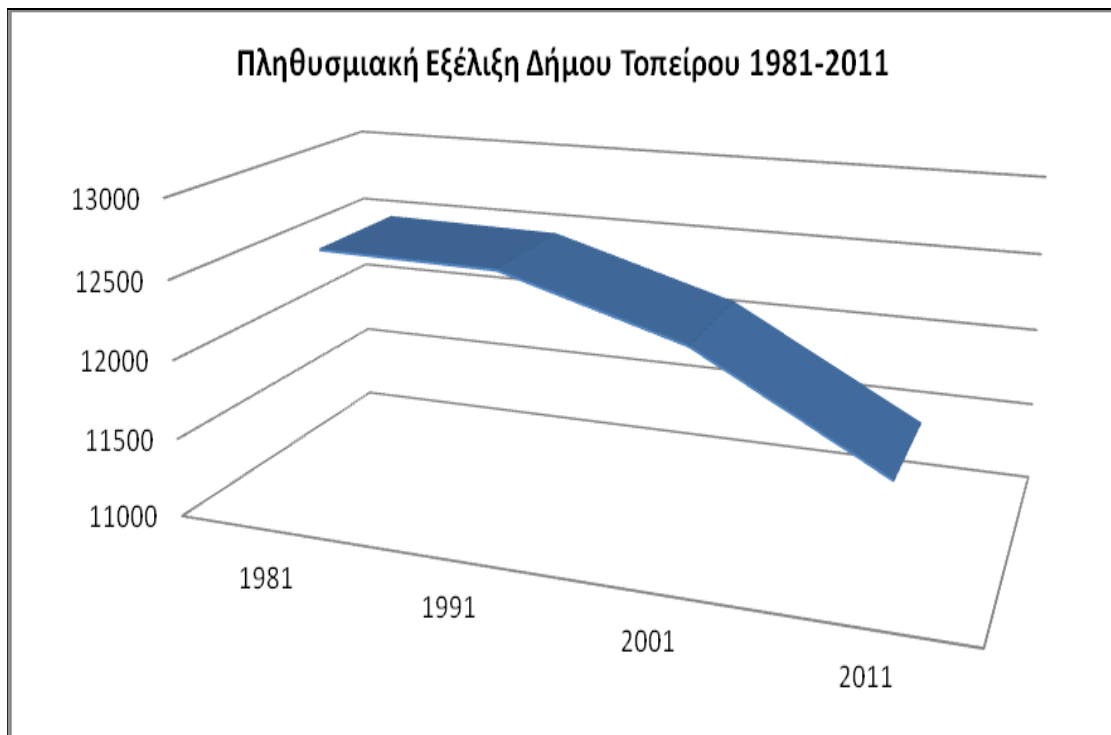
Το 812 μ.Χ. δέχθηκε φοβερή επιδρομή από τον Βούλγαρο τσάρο Κρούμο, ο οποίος την ισοπέδωσε και εκτοτε το όνομα της Τοπείρου παύει να αναφέρεται στις ιστορικές πηγές.

Ο Δήμος Τοπείρου αποτελείται σήμερα από ένα κράμα κατοίκων με διαφορετικές καταγωγές. Έτσι, στην περιοχή συναντώνται Γηγενείς, Μουσουλμάνοι, Πόντιοι, Θρακιώτες, Μικρασιάτες, Σαρακατσάνοι, παλινοστούντες ομογενείς και ΡΟΜΑ,

Επίσης πρέπει να αναφερθεί και το γεγονός ότι με βάση τη θρησκεία οι κάτοικοι του Δήμου Τοπείρου διακρίνονται σε χριστιανούς ορθόδοξους και σε μουσουλμάνους Σουνίτες ενώ επικρατεί και μια γλωσσική ανομοιογένεια καθώς εκτός από τα ελληνικά ομιλούνται και τουρκικά από τους μουσουλμάνους, ιδιαίτερα μεγαλύτερης ηλικίας, αλλά και ρωσικά από τους ομογενείς παλινοστούντες που στην τέως Σοβιετική Ένωση δεν έμαθαν την ελληνική γλώσσα.

Διάγραμμα 5.1

Η πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Τοπείρου 1981-2011

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Τοπείρου 2015-2019

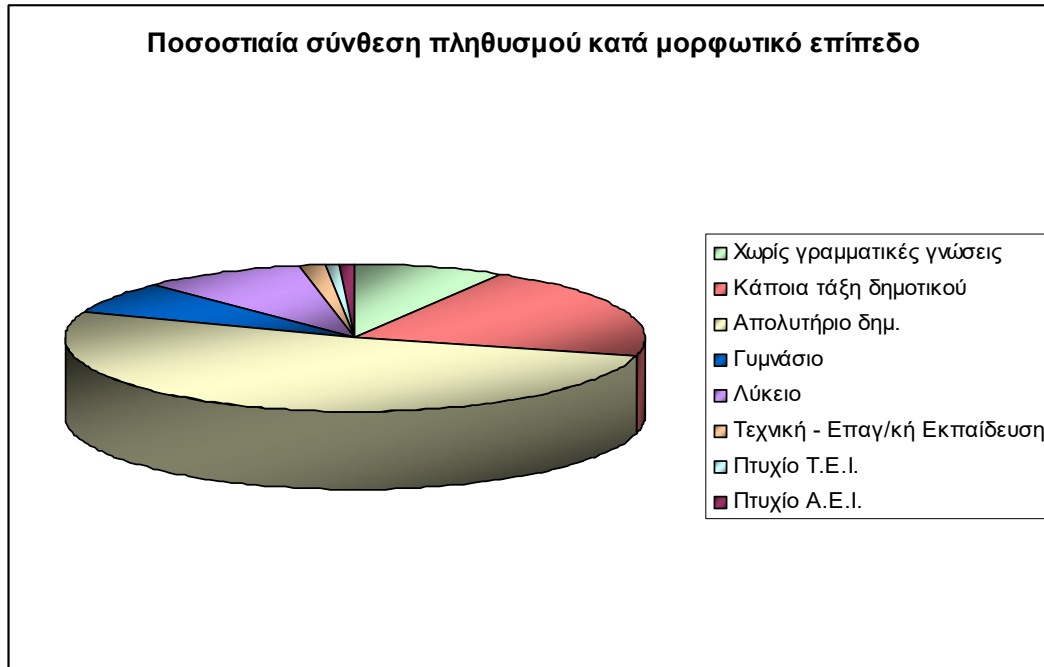
Η μείωση του πληθυσμού όπου παρατηρείται, οφείλεται κατά ένα ποσοστό στην τάση για μετεγκατάσταση στην πρωτεύουσα του νομού, αλλά και στη φυσική μείωση του πληθυσμού. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού είναι άτομα μεγάλης ηλικίας και ουσιαστικά προκαλεί σημαντικά προβλήματα για την οικονομική και όχι μόνο ανάπτυξη του Δήμου.

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Όπως είναι αναμενόμενο (λόγω της αγροτικής φυσιογνωμίας του Δήμου), το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού έχει γνώσεις δημοτικού. Με βάση τα παραπάνω είναι εμφανές το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων του Δήμου Τοπείρου, γεγονός που δυσχεραίνει ακόμα και την εξυπηρέτησή τους από τις υπηρεσίες του Δήμου. (π.χ. Δεν ξέρουν πώς να συμπληρώσουν μια αίτηση)

Διάγραμμα 5.2

Ποσοστιαία σύνθεση πληθυσμού κατά μορφωτικό επίπεδο

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Τοπείρου 2015-2019

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Ο Δήμος Τοπείρου είναι ένας τυπικός αγροτικός Δήμος και το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του απασχολείται στον πρωτογενή τομέα και οι περισσότεροι γεωργοί είναι συγχρόνως και κτηνοτρόφοι. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Τοπείρου υπολογίζεται περίπου στους 7.500 κατοίκους από τους οποίους 3.000 είναι άνεργοι ή υποαπασχολούνται. Ο αριθμός απασχολούμενων ανέρχεται στο 35% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου ενώ οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα αποτελούν το 65% των απασχολούμενων, με κύρια παραγόμενα αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα.

Συμπεραίνεται λοιπόν ότι πολλοί δημότες ,ζούν κάτω ή στα όρια της φτώχειας και χρήζουν υποστήριξης μέσω κοινωνικών προγραμμάτων (π.χ. Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, ΤΕΒΑ) (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Τοπείου)

4.2 PEST Ανάλυση του Δήμου Τοπείου

Η **ανάλυση PEST** είναι ένα στρατηγικό εργαλείο του Marketing που χρησιμοποιείται για την ανάλυση του Μακροπεριβάλλοντος μίας επιχείρησης. Με την έννοια του περιβάλλοντος δεν εννοούμε το φυσικό περιβάλλον αλλά τα συστήματα και τις δομές που περιβάλλουν μία επιχείρηση. Έτσι η ανάλυση PEST αναλύει:

- Το **Πολιτικό περιβάλλον** (Political)
- Το **Οικονομικό περιβάλλον** (Economic)
- Το **Κοινωνικό περιβάλλον** (Social)
- και τέλος το **Τεχνολογικό περιβάλλον** (Technological)

Οι **πολιτικοί παράγοντες** που επηρεάζουν τον Δήμο είναι η γενική πολιτική κατάσταση της χώρας, η κυβερνητική πολιτική, η δημοσιονομική λιτότητα, οι εφαρμοζόμενες διεθνείς και ευρωπαϊκές πολιτικές , οι πολιτικές συμμαχίες και οι διαμάχες καθώς και οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ και το νομοθετικό πλαίσιο.

Οι **οικονομικοί παράγοντες** που επιδρούν είναι η οικονομική κατάσταση της χώρας, η διαθέσιμη χρηματοδότηση, η είσπραξη τελών και μισθωμάτων ,η διάθεση κεφαλαίων , η επενδυτική δυνατότητα , η φορολογική πολιτική και ο πληθωρισμός.

Οι **κοινωνικοί παράγοντες** που επηρεάζουν είναι τα δημογραφικά στοιχεία, η αστικοποίηση, τα ήθη και τα έθιμα ,η κουλτούρα, ο τρόπος ζωής, η θρησκεία και τα στερεότυπα.

Οι **τεχνολογικοί παράγοντες** που επηρεάζουν είναι ο διαθέσιμος τεχνολογικός εξοπλισμός, η αντίληψη για την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων, η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών ΤΠΕ και η εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

4.3 Οι Κοινωνικές Υπηρεσίες του Δήμου Τοπείρου

➤ Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας Και Πολιτισμού.

Το Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού σχεδιάζει και εφαρμόζει την κοινωνική πολιτική, τις πολιτικές ισότητας των φύλων καθώς και την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Συγχρόνως το Τμήμα προωθεί και ρυθμίζει ζητήματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προωθεί τη Διά Βίου Μάθηση, καθώς και το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς.

➤ Κέντρο Κοινότητας

Το Κέντρο Κοινότητας είναι μια νέα δομή που θεσμοθετήθηκε με το Ν. 4368 (ΦΕΚ 21 Α΄/21.02.2016) και την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) που ορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές λειτουργίας του (Δ23/ΟΙΚ.14435-1135 /ΦΕΚ 854 Β΄/30.03.2016).

Τα Κέντρα Κοινότητας, είναι ο βασικός «πυρήνας» διευρυνμένων υπηρεσιών τύπου “One Stop Shop”, με εξατομικευμένη ολιστική προσέγγιση, τα οποία, υποστηρίζουν ή συνεργούν με τη Δ/ση Κοινωνικών Υπηρεσιών του κάθε ΟΤΑ και αποτελούν μία δράση «ομπρέλα» που παρέχει υπηρεσίες οι οποίες ανταποκρίνονται και ενισχύουν τις πολιτικές που ήδη υλοποιούνται ή προγραμματίζονται.

Οι Υπηρεσίες που παρέχει το Κέντρο Κοινότητας κινούνται σε τρεις (3) κεντρικούς άξονες:

Α) Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών

Β) Συνεργασία με Υπηρεσίες, Φορείς και Δομές παροχής υπηρεσιών
κοινωνικής προστασίας

Γ) Παροχή Υπηρεσιών. που θα αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού
επιπέδου των πολιτών και θα διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των
ωφελουμένων.

Το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Τοπείρου ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Οκτώβριο του 2017. Η στελέχωση του αποτελείται από δύο κοινωνικούς λειτουργούς και μία διοικητική υπάλληλο και στεγάζεται στο ισόγειο του Δημαρχείου. Από το πρώτο χρόνο λειτουργίας του εξυπηρέτησε 1.558 άτομα τουλάχιστον για μια φορά παρέχοντας υπηρεσίες που σχετίζονται κυρίως με το νέο προνοιακό επίδομα, το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ).

➤ **Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου "Κοινωνική Προστασία, Φροντίδα Και Αλληλεγγύη (Κ.Π.Φ.Α.)"**

Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ (Κ.Π.Φ.Α.)» έχει συσταθεί με την υπ. αριθμ. 20/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. 671/Β/2011) με την οποία έγινε και η συγχώνευση κατά τις διατάξεις του άρθρου 103 του Ν.3852/2010 των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία: Α) ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Δ. ΤΟΠΕΙΡΟΥ(1229/9-10-2000/τεύχος Β') όπως τροποποιήθηκε με το (ΦΕΚ 273/10-11-2004 τεύχος ΝΠΔΔ), Β) ΚΑΠΗ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ (ΦΕΚ 1439/27-11-2000/τεύχος Β') όπως τροποποιήθηκε με το (ΦΕΚ 679/31-5-2006/τεύχος Β').

Το ΝΠΔΔ ΚΠΦΑ

-Υποστηρίζει την βρεφική, παιδική και τρίτη ηλικία και σχεδιάζει και εφαρμόζει προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων,

παλιννοστούντων ομογενών μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.

-Πρωωθεί και αναπτύσσει τον εθελοντισμό και την κοινωνική αλληλεγγύη και δημιουργεί τοπικά δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που υποβοηθούν το έργο της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου και της Κοινότητας.

- Πληροφορεί τους δημότες για θέματα δημόσιας υγείας.

➤ **Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων**

Ο θεσμός των ΚΑΠΗ υιοθετήθηκε το 1984 με νομοθετική πρωτοβουλία και χρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας και Προνοίας. Οι υπηρεσίες των ΚΑΠΗ απευθύνονται σε άντρες και γυναίκες άνω των 60 ετών που κατοικούν στην περιοχή λειτουργίας τους ανεξάρτητα από την οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση.

Στο Δήμο Τοπείρου σήμερα τα μέλη του Κ.Α.Π.Η. είναι συνολικά 580 εγγεγραμμένα μέλη, εκ των οποίων οι 160 είναι άνδρες και οι υπόλοιπες γυναίκες. Υπάρχουν δώδεκα (12) παραρτήματα του Κ.Α.Π.Η. στους οικισμούς Τοξοτών, Τυμπάνου, Θαλασσιάς, Αγίου Αθανασίου, Ολβίου, Κρεμαστής, Άβατου, Ερασμίου, Μαγγάνων, Δεκάρχου, Μέλισσας, Κυψέλης

Σκοπός του είναι η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.

Οι Υπηρεσίες που προσφέρουν τα Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων είναι η Οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές με λεωφορεία, ψυχαγωγικές εκδηλώσεις κ.α.) καθώς και επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων, εργασία με ομάδες κ.α.)

➤ **Παιδικοί Σταθμοί**

Στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς εφαρμόζεται ημερήσιο πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης που εξασφαλίζει την αρμονική ψυχοσωματική ανάπτυξη.

Στον Δήμο Τοπείρου υπάρχουν τέσσερις (4) παιδικοί Σταθμοί στον οικισμό Αβάτου , Εξοχής, Μαγγάνων, Τοξοτών και έχουν ενταχθεί σε προγράμματα, όπως για παράδειγμα το πρόγραμμα «εναρμόνιση της οικογενειακής ζωής», που έχει πολλαπλά οφέλη για τους κηδεμόνες των παιδιών αλλά και για τον Δήμο. Στους παιδικούς σταθμούς του Δήμου φιλοξενούνται 48 παιδιά εκ των οποίων τα 33 φιλοξενούνται μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ «Εναρμόνιση της οικογενειακής ζωής» και εργάζονται τέσσερις (4) Νηπιαγωγοί και τέσσερα (4) άτομα ως βοηθητικό προσωπικό. **Σκοπός** των παιδικών σταθμών είναι η ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών, η διαπαιδαγώγηση για ομαλή μετάβασή τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον και η φιλοξενία.

➤ **Δημοτικά Ιατρεία**

Ο Δήμος Τοπείρου διαθέτει 10 Δημοτικά Ιατρεία στους οικισμούς Εύλαλο, Μάγγανα, Εράσμιο, Άβατο, Μέλισσα, Εξοχή, Αγ. Αθανάσιο, Όλβιο, Τοξότες και Κύρνο. Οι Ιατροί παρέχουν τις υπηρεσίες τους (συνταγογράφηση, παρακλινικές εξετάσεις, εμβολιασμοί, μέτρηση αρτηριακής πίεσης κ.α.) στα ιατρεία αυτά μία φορά την εβδομάδα και πρόκειται για «δανεικούς» γιατρούς από Κέντρο Υγείας Αβδήρων.

➤ **Δομή Βοήθεια Στο Σπίτι**

Υλοποιείται με ευθύνη του Δήμου Τοπείρου και οι υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν στο σπίτι των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρίες. Στηρίζει συμβουλευτικά και ψυχοσυναισθηματικά τους ωφελούμενους, παρέχει νοσηλευτική μέριμνα, φροντίζει το νοικοκυριό, παρέχει συντροφιά, μικροαγορές, πληρωμή λογαριασμών, βοήθεια στην ατομική υγιεινή και άλλες υπηρεσίες που κρίνονται αναγκαίες. Οι υπηρεσίες παρέχονται με τακτικές επισκέψεις του προσωπικού στο σπίτι των εξυπηρετούμενων ανάλογα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητές τους.

Μέσω του προγράμματος εξασφαλίζεται στενή συνεργασία με τους αρμόδιους τοπικούς φορείς, το ιατρικό προσωπικό, το νοσοκομείο και τις άλλες υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας.

Τα άτομα που δέχονται τις υπηρεσίες του προγράμματος είναι 50 εκ των οποίων τα 7 είναι ΑΜΕΑ.

➤ Πρόγραμμα ΤΕΒΑ

Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (ΤΕΒΑ) συλλέγει, μεταφέρει, αποθηκεύει, διανέμει τρόφιμα καθώς και Βασική Υλική Συνδρομή. Στηρίζει επίσης Συνοδευτικά Μέτρα και δραστηριότητες που συμβάλλουν στην κοινωνική ενσωμάτωση των ωφελούμενων. Το πεδίο εφαρμογής του ΤΕΒΑ εξειδικεύεται στην Ελλάδα μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής (ΕΠ Ι), το οποίο έχει εγκριθεί την 15η Δεκεμβρίου 2014 και υλοποιείται στο σύνολο της χώρας.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα υλοποιείται μέσω Κοινωνικών Συμπράξεων και οι ωφελούμενοι επιλέγονται σύμφωνα με εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω της σύμπραξης « ΣΤΗΡΙ-ΖΩ» , συμμετέχουν ο Δήμος Ξάνθης ο επικεφαλής εταίρος , ο Δήμος Αβδήρων, Ο Δήμος Τοπείρου, ο Δήμος Μύκης, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, η Ι.Μ. Ξάνθης Περιθεωρίου, το Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας & Αλληλεγγύης Δήμου Ξάνθης Ν.Π.Δ.Δ., ο Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Ν. Ξάνθης – Η ΑΓΑΠΗ, η Αστική Μη Κερδοσκοπική εταιρεία «ΑΡΩΓΗ ΑΜΚΕ», η Ένωση Πολυτέκνων Περιφερειακής Ενότητας Ξάνθης «Ε.Π.Π.Ε.Ξ.», ο Σύλλογος Τριτέκνων Δήμου Ξάνθης «Άγιος Στυλιανός»

Στο Δήμο Τοπείρου το πρόγραμμα εκτελείται από το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου σε συνεργασία με το Αυτοτελές τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού. Εξυπηρετούνται περίπου 460 οικογένειες και περίπου 1.840 άτομα καθώς ο αριθμός των εξυπηρετούμενων μεταβάλλεται διότι η συμμετοχή τους στο πρόγραμμα εξαρτάται από το αν είναι δικαιούχοι του προγράμματος Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος (πρώην ΚΕΑ).

➤ Πρόγραμμα E-SOCIAL HEALTH CARE

Το έργο «ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ» αποτελεί ένα πρωτοποριακό έργο

τηλεφροντίδας για τους Δημότες του Δήμου μας το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Access for All» που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας INTERREG V-A Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020.

Στο έργο αναπτύσσονται συστήματα που συμβάλουν σημαντικά στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας, στην αναβάθμιση της λειτουργίας του Βοήθεια στο Σπίτι, την κατάρτιση και εκπαίδευση των Πολιτών στα συγκεκριμένα θέματα, στην εξοικονόμηση πόρων με χρήση νέων τεχνολογιών και στην είσοδο σε μια νέα εποχή.

Οι νέες πρωτοποριακές ηλεκτρονικές υποδομές που έχουν αναπτυχθεί και λειτουργούν στο Δήμο, μαζί με τον εξοπλισμό που επιτρέπει την παρακολούθηση σημαντικών παραμέτρων υγείας των Δημοτών (ηλικιωμένων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες, αλλά και άλλων πολιτών του δήμου), χρησιμοποιούν ειδικές ιατρικές συσκευές για την συλλογή αποτελεσμάτων κεντρικά σε ειδικό αρχείο (Φάκελος Φροντίδας) για κάθε ενδιαφερόμενο δημότη.

Έτσι ανά πάσα στιγμή υπάρχει ένα ολοκληρωμένο ιατρικό ιστορικό άμεσα προσβάσιμο στον ίδιο και σε όποιον αυτός επιτρέπει, βελτιώνοντας σημαντικά τη δυνατότητα διάγνωσης των γιατρών.

Η όλη διαδικασία γίνεται σχεδόν εξ ολοκλήρου με αυτοματοποιημένο τρόπο, ούτως ώστε να μην επηρεάζεται η καθημερινότητα των πολιτών, αλλά και να εξοικονομούνται ανθρώπινοι και φυσικοί πόροι στο Δήμο.

➤ Δομή Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα τα τελευταία χρόνια αναγνωρίζεται στο σύνολο της ΕΕ ως πηγή ανάπτυξης σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, και παρατηρείται μια ξεκάθαρη προσπάθεια σε διεθνές επίπεδο για την προώθηση και υποβοήθηση της ΚΕ, ώστε να καταπολεμηθούν οι σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις. Ο Δήμος Τοπείρου αναγνωρίζοντας την ανάγκη μεταστροφής προς μια νέα κουλτούρα που αγκαλιάζει το επιχειρηματικό πνεύμα, την κοινωνική πρωτοβουλία και την καινοτομία προχώρησε στην δημιουργία μιας δομής που θα συμβάλει στην ανάπτυξη του οικο-συστήματος της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Η Δομή δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Access for All» που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας INTERREG V-A Ελλάδα-Βουλγαρία

2014-2020 και αποτελεί ένα καινοτόμο και μοναδικό στο είδος του εγχείρημα στην Περιφέρεια ΑΜ-Θ.

Κύριοι στόχοι του προγράμματος αποτελούν η πληροφόρηση, συμβουλευτική & υποστήριξη σε ενδιαφερόμενους Κοινωνικούς Επιχειρηματίες, η διασύνδεση ατόμων και ομάδων με σκοπό τη δημιουργία Κοινωνικών Επιχειρήσεων και η δικτύωση υφιστάμενων κοινωνικών επιχειρήσεων που αναζητούν προσωπικό με δημότες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

Η Δομή Στήριξης Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας προσφέρει ενημέρωση και συμβουλευτική υποστήριξη για τις απαιτήσεις υλοποίησης και χρηματοδότησης μιας κοινωνικής επιχείρησης.

Στη Δομή μπορούν να απευθυνθούν κάτοικοι της περιοχής, καθώς και των γειτονικών Δήμων, που επιθυμούν να συστήσουν τη δική τους κοινωνική επιχείρηση, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου.

4.4 Ανάλυση SWOT των Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου Τοπείρου

Με την SWOT ανάλυση εκτιμάται η παρούσα κατάσταση στον Δήμο Τοπείρου και εντοπίζονται τα δυνατά σημεία (Strengths) , οι αδυναμίες(Weaknesses) , οι ευκαιρίες (Opportunities) και οι απειλές (Threats). Η ανάλυση των δυνατών και των αδύνατων σημείων αφορά το εσωτερικό περιβάλλον , ενώ αντίθετα η ανάλυση των ευκαιριών και των απειλών αφορά στην μελέτη του εξωτερικού περιβάλλοντος

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- 1) Η εμπειρία των υπαλλήλων των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου Τοπείρου και των τοπικών φορέων

- 2) Η ευαισθητοποίηση των δημοτών σε φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού.
- 3) Η χρήση των ΤΠΕ από τις υπηρεσίες του Δήμου

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

- 1) Η έλλειψη στρατηγικής και σταθερού θεσμικού πλαισίου στην προστασία ευάλωτων ατόμων
- 2) Η ιδρυματική περίθαλψη και η επιδοματική πολιτική
- 3) Καθυστερήσεις και κενά στην παροχή κοινωνικής φροντίδας λόγω μεταφοράς μη επαρκών πόρων από την κεντρική διοίκηση

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- 1) Η δυνατότητα υποβολής προτάσεων χρηματοδότησης από Ευρωπαϊκά Προγράμματα κοινωνικών δράσεων
- 2) Η δημιουργία του « Κέντρου Κοινότητας » και η αποδοχή του από τους δημότες
- 3) Η αξιοποίηση προγραμμάτων τηλειατρικής

ΑΠΕΙΛΕΣ

- 1) Η αύξηση των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ με αντίστοιχη ελλιπή χρηματοδότηση
- 2) Η οικονομική κρίση και η αύξηση της ανεργίας δημιουργούν περισσότερες ανάγκες για παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και διευρύνουν το φάσμα των δημοτών που χρήζουν κοινωνικής υποστήριξης
- 3) Η γραφειοκρατική κουλτούρα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

4.5 Γενικά στοιχεία για το Κέντρο Κοινότητας Δήμου

Τοπείου

Το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείου ιδρύθηκε με την:

- 1) Υπ' αριθμ. πρωτ 161/15-12-2016 (ΑΔΑ ΩΙΘΦΩΗΨ-ΘΒΖ) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείου με θέμα: «Αποδοχή της Απόφασης Ένταξης της Πράξης με τίτλο «ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΟΥ» με Κωδικό ΟΠΣ 5002740 στον Άξονα Προτεραιότητας «Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή - ΕΚΤ» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΘΡΑΚΗ 2014-2020».
- 2) Υπ' αριθμ. 20/21-02-2017 (ΑΔΑ: ΨΓΦ1ΩΗΨ-ΥΗ6) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείου, με θέμα: «Έγκριση υλοποίησης με ίδια μέσα της πράξης με τίτλο “Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείου” με κωδικό ΟΠΣ 5002740», στο πλαίσιο του Ε.Π. Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης 2014-2020».
- 3) Υπ' αριθμ. 21/21-02-2017 (ΑΔΑ: 7Υ0ΝΩΗΨ-4ΣΞ) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείου, με θέμα: «Πρόσληψη προσωπικού με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ιδιωτικού δικαίου για την Πράξη: “Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείου”».
- 4) Υπ' αριθμ. πρωτ. 2318/27-03-2017 Ανακοίνωση υπ' αριθμ. ΣΟΧ1/2017 του Δήμου Τοπείου, όπως αυτή εγκρίθηκε με το με αριθμ. πρωτ. 4888/27-03-2017 έγγραφο του ΑΣΕΠ.
- 5) Υπ' υπ' αριθμ. πρωτ 1/69/08-01-2020 (ΑΔΑ 9ΤΠ6ΩΗΨ-7ΡΓ) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείου με θέμα : «Τροποποίηση της πράξης με τίτλο “Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείου” του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης 2014-2020» για την έγκριση παράτασης λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείου έως 30/09/2023.

Στο Κέντρο Κοινότητας εργάζονται δύο ΠΕ Κοινωνικές Λειτουργοί όπου η μία είναι η Συντονίστρια του Κέντρου Κοινότητας και μία ΔΕ Διοικητική Υπάλληλος. Η πλήρωση των θέσεων του Κέντρου Κοινότητας έγινε με όρους ΑΣΕΠ και οι υπάλληλοι υπέγραψαν σύμβαση ορισμένου χρόνου η οποία ανανεώνεται κάθε χρόνο.

Το Κέντρο Κοινότητας λειτουργεί στο ισόγειο του Δημαρχείου και συγκεκριμένα

στο χωριό Εύλαλο Ξάνθης, το οποίο είναι και η έδρα του Δήμου, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο ο οποίος είναι προσβάσιμος και από άτομα Αμεα διαθέτοντας ράμπες πρόσβασης καθώς και WC Αμεα. Σκοπός είναι η εξασφάλιση πρόσβασης όλων όσων επιθυμούν να εξυπηρετηθούν και ανήκουν σε οποιαδήποτε ευάλωτη ομάδα, χωρίς να υπάρχουν περιορισμοί και διακρίσεις.

Το Κέντρο Κοινότητας λειτουργεί πέντε ημέρες την εβδομάδα, από Δευτέρα έως Παρασκευή, επί οκταώρου βάσεως και συγκεκριμένα από τις 7.30 π.μ. -3.30 μ.μ. διακόπτοντας την λειτουργία του κατά τις επίσημες αργίες του κράτους.

4.6 Στόχος της Δομής «Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου» και οι Αρμοδιότητες των στελεχών του

Το Κέντρο Κοινότητας λειτουργεί ως πρώτο σημείο υποδοχής, κατεύθυνσης και παραπομπής των ωφελούμενων ατόμων και στοχεύει στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών “One Stop Shop” ώστε να αποτελέσει σημείο αναφοράς για την εξυπηρέτηση των πολιτών και την διασύνδεσή τους με διάφορες υπηρεσίες και προγράμματα.

Λειτουργεί ως μια δομή συμπληρωματική και υποστηρικτική ως προς την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου αφού στην αναφερόμενη υπηρεσία δεν υπάρχουν Κοινωνικοί Λειτουργοί.

Όλα τα στελέχη παραδίδουν τα στοιχεία εκείνα που απαιτούνται για την παρακολούθηση της συνολικής πορείας του έργου (απολογισμοί) και συμπληρώνουν βάσεις δεδομένων.

Επίσης,

- συμμετέχουν σε συναντήσεις του ΚΚ,
- συμμετέχουν σε εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης, κλπ ,
- συμπληρώνουν την ηλεκτρονική φόρμα υποδοχής και καταγραφής,
- υποχρεούνται στη τήρηση του απορρήτου και των προσωπικών δεδομένων των περιστατικών που διαχειρίζονται

παίρνουν μέρος στις έρευνες/καταγραφές που αιτούνται.

A) Η Συντονίστρια (Κοινωνικός Λειτουργός)

- Καταρτίζει το Σχέδιο Λειτουργίας του Κέντρου στο οποίο γίνεται αναφορά στα καθήκοντα και τα όρια δράσης του κάθε στελέχους και ευθύνεται για την τήρηση του
- Συντονίζει το προσωπικό
- Ευθύνεται για την εύρυθμη λειτουργία του Κέντρου και της τήρησης ωραρίου
- Συγκεντρώνει και τηρεί τα στατιστικά και απολογιστικά στοιχεία από κάθε εργαζόμενο του Κέντρου και ευθύνεται για την διαφύλαξη της ασφάλειας, και του απορρήτου των τηρουμένων στοιχείων
- Διοργανώνει ημερίδες και διαλέξεις

- Προτείνει διορθώσεις για να αντιμετωπίζουν οι δυσκολίες
- Ευθύνεται για την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας

Β) Η **Κοινωνική λειτουργός** είναι επιφορτισμένη με τις αρμοδιότητες της Κοινωνικής Λειτουργού - Συντονίστριας εκτός των συντονιστικών.

Γ) Η **Διοικητική Υπάλληλος** συνεργάζεται με τον υπεύθυνο του Κέντρου Κοινότητας και του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου καθώς και υπόλοιπα στελέχη (ΚΚ και Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής).

- Αρχαιοθετεί την έντυπη και ηλεκτρονική αλληλογραφία
 - Δακτυλογραφεί και επεξεργάζεται κείμενα
 - Εκδίδει αντίγραφα και φωτοτυπιες
 - Καταχωρεί στοιχεία και επεξεργάζεται αποτελέσματα ερευνών που εκπονούνται στα στελέχη του Κέντρου
 - Παρακολουθεί την ηλεκτρονική αλληλογραφία του Κέντρου και διεκπεραιώνει την ταχυδρομική αλληλογραφία
 - Παρακολουθεί και ενημερώνει την ιστοσελίδα της δομής,
 - Προωθεί τις αιτήσεις
 - Καταχωρεί στοιχεία
- Παράλληλα **κάθε στέλεχος** του Κέντρου Κοινότητας
- Παρέχει ενημέρωση για πιθανά σεμινάρια, θέσεις εργασίας, επιδοτούμενα προγράμματα του ΟΑΕΔ, ΕΣΠΑ, κτλ
 - Συνοδεύει όπου χρειάζεται το ωφελούμενο άτομο
 - Συνεργάζεται με άλλα στελέχη του κέντρου στην ανίχνευση αναγκών που παρουσιάζονται
 - Αναπτύσσει και διατηρεί επαφή με εργοδότες και την αγορά εργασίας εν γένει με στόχο την ένταξη των ανέργων ατόμων σε αυτή.
 - Υποστηρίζει και κατευθύνει τα ωφελούμενα άτομα στη προσπάθειά τους να εισέλθουν στην αγορά εργασίας και παρακολουθεί την πρόδό τους

4.7 Παρεχόμενες υπηρεσίες του Κέντρου Κοινότητας

Αρμοδιότητες του Κέντρου Κοινότητας, ανά άξονα λειτουργίας, αποτελούν τα εξής:

A. Υποδοχή -Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών

- Το ΚΚ πληροφορεί και παραπέμπει τους δημότες σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης που γίνονται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο όπως το *Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα*, το *Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας* προς τους Απόρους, κοινωνικές δομές και υπηρεσίες όπως το *Βοήθεια στο σπίτι*, τα *Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων*, τα *Κέντρα Δημέρευσης- Ημερήσιας Φροντίδας για άτομα με αναπηρία*, τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, κ.α.
- Υποστηρίζει τους πολίτες ώστε να ενταχθούν στα προαναφερόμενα προγράμματα και τους υποβοηθά την υποβολή αίτησης στο πρόγραμμα Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα. Τα στελέχη του Κέντρου Κοινότητας φροντίζουν τόσο για την ορθή συμπλήρωση των αιτήσεων όσο και για την συλλογή των απαραίτητων συνοδευτικών εγγράφων και δικαιολογητικών.

B. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές

Το ΚΚ συνεργάζεται και παραπέμπει τα αιτήματα σε άλλες δομές και υπηρεσίες που υπάρχουν στα γεωγραφικά όρια του Δήμου. Συνεργάζεται και παραπέμπει τα αιτήματα σε υπηρεσίες απασχόλησης για την ένταξη των ωφελούμενων σε προγράμματα κατάρτισης, επιμορφωτικά σεμινάρια καθώς φυσικά και σε θέσεις εργασίας σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς.

Γ. Παροχή Υπηρεσιών που αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη των ωφελούμενων

Το Κέντρο Κοινότητας στοχεύει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζει την κοινωνική ένταξη των ωφελούμενων.

- Παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας καθώς και υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού κ.α.
- Παρέχει συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική στήριξη σε παιδιά, ενήλικες και οικογένειες
- Υλοποιεί μεικτές δράσεις για την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική ένταξη, μαθητών, ΑμεΑ, παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας
- Συγκεντρώνει και διανέμει βασικά αγαθά
- Αναπτύσσει δίκτυο Εθελοντισμού

Υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης

- Παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες ένταξης της οικογένειας, στήριξης και προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού
- Στηρίζει, ενδυναμώνει και ενεργοποιεί τις γυναίκες

Υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης

- Συμβάλει και υποτρίζει ώστε να αναπτυχθούν Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες (Ν.Ε.Ε.), συνεταιρισμοί και επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας
- Συμβάλει και υποστηρίζει τους απασχολούμενους προκειμένου να διευρύνουν τα επαγγελματικά τους προσόντα
- Υποστηρίζει την ανεύρεση εργασίας
- Προωθεί δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης.

Υπηρεσίες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και στήριξης

- Ευαισθητοποιεί το κοινωνικό σύνολο και αίρει τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις
- Ενημερώνει τους εξυπηρετούμενους για θέματα δημόσιας Υγείας

4.8 Ωφελούμενοι του Κέντρου Κοινότητας

Οι ωφελούμενοι του Κέντρου Κοινότητας Τοπείρου σύμφωνα με το αρ. 3 της ΚΥΑ της υπ' αρ. Δ23/ΟΙΚ.14435-135/29-03-2016, είναι πολίτες που κατοικούν στον Δήμο Τοπείρου, και κατά προτεραιότητα, οι ωφελούμενοι του Προγράμματος « Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα», καθώς και άτομα και οικογένειες που διαβιών σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού άνεργοι/ες, παιδιά και άτομα που βιώνουν καταστάσεις αποκλεισμού ,ΑμεΑ, Ρομά και γενικότερα ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, όπως αυτές περιγράφονται στο «Εθνικό Στρατηγικό πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη», στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών, στη Συνθήκη της Γενεύης και στην κείμενη εθνική νομοθεσία.

Ως ωφελούμενος ορίζεται ο πολίτης που κάνει **συστηματική χρήση** των υπηρεσιών και παροχών των κέντρων κοινότητας και των παραρτημάτων αυτών, **και** ο οποίος έχει καταγραφεί στο ηλεκτρονικό πληροφοριακό σύστημα και έχει αποκτήσει μοναδικό αριθμό αναφοράς.

Εγγραφή ωφελούμενων

Ο ωφελούμενος που απευθύνεται στο Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Τοπείρου εγγράφεται από τον αρμόδιο υπάλληλο στην Καρτέλα Εγγραφής και Παρακολούθησης Ωφελούμενου με Μοναδικό Κωδικό Ωφελούμενου, ο οποίος θα αποδίδεται με τρόπο ώστε να χαρακτηρίζει όλα τα μέλη της οικογένειας.

Παρακολούθηση ωφελούμενων

Μέσω του πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης γίνεται η παρακολούθηση των ωφελούμενων σχετικά με την λήψη συγκεκριμένων υπηρεσιών στο ΚΚ και την παραπομπή τους σε άλλες υπηρεσίες του Δήμου. Παράλληλα, είναι δυνατή η παρακολούθηση λήψης επιδομάτων/παροχών (Πρόνοια, ΕΕΕ, ΤΕΒΑ κλπ)

4.9 Η εξυπηρέτηση των ωφελούμενων από το 2017 έως σήμερα (Ιούνιος 2021)

Από την έναρξη της λειτουργίας του, τον Οκτώβριο του 2017 έως και σήμερα (Ιούνιος 2021) το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου

- ❖ Διεξάγει ατομικές συνεδρίες για λήψη κοινωνικού ιστορικού με στόχο την κοινωνική υποστήριξη και ένταξη,
- ❖ Διεξάγει συνεδρίες για την σύνταξη φακέλου με σκοπό την εξέταση του ωφελούμενου από την επιτροπή ΚΕΠΑ,
- ❖ Κινεί τις διαδικασίες χορήγησης των επιδομάτων ΚΕΑ, Στέγασης, Διατροφικού, Ανασφάλιστου Υπερήλικα, Γέννησης, Έξοδα Κηδείας,
- ❖ Ενημερώνει τους εν δυνάμει ωφελούμενους για τα προγράμματα ανεργίας του ΟΑΕΔ, ανανεώνει τις κάρτες ανεργίας τους και υποβάλλει ηλεκτρονικές αιτήσεις των ανέργων ωφελούμενων σε κοινωφελή προγράμματα
- ❖ Επικοινωνεί με τα σχολεία του Δήμου(όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων) για έλεγχο της σχολικής διαρροής.
- ❖ Συνεργάζεται με φορείς όπως το Νοσοκομείο Ξάνθης, τα ΚΕΠΑ, το ΚΨΥ Ξάνθης, την ΤΟΜΥ Ξάνθης και το ΚΕΔΔΥ
- ❖ Συνεργάζεται με το ΚΕΠ Τοπείρου , με το ΝΠΔΔ ΚΠΦΑ Δήμου Τοπείρου και το πρόγραμμα « Βοήθεια στο Σπίτι» για την εξυπηρέτηση ατόμων με κινητικά προβλήματα
- ❖ Επικοινωνεί με την ΔΕΗ, την Δ.Ο.Υ., το ΕΦΚΑ, το Πρωτοδικείο Ξάνθης, την Εισαγγελία Ξάνθης , με «Το Χαμόγελο του Παιδιού » και με το ορφανοτροφείο «Άγιος Στυλιανός» στην Θεσσαλονίκη, όπως και με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους,
- ❖ Διενεργεί Κοινωνικές Έρευνες μετά από Εισαγγελική Εντολή για διερεύνηση συνθηκών διαβίωσης ανηλίκων και ενηλίκων.

Πίνακας 6.1

Η επισκεψιμότητα στο Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου

ΕΤΟΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
2017	12	90	102
2018	397	120	517
2019	291	252	543
2020	159	236	396

Πηγή: Πεπραγμένα Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου

Πίνακας 6.2

Οι παροχές του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου

ΠΑΡΟΧΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα - πρώην ΚΕΑ (από το 2017 έως 2021)	378
Χορήγηση επιδόματος ανασφάλιστου υπερήλικα (από το 2017 έως 2021)	95
Έξοδα κηδείας ανασφάλιστου υπερήλικα(από 2020 έως 2021)	12
Επίδομα στέγασης (από 2019 έως 2021)	22
Χορήγηση προνιακής αναπηρικής παροχής (από 2019 έως 2021)	90
Εκτέλεση Εισαγγελικών παραγγελιών (από το 2017 έως 2021)	35
Δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη (από 2020 έως 2021)	120
Βιογραφικά για ΟΑΕΔ	167

Πηγή: Πεπραγμένα Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου

Τέλος, παρατηρείται μια αυξητική τάση σχετικά με την επισκεψιμότητα του Κέντρου Κοινότητας γεγονός που αποδεικνύει την αποδοχή του θεσμού από τους κατοίκους

του Δήμου αλλά και την έκφραση της εμπιστοσύνη τους.

Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι στην σελίδα στο facebook , με την επωνυμία « Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου» η επισκεψιμότητα παρουσιάζει ιδιαίτερα αυξητική τάση.

4.10 Η συμβολή του Κέντρου Κοινότητας κατά την περίοδο της πανδημίας του ιού COVID- 19

Το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Τοπείρου λειτουργούσε κανονικά καθόλη την διάρκεια της πανδημίας του ιού COVID- 19. Οι υπάλληλοι του Κέντρου Κοινότητας δεχόταν και εξυπηρετούσαν τους ωφελούμενους ακόμα και χωρίς ραντεβού διότι οι περισσότεροι δημότες δεν είναι εξοικειωμένοι με την χρήση των τεχνολογιών.

Σε όλη την διάρκεια της πανδημίας τα στελέχη του Κέντρου Κοινότητας ενημέρωναν το κοινό για την χρήση μάσκας, την τήρηση των κανόνων υγιεινής καθώς και για όλα τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης και αποφυγής της διάδοσης του ιού COVID- 19 . Ακόμη, έγιναν ενημερώσεις σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, το ωράριο λειτουργίας τους καθώς και του τρόπου με τον οποίο θα έκλειναν ραντεβού σε μια δημόσια υπηρεσία.

Επιπλέον, μοιράστηκαν φυλλάδια του Υπουργείου Υγείας στο κοινό σχετικά με τον ιό COVID- 19 και τους τρόπους προφύλαξης και αποφυγής μετάδοσης του ιού.

Επιπρόσθετα ,λόγω των ιδιαίτερων υγειονομικών συνθηκών που επικράτησαν, όλα τα κοινωνικά προγράμματα παρατάθηκαν προς αποφυγή συνωστισμού και έτσι το προσωπικό του Κέντρου Κοινότητας ενημέρωνε τηλεφωνικά όλους τους ωφελούμενους διότι αρκετοί ήταν αυτοί που δεν μπορούσαν να διαβάσουν τα μηνύματα από το ΗΔΙΚΑ είτε λόγω αναλφαβητισμού είτε λόγω αδυναμίας χρήσης των τεχνολογιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1 Παρουσίαση αποτελεσμάτων

Η ανάλυση του ερωτηματολογίου ξεκινά με την παρουσίαση των δημογραφικών χαρακτηριστικών των 100 συμμετεχόντων στην έρευνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1

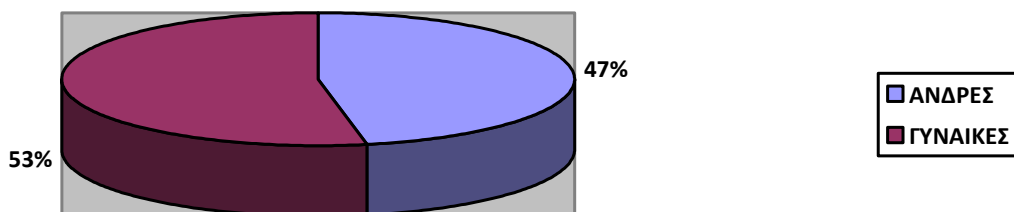
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΑΝΑ ΦΥΛΛΟ

ΦΥΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΕΣ	47	47%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	53	53%

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.1

ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ Δ. ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΑΝΑ ΦΥΛΟ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Από τα στοιχεία του πίνακα και του αντίστοιχου διαγράμματος προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετεχόντων ήταν γυναίκες με 53% ενώ ακολουθούν οι άντρες με 47%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2

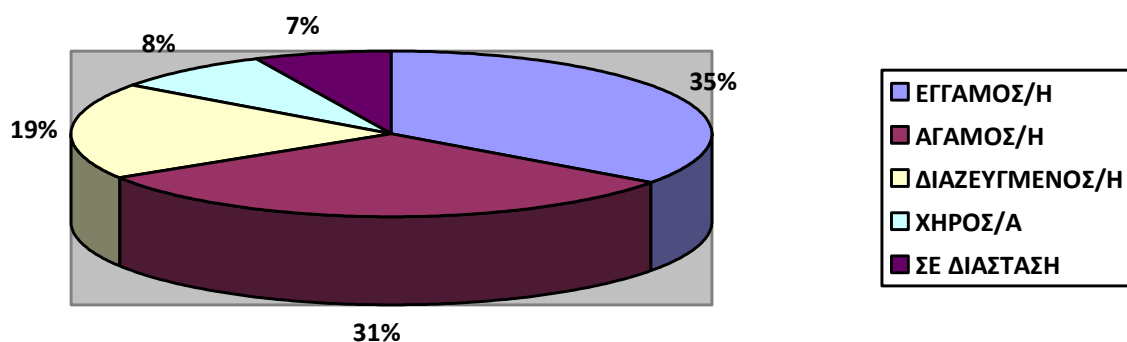
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΓΓΑΜΟΣ/Η	35	35%
ΑΓΑΜΟΣ/Η	31	31%
ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ/Η	19	19%
ΧΗΡΟΣ/Α	8	8%
ΣΕ ΔΙΑΣΤΑΣΗ	7	7%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.2

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση το μεγαλύτερο ποσοστό είναι έγγαμοι 35% και με μικρή διαφορά ακολουθούν οι άγαμοι με ποσοστό 31%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.3

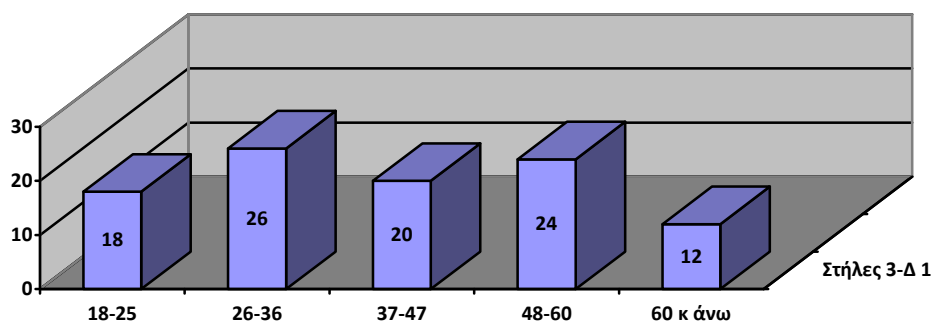
ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-25	18	18%
26-36	26	26%
37-47	20	20%
48-60	24	24%
60 κ άνω	12	12%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.3

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Οι ωφελούμενοι με ηλικία 26-36 επισκέπτονται πιο συχνά το Κέντρο Κοινότητας με ποσοστό 26% και ακολουθούν αυτοί με ηλικία 37-47 με ποσοστό 20%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.4

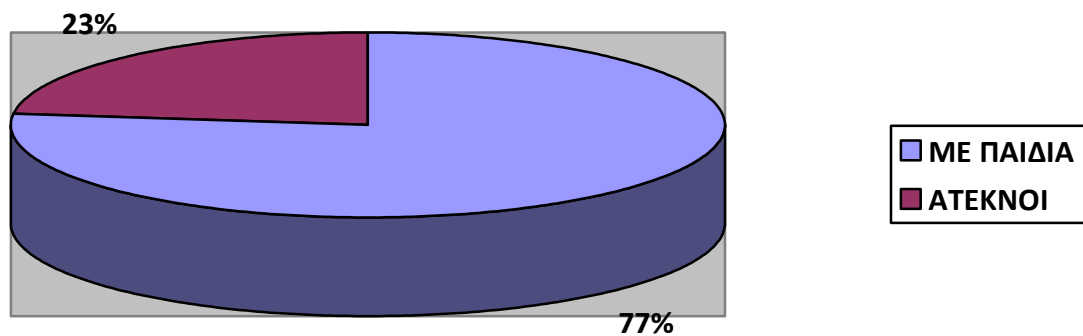
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ-ΑΤΕΚΝΟΙ

ΠΑΙΔΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	77	77%
ΟΧΙ	23	23%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.4

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ-ΑΤΕΚΝΟΙ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5

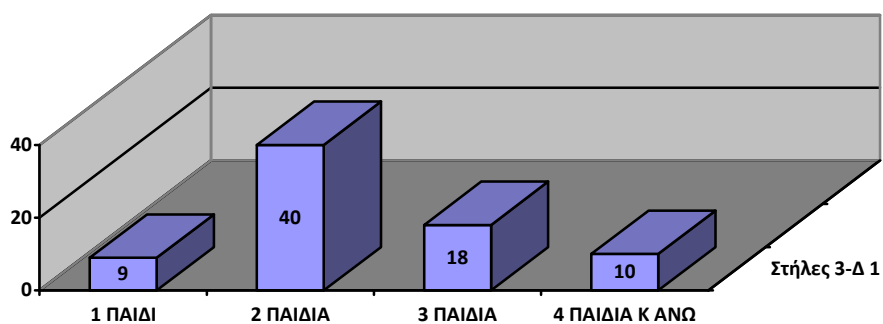
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΠΑΙΔΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1	9	9%
2	40	40%
3	18	18%
4 και άνω	10	10%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.5

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟ ΠΑΙΔΙΩΝ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες σε ποσοστό 77% δήλωσαν πως έχουν παιδιά με τους περισσότερους σε ποσοστό 40% να έχουν 2 παιδιά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.6

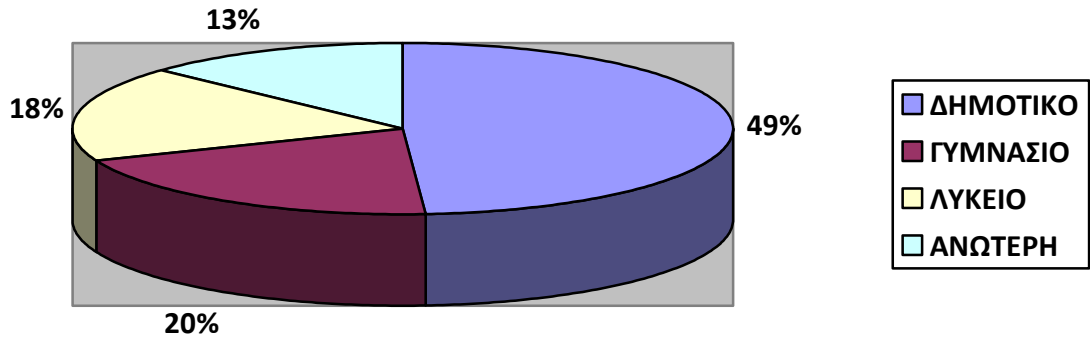
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	49	49%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	20	20%
ΛΥΚΕΙΟ	18	18%
ΑΝΩΤΕΡΗ	13	13%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.6

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο οι περισσότεροι με ποσοστό 49% είναι απόφοιτοι Δημοτικού Σχολείου, ενώ ελάχιστοι με ποσοστό 13% είναι τελειόφοιτοι ανώτερης εκπαίδευσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.7

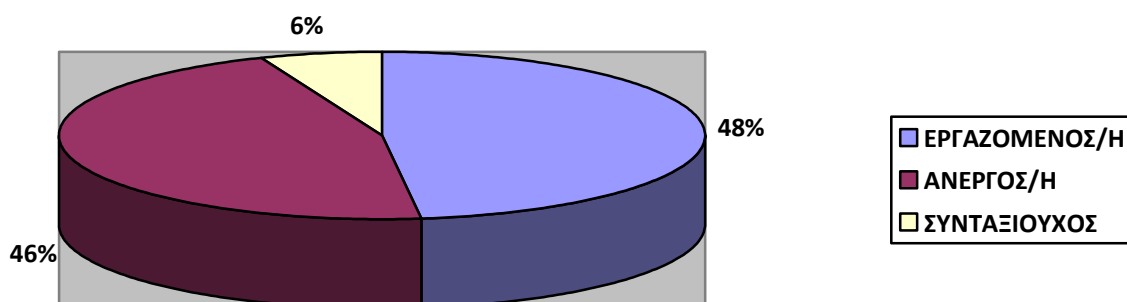
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ/Η	48	48%
ΑΝΕΡΓΟΣ/Η	46	46%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	6	6%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.7

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΠΑΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Διαφαίνεται έντονα το πρόβλημα της ανεργίας που αντιμετωπίζει το 46% των συμμετεχόντων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.8

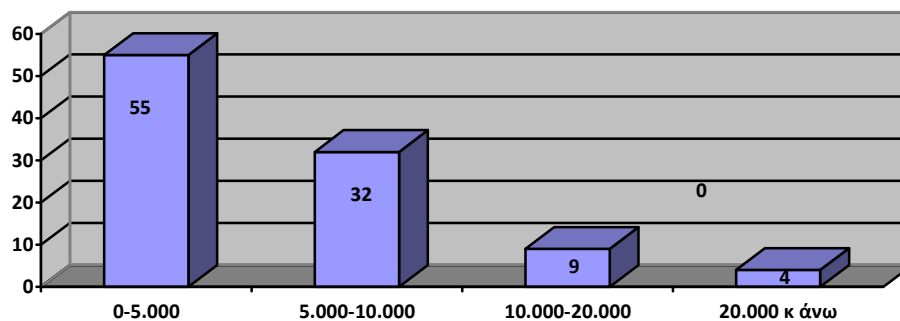
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
0-5.000€	55	55%
5.000-10.000€	32	32%
10.000-20.000€	9	9%
20.000€ και άνω	4	4%

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.8

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Η συντριπτική πλειοψηφία των επισκεπτών του Κέντρου Κοινότητας σε ποσοστό 55% έχουν εισόδημα από 0-5.000 ευρώ ετησίως.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.9

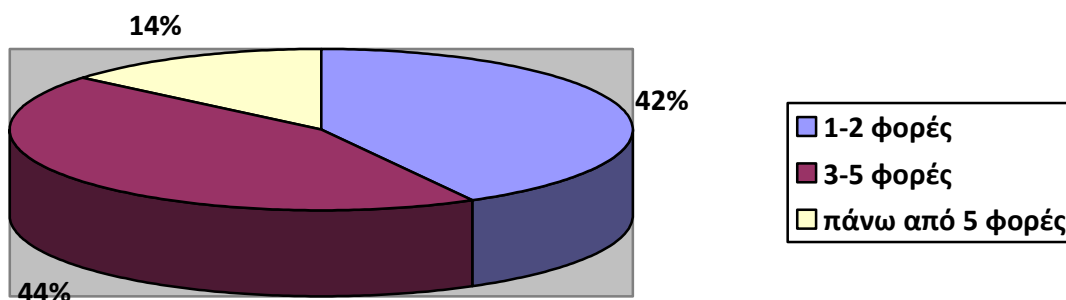
ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1-2 φορές	42	42%
3-5 φορές	44	44%
Πάνω από 5 φορές	14	14%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7.9

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Οι περισσότεροι ωφελούμενοι σε ποσοστό 44% επισκέπτονται το Κέντρο Κοινότητας 3-5 φορές το μήνα.

5.2 Αποτίμηση των ερωτηματολογίων του δείγματος

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι και άνδρες και γυναίκες σε ισόποση σχεδόν αναλογία (47% και 53%). Όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση το μεγαλύτερο ποσοστό είναι έγγαμοι 35% και με μικρή διαφορά ακολουθούν οι άγαμοι με ποσοστό 31%. Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες σε ποσοστό 77% δήλωσαν πως έχουν παιδιά με τους περισσότερους σε ποσοστό 40% να έχουν 2 παιδιά.

Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο οι περισσότεροι με ποσοστό 49% είναι απόφοιτοι Δημοτικού Σχολείου, ενώ ελάχιστοι με ποσοστό 13% είναι τελειόφοιτοι ανώτερης εκπαίδευσης. Από το γεγονός αυτό διαφαίνεται πως υπάρχει σχολική διαρροή και τα παιδιά δεν παροτρύνονται από το οικογενειακό αλλά και το κοινωνικό περιβάλλον να μορφωθούν

Οι ωφελούμενοι με ηλικία 26-36 επισκέπτονται πιο συχνά το Κέντρο Κοινότητας με ποσοστό 26% και ακολουθούν αυτοί με ηλικία 37-47 με ποσοστό 20% ενώ πρόβλημα ανεργίας αντιμετωπίζει το 46% των συμμετεχόντων. Συμπεραίνεται λοιπόν από την έρευνα πως τα άτομα που βρίσκονται στην πιο παραγωγική τους ηλικία στερούνται εργασίας. Το συμπέρασμα αυτό μπορεί να αποτελέσει αφετηρία προβληματισμού αν συσχετισθεί και με τα πεπραγμένα του Κέντρου Κοινότητας όπου τα περισσότερα καταγεγραμμένα αιτήματα στο πληροφοριακό σύστημα αφορούν την λήψη του επιδόματος Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

Η συντριπτική πλειοψηφία των επισκεπτών του Κέντρου Κοινότητας σε ποσοστό 55% έχουν εισόδημα από 0-5.000 ευρώ ετησίως ενώ οι περισσότεροι ωφελούμενοι σε ποσοστό 44% επισκέπτονται το Κέντρο Κοινότητας 3-5 φορές το μήνα, γεγονός που καταδεικνύει την βοήθεια που προσφέρει στους ωφελούμενους αλλά και πόσο σημαντική είναι η λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας για την βελτίωση του επιπέδου ζωής .

Η συντριπτική πλειοψηφία (100%) των συμμετεχόντων στην έρευνα δήλωσαν απόλυτα ικανοποιημένοι από την λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου. Το γεγονός αυτό πιθανόν να οφείλεται στην στελέχωση του με νέους καταρτισμένους επιστήμονες οι οποίοι διαθέτουν εμπειρία, είναι επικοινωνιακοί και έχουν διάθεση προσφοράς. Ωστόσο οι απαντήσεις αυτές μπορεί να δόθηκαν κάτω από καθεστώς καχυποψίας και δυσπιστίας ως προς τον σκοπό της έρευνας .

Οι συμμετέχοντες δήλωσαν πως προσέρχονται στο Κέντρο Κοινότητας για υπηρεσίες όπως αιτήσεις σε θέματα επιδομάτων, χρήση υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης, μαθησιακές δράσεις, θέματα ανεργίας και απασχόλησης, θέματα δημόσιας υγείας , ψυχοκοινωνική υποστήριξη, παροχή οικογενειακής βοήθειας και θέματα δικαστικών και νομικών εκκρεμοτήτων.

Σε γενικές γραμμές δηλώνουν πολύ ικανοποιημένοι από την λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας διότι σε μεγάλο βαθμό επιλύεται το πρόβλημα για το οποίο απευθύνονται και κατά την γνώμη τους θεωρούν πολύ σημαντικές τις υπηρεσίες που παρέχονται.

Το ωράριο λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας καλύπτει απόλυτα τους ωφελούμενους (τέσσερις μόνο δήλωσαν ότι θα τους εξυπηρετούσε απογευματινό ωράριο) και δήλωσαν ικανοποιημένοι από την ποιότητα της δομής ως προς τους υλικούς και ανθρώπινους πόρους, τα πληροφορικά συστήματα και την λειτουργία της. Ωστόσο αρκετοί αναφέρθηκαν στην έλλειψη χώρου προσωπικών συνεδριάσεων αλλά και στον μικρό χώρο αναμονής.

Οι ωφελούμενοι είναι πολύ ικανοποιημένοι από το προσωπικό που τους εξυπηρετεί με συνέπεια, διακριτικότητα, ισότητα και αποτελεσματικότητα. Οι υπάλληλοι συμπεριφέρονται με ευπρέπεια και σεβασμό ανεξαρτήτου ψυχικής διαθέσεως, με ευγένεια και προθυμία και εξυπηρετούν όλους τους χρήστες ανεξαρτήτως φύλου, εθνικότητας, φυλής και θρησκειότητας. Γνωρίζουν άριστα το αντικείμενό τους και δείχνουν σεβασμό σε ειδικές ομάδες πληθυσμού(άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους, έγκυες κ.α).

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα δεν παρατήρησαν συμπεριφορές που θέτουν σε αμφισβήτηση την προσήλωση στο καθήκον ή την ηθική ακεραιότητα(π.χ. αποδοχή δώρων, προώθηση συμφερόντων κτλ) αντίθετα η εκτέλεση των καθηκόντων των υπαλλήλων γίνεται με αμεροληψία, ανεξαρτησία και ισότητα, διότι οι ευρισκόμενοι στην ίδια κατάσταση αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εξωϋπηρεσιακές παρεμβάσεις.

Οι χρήστες αξιολόγησαν θετικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες κατά την περίοδο της πανδημίας COVID-19 και αξιολόγησαν ως πολύ αναγκαίες τις ενέργειες για την γνωστοποίηση της λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας στους δυνητικά ωφελούμενους και στην ευρύτερη τοπική κοινωνία. Ακόμη θεώρησαν πολύ αναγκαίο να τους παρέχονται από το Κέντρο Κοινότητας και κάποιες υπηρεσίες που δεν τους παρέχονται σήμερα όπως υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υγείας, ψυχολογική υποστήριξη και υποστήριξη σε θέματα νομικού χαρακτήρα.

5.3 Αποτίμηση Συνέντευξης

Η συνέντευξη με την συντονίστρια του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου είχε ως στόχο την καταγραφή των ιδιαιτεροτήτων της δομής και την ανάδειξη των

προβλημάτων προκειμένου να καταγραφθούν προτάσεις για την βελτίωση και καθιέρωση του θεσμού του Κέντρο Κοινότητας.

Μέσα από την συζήτηση έγινε προσπάθεια να προβληθεί το έργο της δομής, οι δυσκολίες και τα προβλήματα που συναντούν οι εργαζόμενοι κατά την επαφή τους με τους ωφελούμενους αλλά και τους φορείς ώστε να διερευνηθεί αν επιτυγχάνεται ο στόχος, η κοινωνική αποκατάσταση.

Σύμφωνα με την συντονίστρια η γραφειοκρατία εξακολουθεί να ταλανίζει το έργο της δομής και η καταγραφή των ωφελουμένων γίνεται πολλές φορές. Στην ηλεκτρονική καταγραφή δεν επιτρέπεται η πλήρη καταγραφή των στοιχείων του ατόμου λόγω της προστασίας των προσωπικών δεδομένων με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολη η παρακολούθηση του κάθε περιστατικού.

Ο Δήμος Τοπείρου διακρίνεται για την πολυπολιτισμικότητά του (χριστιανοί, μουσουλμάνοι, ομογενείς, ρομα) και αρκετοί που γεννήθηκαν στο Δήμο ή που ζουν πολλά χρόνια δεν γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα, γεγονός που δυσχεραίνει την επικοινωνία με το προσωπικό. Ακόμη οι ιδιαιτερότητες των ατόμων και οι μικρές και κλειστές κοινωνίες στις οποίες μένουν και το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο δυσκολεύουν την έκφραση των προβλημάτων και την εξεύρεση λύσης τους. Η γενικότερη καχυποψία προς το κράτος παρεισφρέει και στους υπαλλήλους με αποτέλεσμα να γίνεται δύσκολο το έργο τους.

Ακόμη, παρατηρείται από κάποιους το φαινόμενο ψευδών δηλώσεων, απόκρυψης στοιχείων και φοροδιαφυγής (δημότες που εργάζονται κάποιους μήνες στο εξωτερικό και δεν δηλώνουν το εισόδημα τους) με σκοπό την οικονομική ενίσχυση και λήψη επιδομάτων που δεν δικαιούνται ενώ ευάλωτα άτομα με πραγματικά χαμηλά εισοδήματα και αυξημένες ανάγκες δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κοινωνικές παροχές.

Επιπλέον, η συντονίστρια προσέθεσε πως πολλές φορές συγχέονται οι αρμοδιότητες του Κέντρου Κοινότητας με αυτές της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου η οποία είναι υποστελεχομένη, με αποτέλεσμα όλες οι εργασίες κοινωνικού και προνιακού χαρακτήρα να γίνονται από τους υπαλλήλους του Κέντρου Κοινότητας οι οποίοι συνδράμουν και σε άλλα τμήματα του Δήμου λόγω της γενικότερης υποστελέχωσης.

Επίσης η απουσία κοινωνικών δομών σε όλο τον Νομό λειτουργεί ανασταλτικά στο έργο του Κέντρου Κοινότητας διότι θα μπορούσαν να ενισχύσουν τον ρόλο τους.

Επιπρόσθετα, η συντονίστρια προσέθεσε πως υπάρχουν λειτουργικά προβλήματα με εφαρμογές, με το software και με το hardware αλλά και προβλήματα έλλειψης χώρου όπως αίθουσα συναντήσεων και αίθουσα αναμονής.

Στα πλαίσια της συνέντευξης για την έρευνα, τα σημαντικότερα προβλήματα που διαπιστώθηκαν είναι η μακροχρόνια ανεργία νέων αλλά και η ανεργία ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας που βρίσκονται κοντά στην συνταξιοδότηση και η αύξηση των ποσοστών φτώχειας. Ακόμη, διαπιστώθηκε πως η επιδοματική πολιτική του κράτους προκαλεί εξάρτηση στους λήπτες και δυσχεραίνει την ένταξη τους στην αγορά εργασίας.

5.4 Προτάσεις βελτίωσης

- Προκειμένου η δομή του Κέντρου Κοινότητας να βελτιωθεί και να γίνει πιο λειτουργική θα πρέπει να αναβαθμιστούν τα ηλεκτρονικά συστήματα του Δήμου και να στελεχωθεί το τμήμα πληροφορικής. Έτσι θα διευκολυνθούν όλα τμήματα και θα μπορούν να συνεργαστούν ευκολότερα, παρακάμπτοντας τις τεχνικές δυσλειτουργίες.
- Τα πληροφοριακά συστήματα του Κέντρου Κοινότητας θα πρέπει να διαλειτουργούν με τα αντίστοιχα συστήματα του ευρύτερου δημοσίου τομέα όπως π.χ. του ΟΑΕΔ και του πληροφοριακού συστήματος δημόσιας διοίκησης, προκειμένου να γίνεται διασταύρωση στοιχείων και να ενημερώνονται ταυτόχρονα ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα εξαπάτησης και οικειοποίησης επιδομάτων από μη δικαιούχους. Με τον τρόπο αυτό θα εξαλείψει σταδιακά η γραφειοκρατία και θα αυξηθεί η αποδοτικότητα του δημοσίου τομέα.
- Το τμήμα Κοινωνικής Προστασίας Παιδείας και Αθλητισμού του Δήμου θα πρέπει να στελεχωθεί άμεσα από έμπειρο και καταρτισμένο προσωπικό που

θα αναλάβει την διεξαγωγή κοινωνικών ερευνών οι οποίες λόγω έλλειψης κοινωνικού λειτουργού γίνονται μόνο από τους υπαλλήλους του Κέντρου Κοινότητας. Έτσι θα εκλείψει το φαινόμενο σύγχυσης αρμοδιοτήτων διότι το Κέντρο Κοινότητας λειτουργεί συμπληρωματικά και υποστηρίζει την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου.

- Επιβεβλημένη κρίνεται η επιμόρφωση των στελεχών του Κέντρου Κοινότητας μέσω ημερίδων, στις οποίες θα συμμετέχουν υπάλληλοι των Κέντρων Κοινότητας, κατά την διάρκεια των οποίων θα ανταλλάσσουν απόψεις για καλές πρακτικές, θα θέτουν προβληματισμούς και από κοινού θα βρίσκουν λύσεις προκειμένου να συντελούνται ουσιαστικές παρεμβάσεις.
- Επισημαίνεται η ανάγκη πρόσληψης μόνιμου προσωπικού στο Κέντρο Κοινότητας διότι μέχρι σήμερα οι προσλήψεις γίνονται μέσω συμβάσεων ορισμένου χρόνου με αποτέλεσμα οι υπάλληλοί να διαδέχονται ο ένας τον άλλο. Σε ένα τόσο ευαίσθητο πόστο που οι υπάλληλοι χειρίζονται προσωπικά δεδομένα και απόρρητες πληροφορίες θα πρέπει να υπάρχει ένα σταθερό εργασιακό πλαίσιο ώστε να χτίζεται μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ του υπαλλήλου και του εξυπηρετούμενου ενώ η εναλλαγή προσώπων προκαλεί κλίμα αμφισβήτησης και δυσπιστίας.
- Οι εξυπηρετούμενοι του Κέντρου Κοινότητας φέρουν ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά και πολλές φορές χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης. Για τον λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη η ύπαρξη κονδυλίων που θα μπορούσαν να διατεθούν άμεσα για παροχή χρηματικών βοηθημάτων σε περιπτώσεις απόλυτης ένδειας.
- Κρίνεται αναγκαία η πρόσληψη Ψυχολόγου στο Κέντρο Κοινότητας διότι είναι αρκετοί οι εξυπηρετούμενοι που χρήζουν ψυχολογικής υποστήριξης αλλά και η πρόσληψη Νομικού Συμβούλου ο οποίος θα ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους για θέματα νομικού χαρακτήρα, θα τους καθοδηγεί προκειμένου να λάβουν δωρεάν νομική βοήθεια από το Πρωτοδικείο Ξάνθης αλλά και θα τους συνδράμει στην υποβολή αιτήσεων στον ΑΣΕΠ και στον ΟΑΕΔ.

- Προκειμένου να εξυπηρετηθούν άμεσα τα επείγοντα περιστατικά που χρήζουν άμεσης υποστήριξης (π.χ. κακοποιημένα παιδιά) θα πρέπει οι δημόσιες υπηρεσίες και φορείς που συνεργάζονται με το Κέντρο Κοινότητας να παρακάμπτουν γραφειοκρατικές διαδικασίες .
- Επισημαίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης ιδιαίτερου χώρου στο Κέντρο Κοινότητας όπου θα γίνονται οι συνεδρίες και θα λαμβάνονται τα κοινωνικά ιστορικά προκειμένου οι εξυπηρετούμενοι να απευθυνθούν στα στελέχη της δομής σε κλίμα ασφάλειας, εχεμύθειας και εμπιστοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παροχή κοινωνικής πολιτικής δεν είναι ούτε εύκολη ούτε και απλή διαδικασία. Από το θεωρητικό πλαίσιο που αναπτύχθηκε καθώς και από την βιβλιογραφία διαφαίνεται ότι εδώ και πολλά χρόνια γίνεται προσπάθεια, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εγχώριο επίπεδο, να τεθούν οι βάσεις για σωστή άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

Η τοπική αυτοδιοίκηση βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της παροχής κοινωνικής πολιτικής αλλά η έλλειψη οικονομικών πόρων και προσωπικού, ο ξεπερασμένος εξοπλισμός και η έλλειψη υποδομών δυσχεραίνουν το έργο της.

Ωστόσο η δημιουργία του Κέντρου Κοινότητας έχει θετικό αντίκτυπο στην συνείδηση του κόσμου διότι είναι μια περίπτωση σωστού σχεδιασμού που δημιουργήθηκε μετά την πάροδο 8 χρόνων οικονομικής κρίσης όταν και η ανάγκη των πολιτών για παροχή κοινωνικής προστασίας ήταν πιο αναγκαία από ποτέ. Η προσθήκη συνεχώς όλο και περισσότερων αρμοδιοτήτων στα Κέντρα Κοινότητας αποδεικνύει ότι η δομή μπορεί να ανταπεξέλθει, με τον τρόπο που έχει σχεδιαστεί, στην εξυπηρέτηση ευάλωτων ομάδων πολιτών.

Ο θεσμός του Κέντρου Κοινότητας είναι μια δομή πρωτοβάθμιας φροντίδας και συνδέει τους ωφελούμενους με τους διάφορους φορείς δημόσιας διοίκησης. Η παρέμβαση του γίνεται εξατομικευμένα και παρέχει υποστήριξη ώστε να αντιμετωπιστούν οι ιδιαιτερότητες κάθε περίπτωσης και να γίνει σωστή διαχείριση της, μέσω των πρόσφορων δομών κοινωνικής πολιτικής.

Το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου διαθέτει πληροφοριακό σύστημα που συνδέει την Κεντρική Διοίκηση με την αποκεντρωμένη κοινωνική υπηρεσία και είναι στελεχωμένο με εξειδικευμένο προσωπικό. Η υποστήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού δεν εξαντλείται στην λήψη χρηματικών βοηθημάτων αλλά γίνεται προσπάθεια στήριξης τους μέσω ευκαιριών ώστε να χειραφετηθούν και να έχουν μια αξιοπρεπή ζωή.

Στο Κέντρο Κοινότητας Δ. Τοπείρου γίνεται αξιολόγηση των κοινωνικών αναγκών και γεφυρώνεται το χάσμα μεταξύ των κοινωνικά αποκλεισμένων ατόμων και των κοινωνικών υπηρεσιών. Γίνεται διάγνωση των προβλημάτων και παρέχεται κοινωνική υποστήριξη αλλά και προώθηση της απασχόλησης διότι η δομή συνεργάζεται με υπηρεσίες και φορείς για την ένταξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στην απασχόληση.

Τα στελέχη της δομής διαθέτουν όλα εκείνα τα στοιχεία όπως το ενδιαφέρον, την κατανόηση και την αποδοχή ώστε να βοηθήσουν στην ένταξη των κοινωνικά αποκλεισμένων. Έτσι οι ευάλωτες αυτές κοινωνικές ομάδες αποκτούν πρόσβαση στις δομές που παρέχουν κοινωνική πολιτική και είναι πολύ σημαντικό το γεγονός αυτό διότι άτομα αποκλεισμένα και κοινωνικά περιθωριοποιημένα που έχουν αποκοπεί από την κοινωνία και τις δομές κοινωνικής πολιτικής λόγω ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, αντικανονικότητας, παραβατικότητας, ανεργίας και έλλειψης μόρφωσης επανεντάσσονται.

Με την προώθηση των ατόμων αυτών στην αγορά εργασίας καταπολεμούνται οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα και ενισχύεται ο κοινωνικός ιστός του Δήμου. Ενισχύεται η απασχόληση και αμβλύνεται η φτώχεια και με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων αυτών.

Συμπερασματικά η λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας είναι ένας μοχλός παροχής κοινωνικών υπηρεσιών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Μέσω της δομής αυτής αναβαθμίζεται η άσκηση κοινωνικής πολιτικής και καταπολεμούνται φαινόμενα όπως του κοινωνικού αποκλεισμού.

Από την έναρξη της λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Τοπείρου έχει αναπτυχθεί μια σχέση εμπιστοσύνης, σεβασμού, αμεροληψίας, συνέπειας και διαφάνειας μεταξύ των ωφελούμενων και των στελεχών του Κέντρου Κοινότητας. Επιχειρείται να καλυφθεί το χάσμα μεταξύ των ευάλωτων ατόμων και του κράτους ώστε να συντελεσθεί η άνοδος του βιοτικού τους επιπέδου και να επιτευχθεί η κοινωνική ένταξη τους.

Στην παρούσα έρευνα γίνεται αντιληπτό πως με τον θεσμό του Κέντρου Κοινότητας πραγματώνεται ο σκοπός της κοινωνικής πολιτικής που είναι η εξομάλυνση των

ιδιαίτερων προβλημάτων που αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης των λιγότερο ευνοημένων πολιτών και πληθυσμιακών ομάδων από τη λειτουργία της αγοράς, μέσα από τη διασφάλιση αξιοπρεπών όρων ζωής για το σύνολο των πολιτών.

Με τον τρόπο αυτό επαληθεύεται η θεωρία που αναπτύχθηκε για την κοινωνική πολιτική και γίνεται αντιληπτό πως το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου έχει πραγματώσει τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε και έχει επιτύχει την αντιμετώπιση και άμβλυνση κοινωνικών ανισοτήτων, την προστασία κοινωνικά ασθενέστερων, την βελτίωση της ποιότητας διαβίωσης των πολιτών, την προαγωγή της κοινωνικής δικαιοσύνης, την προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και την αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών των δημοτών σε κοινωνικές υπηρεσίες.

Συμπεραίνεται λοιπόν πως το Κέντρο Κοινότητας είναι ένα σπουδαίο εργαλείο στα χέρια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για να πετύχει την αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών και να επιτευχθεί η κοινωνική συνοχή και το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Τοπείρου έχει καταφέρει να πραγματώσει τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- Αγγελάκη, Μ., (2018).Υπερεθνικές Κοινωνικές Πολιτικές και Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική. Στο Σακελλαρόπουλος Θ., Οικονόμου Χ., Σκαμνάκης Χ., Αγγελάκη Μ. (Επιμ.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (σελ. 481-494), Αθήνα: Διόνικος.
- Βενιέρης, Δ. (2001).Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική και την κοινωνική διοίκηση, Εταιρία Αξιοποίησης και διαχείρισης περιουσίας ΔΠΘ, Ξάνθη.
- Βενιέρης, Δ., & Παπαθεοδώρου, Χ. (Επιμ.) (2003). Η Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα – Προκλήσεις και Προοπτικές, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Βενιέρης ,Δ.(2015).Κοινωνική Πολιτική Έννοιες & Σχέσεις, Αθήνα:Τόπος.
- Δήμος Τοπείρου, υπ' αριθμ. πρωτ 161/15-12-2016 (ΑΔΑ ΩΙΘΦΩΗΨ-ΘΒΖ) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείρου με θέμα: «Αποδοχή της Απόφασης Ένταξης της Πράξης με τίτλο «ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ» με Κωδικό ΟΠΣ 5002740
- Δημουλάς, Κ., (2018).Σχεδιασμός Εφαρμογή και Αξιολόγηση της Κοινωνικής Πολιτικής. Στο Σακελλαρόπουλος Θ., Οικονόμου Χ., Σκαμνάκης Χ., Αγγελάκη Μ. (Επιμ.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (σελ. 611-624), Αθήνα: Διόνικος.
- Διαμαντής, Π.(2019). «Αποτελεσματικότητα και αξιολόγηση των κοινωνικών δομών των Δήμων. Η περίπτωση του Δήμου Κατερίνης»(Διπλωματική Εργασία) ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «Τοπική & Περιφερειακή Ανάπτυξη & Αυτοδιοίκηση», Θεσσαλονίκη.

- Δούκα, Μ., (2018) .Πολιτικές Κοινωνικής Πρόνοιας. Στο Σακελλαρόπουλος Θ., Οικονόμου Χ., Σκαμνάκης Χ., Αγελάκη Μ. (Επιμ.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (σελ. 273-286), Αθήνα: Διόνικος.
- Ε.Ε.Τ.Α., Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα "Καλλικράτης" (Ιούνιος 2014) Ν.3852/10 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010)
- Ε.Ε.Τ.Α., (2008), Η άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής σε Τοπικό Επίπεδο. Προτάσεις για τη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου
- Ε.Ε.Τ.Α.,(2015), Οδηγός καλών πρακτικών
- Ε.Ε.Τ.Α. , (2016), ΕΣΠΑ 2014-2020 και Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Έκθεση Πεπραγμένων ΚΚ Δ. Τοπίου από 2018-2021
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Τοπίου 2015-2019
- Θωμαΐδου, Ζ.(2018). «Ο ΡΟΛΟΣ, ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ. ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΕΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΟΔΟ ΤΟΥ ΒΙΟΤΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ»(Διπλωματική Εργασία) ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «Τοπική & Περιφερειακή Ανάπτυξη & Αυτοδιοίκηση», Κομοτηνή.
- Κασσιμάτη, Κ. (2006). Κοινωνικός Σχεδιασμός και Αξιολόγηση – Μέθοδοι και Πρακτικές, Αθήνα: Gutenberg.
- Κοινή Υπουργική Απόφαση Δ23/ΟΙΚ. 14435-1135/2016 - ΦΕΚ 854/Β/30-3-2016 Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας.
- Κοντιάδης, Ξ. Απίστουλας Δ., (2006).Μεταρρύθμιση του κοινωνικού κράτους και τοπική αυτοδιοίκηση, Αθήνα: Παπαζήση.

- Κοντιιάδης,Ξ.,(2006).ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ {online} διαθέσιμο :<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.ita.org.gr%2Fel%2Foldsite%2Flibrary%2Fdownloads%2FDocs%2F%25CE%259A%25CE%25BF%25CE%25B9%25CE%25BD%25CF%2589%25CE%25BD%25CE%25B9%25CE%25BA%25CE%25AE%2520%25CE%25A0%25CE%25BF%25CE%25BB%25CE%25B9%25CF%2584%25CE%25B9%25CE%25BA%25CE%25AE%2520%25CE%25BA%25CE%25B1%25CE%25B9%2520%25CE%25A4%25CE%25BF%25CF%2580%25CE%25B9%25CE%25BA%25CE%25AE%2520%25CE%2591%25CF%2585%25CF%2584%25CE%25BF%25CE%25B4%25CE%25B9%25CE%25BF%25CE%25AF%25CE%25BA%25CE%25B7%25CF%2583%25CE%25B7%25200701.doc&wdOrigin=BROWSELINK>
- Οικονόμου, Χ. (2004). Πολιτικές Υγείας στην Ελλάδα & τις Ευρωπαϊκές Κοινωνίες. Αθήνα: Εκδόσεις ΔΙΟΝΙΚΟΣ.
- Παπαδόπουλος, Δ.(2020). «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΡΕΒΕΖΑΣ»(Διπλωματική Εργασία) Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Πρέβεζα.
- Παπαδοπούλου, Δ., (2018) .Πολιτικές Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού. Στο Σακελλαρόπουλος Θ., Οικονόμου Χ., Σκαμνάκης Χ., Αγγελάκη Μ. (Επιμ.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (σελ. 287-304), Αθήνα : Διόνικος.
- Παπαθεοδώρου, Χ. και Διαφέρμος Γ.(2012). Δομή και Τάσεις της Οικονομικής Ανισότητας και της Φτώχειας στην Ελλάδα και στην ΕΕ: 1995-2008, Επιστημονική Έκθεση2, Παρατηρητήριο Οικονομικών και Κοινωνικών Εξελίξεων, Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ.
- Παύλου, Π.(2018). «Μελέτη - καταγραφή των Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου Ελασσόνας και μελέτη ικανοποίησης των πολιτών από τις υπηρεσίες αυτές»(Διπλωματική Εργασία) ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «Τοπική & Περιφερειακή Ανάπτυξη & Αυτοδιοίκηση», Θεσσαλονίκη.

- Πιστικού, Β. (2021) «Οργάνωση και Διοίκηση Κοινωνικών Υπηρεσιών», Πανεπιστημιακές σημειώσεις. ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «Τοπική & Περιφερειακή Ανάπτυξη & Αυτοδιοίκηση».
- Σακελλαρόπουλος, Θ., (2018). Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική πολιτική σε Ιστορική Προοπτική. Στο Σακελλαρόπουλος Θ., Οικονόμου Χ., Σκαμνάκης Χ., Αγγελάκη Μ. (Επιμ.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (σελ. 21-58), Αθήνα :Διόνικος.
- Σκαμνάκης, Χ. Χάρδας, Α., (2017) Κοινωνική πολιτική στο τοπικό επίπεδο, η υποκλιμάκωση της κοινωνικής προστασίας τα χρόνια της κρίσης, Κοινωνική Πολιτική,7,25-42 doi:<https://doi.org/10.12681/sp.14167>
- Σκαμνάκης, Χ.,(2006). Ο ρόλος των Φορέων της Αυτοδιοίκησης στην άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής. Η περίπτωση των φορέων της Αχαΐας, Αθήνα : Gutenberg,
- Σκαμνάκης, Χ.,(2018).Οριζόντιες Κοινωνικές Πολιτικές και Κοινωνικές Παρεμβάσεις. Στο Σακελλαρόπουλος Θ., Οικονόμου Χ., Σκαμνάκης Χ., Αγγελάκη Μ. (Επιμ.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (σελ. 439-460), Αθήνα: Διόνικος.
- Σκαμνάκης, Χ.,(2020).Η Κοινωνική Πολιτική στην Αυτοδιοίκηση, Αθήνα :Διόνικος.
- Σούρσου, Ε.(2020). «Η Κοινωνική Πολιτική στον Δήμο Βόρειας Κυνουρίας»(Διπλωματική Εργασία). Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τρίπολη.
- Στασινοπούλου, Ο., (2004). Κράτος Πρόνοιας Ιστορική Εξέλιξη – Σύγχρονες Θεωρητικές Προσεγγίσεις. (8η έκδοση). Αθήνα: Gutenberg.
- Τσαούσης, Δ. και Χατζηγιάννη Α. (1990). Κοινωνικές και χωροταξικές προϋποθέσεις λειτουργίας των ΚΑΠΗ ως θεσμού σύνδεσης των ηλικιωμένων με την κοινότητα, Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο.

- Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης Και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας (2021)
- Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης Και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικό Στρατηγικό πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη (2014)
- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικός Μηχανισμός συντονισμού, παρακολούθησης & αξιολόγησης πολιτικών κοινωνικής ένταξης & κοινωνικής συνοχής, "Τα κέντρα κοινότητας στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού"(2007)
- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης Και Κοινωνικής Αλληλεγγύης , Οδηγός Εφαρμογής & Λειτουργιάς Κέντρων Κοινότητας Αθήνα, ΜΑΙΟΣ 2016
- Υπουργείο Εσωτερικών,(2010). Αιτιολογική έκθεση του σχεδίου νόμου « Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης»: Αθήνα
- Φερόνας, Α.(2019). Κοινωνικός Αποκλεισμός και Κοινωνική Αλληλεγγύη στην Ελλάδα της Κρίσης, Αθήνα :Διόνοκος.
- Φιλιππίδης, Γ., Κώστας Α., (2018).Ο Ρόλος της Κυβέρνησης : Οργάνωση και Διοίκηση των Κοινωνικών Υπηρεσιών και Φορέων . Στο Σακελλαρόπουλος Θ., Οικονόμου Χ., Σκαμνάκης Χ., Αγελάκη Μ. (Επιμ.) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (σελ. 533-546), Αθήνα: Διόνικος.
- Χίλσον, Μ. (2012).Το Σκανδιναβικό μοντέλο, αποτελεσματικότητα και αλληλεγγύη, συναίνεση και θεσμικός πειραματισμός, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Χριστοφιλοπούλου, Π. (1997) .« Νομαρχιακή Διοίκηση και αυτοδιοίκηση στο ελληνικό πολιτικό σύστημα» στο Σπανού Κ. , Ρήγος Α., Σπουρδαλάκης Μ. , (επιμ.) Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση προσδοκίες και προοπτικές, Αθήνα :Σάκκουλας.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Anttonen, A.(2002) “Universalism and social policy: a Nordic-feminist revaluation”, Nordic Journal of Women’s Studies, 10 (2), pp 71-80.
- Banoli, G.(2005) “ The Politics of the New Social Policies: Providing Coverage Against New Social Risks in Mature Welfare States” . Policy and Politics 33 (3), pp.431-449
- Baute, S.and Meuleman, B. (2020) Public attitudes towards a European minimum income benefit: How (perceived) welfare state performance and expectations shape popular. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <https://doi.org/101177/0958928720904320> (προσπελάστηκε 12/06/2021)
- Daly, M. (2020) Gender Inequality and Welfare States in Europe,Elgar
- Ferrera, M. (1996) “ The Southern Model” of Welfare in Social Europe”, Journal of European Social Policy, 6(1) pp.17-37
- Hlepas, N. and Getimis, P. (2011) “Impacts of Local Government Reforms in Greece: An Interim Assessment”, Local Government Studies, 37 (5) pp 517-532
- Keating, M. (2013) Rescaling the European State: The Making of Territory and the Rise of the Meso, Oxford University Press
- Kriisk, K. (2018) Distribution of local Social Services and Territorial Justice, Journal of Social Policy , Cambridge University Press. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <http://www.cambridge.org> (προσπελάστηκε 12/06/2021)
- Madama, I. (2013) “Beyond continuity? Italian social assistance policies between institutional opportunity and agency”, International Journal of Social Welfare, 22, pp. 58-68
- Schiller, N. and Gaglar A.(2011) Locating Migration : Rescaling Cities and Migrants, New York, Cornell University Press.

- Schmit, N. (2020) Social innovation: inspirational practices supporting people throughout their lives. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: [http:// www.eurora.eu](http://www.eurora.eu) (προσπελάστηκε 12/06/2021)
- Taylor- Gooby, P. (2004) New Risks, new welfare.The transformation of the European Welfare State, Oxford, Oxford University Press
- The Porto declaration, European Council. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <https://www.consilium.europa.eu> (προσπελάστηκε 12/06/2021)
- Vanhercke, B., Chailani, D., Spasovs S., Pochet P. (2020) Social Policy in the European Union 1999-2019: the long and winding road. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <http://hdl.handle.net> /11159/4874 (προσπελάστηκε 12/06/2021)

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- Ελληνική Εταιρία Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης ,Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας Κέντρων Κοινότητας, (2016) [online] διαθέσιμο από : https://www.eetaa.gr/kkoinotitas/odhgoi/odhgos_kentra-koinothtas.pdf (Πρόσβαση 02/05/2021)
- Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Τοπείρου,(2015)[online] διαθέσιμο από <https://www.topeiros.gr> (Πρόσβαση 28/05/2021)
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Δικτυακός Τόπος Διαβουλεύσεων, Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας,(2021) [online] διαθέσιμο από : <http://www.opengov.gr/minlab/?p=5139> (Πρόσβαση 30/06/2021)
- Access to European Union law (2015) Combating poverty and social exclusion at EU level [online] διαθέσιμο από: <https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EL/TXT/?uri=LEGISSUM%3Aem0046> (Πρόσβαση 12/06/2021)

- Access to European Union law (2017) Europe 2020: the European Union strategy for growth and employment [online] διαθέσιμο από: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM%3Aem0028> (Πρόσβαση 12/06/2021)
- European Commission,(2019) Assessment of the Europe 2020 strategy – Joint report of the Employment Committee and the Social Protection Committee[online]διαθέσιμοαπό :<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8256&furtherPubs=yes>(Πρόσβαση 12/06/2021)
- European Commission,(2021) European Social Fund [online] διαθέσιμοαπό:<https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=el> (Πρόσβαση 12/06/2021)
- European Commission,(2021) EU Programme for Employment and Social Innovation[online]διαθέσιμοαπό:<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=1081> (Πρόσβαση 12/06/2021)
- European Commission,(2021) European Social Policy Network [online]διαθέσιμοαπό :<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1135&langId=el> (Πρόσβαση 12/06/2021)
- European Commission,(2021)Fund for European Aid to the Most Deprived [online]διαθέσιμοαπό:<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1089&langId> (Πρόσβαση 12/06/2021)
- European Commission,(2021) Social Protection Committee [online] διαθέσιμο από :<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=758> (Πρόσβαση 12/06/2021)
- European Parliament (2021) Social and employment policy: general principles[online]διαθέσιμοαπό :<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/52/social-and-employment-policy-general-principles> (Πρόσβαση 12/06/2021)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος: «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας με θέμα: «ΠΑΡΟΧΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΟΠΕΙΡΟΥ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ», έχει δημιουργηθεί το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο, το οποίο αποτελεί σημαντικό μέρος της έρευνας μου.

Σκοπός της έρευνας είναι να αξιολογήσει την λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας Δ. Τοπείρου και να ερευνηθεί αν με την δημιουργία του Κέντρου Κοινότητας έχει επιτευχθεί ο σκοπός για τον οποίο αυτό έχει δημιουργηθεί. Η συμβολή σας είναι σημαντική και πολύτιμη για τα αποτελέσματα της έρευνας.

Το ερωτηματολόγιο αποτελεί μια πολύ σύντομη διαδικασία, είναι εμπιστευτικό και θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για επιστημονικούς σκοπούς. Η έρευνα είναι ανώνυμη , θα σας παρακαλούσα να απαντήσετε με ειλικρίνεια.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου δεν είναι υποχρεωτική.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων.

1. Φύλο

ΑΝΔΡΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑ

2. Οικογενειακή κατάσταση

Έγγαμος/η Άγαμος/η Διαζευγμένος/η Χήρος/α Σε διάσταση

3. Ηλικία

- 18-25 26-36 37-47 48-60 60 και άνω

4. Παιδιά

- ΝΑΙ ΟΧΙ

5.Αριθμός Παιδιών

- 1 2 3 4 και πάνω

6.Μορφωτικό επίπεδο

- Δημοτικό Γυμνάσιο Λύκειο Ανώτερη

7.Είστε άνεργος;

- ΟΧΙ ΝΑΙ ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ ;

8. Ετήσιο Οικογενειακό Εισόδημα;

- 0-5.000 5.000- 10.000 10.000-20.000 20.000 και πάνω

9.Πόσο καιρό είστε μέλος του Κέντρου Κοινότητας της περιοχής σας ;

- 1-2 χρόνια
 2-4 χρόνια

10.Με ποια συχνότητα επισκέπτεστε το Κέντρο Κοινότητας το μήνα ;

- 1-2 φορές 3-5 φορές πάνω από 5 φορές

11. Για ποιες υπηρεσίες προσέρχεστε στο Κέντρο Κοινότητας και πως τις αξιολογείτε ;

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Καθόλου Αναγκαία, 2:Λίγο αναγκαία, 3:Αρκετά αναγκαία, 4:Πολύ αναγκαία)

1. Διευκόλυνση / Αιτήσεις σε θέματα επιδομάτων (Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (Κ.Ε.Α)., Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων / ανασφάλιστων υπερηλίκων)

1 2 3 4

2. Έκτακτες Ανάγκες / COVID – 19 Υπηρεσίες κατά την περίοδο της πανδημίας covid-19

1 2 3 4

3. Υπηρεσίες Κοινωνικής Ένταξης

(Μεικτές δράσεις για την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική ένταξη, για μαθητές ΑμεΑ, παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, Ρομά και Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας Εξυπηρέτηση /συμβουλευτική στήριξη για θέματα ένταξης των μεταναστών Παράλληλες Δράσεις (μαθήματα ελληνικής γλώσσας, διαπολιτισμικές δράσεις κτλ) Συμμετοχή σε δράσεις στήριξης και ενδυνάμωσης των γυναικών Ανάπτυξη προγραμμάτων για υποστήριξη, παροχή φροντίδας και κοινωνική ένταξη των ΑμεΑ)

1 2 3 4

4. Μαθησιακές Δράσεις

(Αιτήσεις για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ) Συμμετοχή σε δράσεις δημιουργικής απασχόλησης και μαθησιακής στήριξης παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας Συμμετοχή σε εκδηλώσεις επιμορφωτικού και κοινωνικού περιεχομένου που διοργανώθηκαν από το Κέντρο Κοινότητας)

1 2 3 4

5. Θέμα Ανεργίας – Απασχόλησης

(Εργασιακή συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας)

1 2 3 4

6 Εξατομικευμένη ενημέρωση για θέματα δημόσιας Υγείας (δράσεις αγωγής υγείας)

1 2 3 4

7 Υπηρεσίες Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης

1 2 3 4

8 Παροχή οικογενειακής βοήθειας

1 2 3 4

9 Διευκόλυνση για θέματα δικαστικών αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων

1 2 3 4

10 Αιτήσεις για εθελοντισμό

1 2 3 4

12.Είστε ικανοποιημένοι, σε γενικές γραμμές, από την λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας ;

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Πολύ, 2:Αρκετά,3:Λίγο, 4:Καθόλου)

1 2 3 4

13.Σε ποιο βαθμό επιλύθηκε το πρόβλημα (ανάγκη) /τα για το οποίο/α απευθυνθήκατε;

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Καθόλου, 2:Λίγο, 3:Αρκετά, 4:Πολύ)

1 2 3 4

14.Κατά τη γνώμη σας, πόσο σημαντικές θεωρείτε τις υπηρεσίες που παρέχονται από Κέντρο Κοινότητας;

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Πολύ, 2:Αρκετά,3:Λίγο, 4:Καθόλου)

1 2 3 4

15.Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το προσωπικό που σας εξυπηρετεί;

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Πολύ, 2:Αρκετά,3:Λίγο, 4:Καθόλου)

1 2 3 4

16.Σας εξυπηρετεί το ωράριο που ακολουθεί το Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας

ΝΑΙ ΟΧΙ

17. Πώς θα αξιολογούσατε την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών από το Κέντρο Κοινότητας προς τους ωφελούμενους σύμφωνα με τις εξής διαστάσεις :

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Πολύ, 2:Αρκετά,3:Λίγο, 4:Καθόλου)

- Συνέπεια
 1 2 3 4

- Αποτελεσματικότητα
 1 2 3 4

- Διακριτικότητα
 1 2 3 4

- πρόσβαση
 1 2 3 4

- ισότητα
 1 2 3 4

- βαθμός κάλυψης των προσδοκιών των χρηστών
 1 2 3 4

- αποδοτικότητα
 1 2 3 4

18. Πώς θα αξιολογούσατε την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών ως προς:

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Πολύ, 2:Αρκετά,3:Λίγο, 4:Καθόλου)

- Την Ποιότητα του Κέντρου Κοινότητας (Υλικοί και ανθρώπινοι πόροι, πληροφορικά συστήματα, εγκαταστάσεις τρόπος λειτουργίας οργανισμού κοκ).
 1 2 3 4
- Αξιοπιστία (Σταθερότητα φροντίδας, συνέπεια εκτέλεσης και διάρκεια στην παροχή υπηρεσιών)
 1 2 3 4
- Ανταπόκριση (Προθυμία, ετοιμότητα των εργαζόμενων να εξυπηρετήσουν το χρήστη)
 1 2 3 4
- Ικανότητα (Απαραίτητα προσόντα-δεξιότητες των εργαζόμενων για να εκτελέσουν την υπηρεσία)
 1 2 3 4
- Ευγένεια (Φιλικότητα και προσανατολισμός του προσωπικού στην εξυπηρέτηση του χρήστη)
 1 2 3 4
- Επικοινωνία (Τρόποι πληροφόρησης του χρήστη με κατανοητούς όρους και ενδιαφέρον για να ακουστούν οι ανησυχίες του χρήστη)
 1 2 3 4
- Επαγγελματική πίστη (Εμπιστοσύνη, ειλικρίνεια και καλή φήμη του προσωπικού)
 1 2 3 4
- Ασφάλεια (Σωματική ασφάλεια, ψυχική ευεξία, εχεμύθεια)
 1 2 3 4
- Κατανόηση (Προσπάθεια των εργαζομένων προκειμένου να καλύψουν διάφορες ανάγκες και ανησυχίες του χρήστη, καθώς και επίδειξη κατανόησης στην πράξη)
 1 2 3 4
- Ενσυναίσθηση (Η ικανότητα της υπηρεσίας για παροχή εξατομικευμένης προσοχής και φροντίδας στον εξυπηρετούμενο)
 1 2 3 4

19. Πώς θα αξιολογούσατε τη συμπεριφορά των υπαλλήλων των Κ.Κ. ως προς τις ακόλουθες διαστάσεις;

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Πολύ, 2:Αρκετά,3:Λίγο, 4:Καθόλου)

- Συμπεριφορά: (με ευπρέπεια και σεβασμό ανεξαρτήτως ψυχικής διαθέσεως, ευγένεια και προθυμία ,εξυπηρέτηση όλων των χρηστών ανεξαρτήτως φύλου εθνικότητας, φυλής, καταγωγής ,θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων κοκ)

1 2 3 4

- Επίδειξη επαγγελματισμού:

(άριστη γνώση του αντικειμένου, αρτιότητα εργασίας, ζήλος, κατεύθυνση των χρηστών για σωστή αναζήτηση της πληροφορίας, σεβασμός σε ειδικές ομάδες πληθυσμού(άτομα με αναπηρίες, ηλικιωμένους, έγκυες κα)

1 2 3 4

- Ανιδιοτέλεια και ακεραιότητα:

(αποφυγή κάθε τύπου συμπεριφοράς που θέτουν σε αμφισβήτηση ,την προσήλωση στο καθήκον ή την ηθική ακεραιότητα (πχ αποδοχή άμεσων ή έμμεσων δώρων και διευκολύνσεων, προσωπικά οφέλη και προώθηση συμφερόντων κοκ).

1 2 3 4

- Τήρηση των αρχών της νομιμότητας:

(Εκτέλεση των καθηκόντων με ανεξαρτησία και αμεροληψία, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εξωϋπηρεσιακές παρεμβάσεις, σεβασμός των αρχών της ισότητας και αναλογικότητας: οι ευρισκόμενοι στην ίδια κατάσταση αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, εχεμύθεια, εμπιστευτικότητα, υπευθυνότητα, διαφάνεια της υπηρεσιακής δράσης.)

1 2 3 4

20. Πώς θα αξιολογούσατε τις επιπτώσεις των παρεχόμενων υπηρεσιών ως προς τις ακόλουθες διαστάσεις:

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Πολύ, 2:Αρκετά,3:Λίγο, 4:Καθόλου)

- Ένταξη στο οικογενειακό περιβάλλον

1 2 3 4

- Ένταξη στο κοινωνικό περιβάλλον

1 2 3 4

- Ένταξη στη αγορά εργασίας

1 2 3 4

21. Πώς θα αξιολογούσατε τις παρεχόμενες υπηρεσίες για τον Χρήστη κατά την περίοδο του COVID -19 :

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Πολύ, 2:Αρκετά,3:Λίγο, 4:Καθόλου)

1 2 3 4

22. Πώς θα αξιολογούσατε τις ενέργειες για τη γνωστοποίηση της λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας στους δυνητικά ωφελούμενους και στην ευρύτερη τοπική κοινωνία:

Απαντήστε επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Καθόλου Αναγκαία, 2:Λίγο αναγκαία, 3:Αρκετά αναγκαία, 4:Πολύ αναγκαία)

1 2 3 4

23. Ποιες υπηρεσίες θα θεωρούσατε αναγκαίες να σας παρέχονται από το Κέντρο Κοινότητας (που δεν παρέχονται μέχρι σήμερα);

Αναφέρετε επιθυμητές υπηρεσίες και αξιολογείστε την σημαντικότητά τους επιλέγοντας τον αντίστοιχο αριθμό που αφορά την κλίμακα Likert (1:Καθόλου αναγκαία, 2:Λίγο αναγκαία, 3:Αρκετά αναγκαία, 4:Πολύ αναγκαία)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- Διευκόλυνση / Αιτήσεις σε θέματα επιδομάτων Υπηρεσίες Κοινωνικής Ένταξης (π.χ. Λειτουργία Κέντρων Προσωρινής Διαμονής)

1 2 3 4

- Ανεργία – Απασχόληση

1 2 3 4

- Υγεία (π.χ. Παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, προληπτική ιατρική κλπ)

1 2 3 4

- Ενίσχυση Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης (π.χ. Κινητή ψυχιατρική διεπιστημονική Ομάδα)

1 2 3 4

- Άλλα θέματα (π.χ. Παροχή ενημερωτικής συνδρομής για θέματα νομικού χαρακτήρα, στήριξη οικογένειας, τρίτης ηλικίας)

1 2 3 4

Σας ευχαριστώ θερμά για την συμμετοχή σας

